

2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Λεκανών Απορροής Ποταμών
Υδατικού Διαμερίσματος
Αττικής (ΕΛ06)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Έκθεση Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων της Διαβούλευσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων

Γενική Διεύθυνση Υδάτων

ΕΡΓΟ: «Κατάρτιση 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας», Υποέργα 1-5, Τμήμα 3: «2^η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής (ΕΛ06) και Ανατολικής Στεράς Ελλάδας (ΕΛ07)».

Κοινοπραξία 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής (ΕΛ06) και Ανατολικής Στεράς Ελλάδας (ΕΛ07):

- ΕΤΜΕ ΠΕΠΠΑΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.
- ΝΑΜΑ Α.Ε.
- ΓΑΜΜΑ-4 Ε.Π.Ε.
- ΑΛΙΚΗ ΤΣΑΡΟΥΧΗ του Γεωργίου
- ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Δημοσθένη-Αχιλλέα

2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)

Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης

Έκθεση Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων της Διαβούλευσης

Τελική Έκδοση

ΦΕΚ Έγκρισης 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής (ΕΛ06): ΦΕΚ Α' 73 /20.05.2024

2^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΛ 06)

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	Γενικά	1
1.2	Αντικείμενο του Παραδοτέου	1
2	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	2
2.1	Απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη δημόσια διαβούλευση	2
2.2	Συμμετέχοντες, χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης και τρόποι συμμετοχής	3
3	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	5
3.1	Ημερίδα διαβούλευσης στην Αθήνα	5
3.1.1	Περιγραφή ημερίδας διαβούλευσης	5
3.1.2	Συνοπτικά στοιχεία χαιρετισμών, ερωτημάτων & παρεμβάσεων ημερίδας διαβούλευσης	7
3.2	Αξιολόγηση αποτελεσμάτων ημερίδων	22
4	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	24
4.1	Αποτελέσματα Στατιστικής Ανάλυσης των Ερωτηματολογίων	24
4.1.1	Ερώτηση 1 – Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ)	24
4.1.2	Ερώτηση 2 – Ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων (χρήση)	25
4.1.3	Ερώτηση 3 – Ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων (επισκεψιμότητα)	25
4.1.4	Ερώτηση 4 - Ενημέρωση για τη διαβούλευση του Προσχεδίου	26
4.1.5	Ερώτηση 5 –Αποτελεσματικότερος τρόπος ενημέρωσης για διαβούλευση.....	27
4.1.6	Ερώτηση 6 – Συμμετοχή στην διαβούλευση της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.....	28
4.1.7	Ερώτηση 7 –Γνώση επί του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ	29
4.1.8	Ερώτηση 8 – Σχέση εφαρμογής ΣΔΛΑΠ με βελτίωση κατάστασης ΥΣ.....	29
4.1.9	Ερώτηση 9 – Ζητήματα διαχείρισης ύδατος στο ΥΔ	30
4.1.10	Ερώτηση 10 – Πιέσεις που συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των ΥΣ του ΥΔ.....	32
4.1.11	Ερώτηση 11 – Μη ικανοποίηση αναγκών λόγω ποιοτικής ή ποσοτικής υποβάθμισης	33
4.1.12	Ερώτηση 12 – Αντιπροσωπευτικότητα ποιοτικής κατάστασης ΕΥΣ με βάση το Προσχέδιο.....	34
4.1.13	Ερώτηση 13 - Αντιπροσωπευτικότητα ποιοτικής κατάστασης ΥΥΣ με βάση το Προσχέδιο	34

4.1.14	Ερώτηση 14 – Αντιπροσωπευτικότητα ποσοτικής κατάστασης ΥΥΣ με βάση το Προσχέδιο.....	35
4.1.15	Ερώτηση 15 - Γνώμη περί των περιβαλλοντικών στόχων και των προτεινόμενων εξαιρέσεων του Προσχεδίου.....	36
4.1.16	Ερώτηση 16 – Εκτίμηση υφιστάμενων μέτρων προστασίας.....	37
4.1.17	Ερώτηση 17 - Κατανόηση προγράμματος μέτρων.....	38
4.1.18	Ερώτηση 18 – Επάρκεια προτεινόμενων βασικών μέτρων για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ.....	38
4.1.19	Ερώτηση 19 – Προτεινόμενα επιπλέον βασικά μέτρα.....	39
4.1.20	Ερώτηση 20 - Επάρκεια συμπληρωματικών μέτρων για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ.....	39
4.1.21	Ερώτηση 21 – Συμφωνία ή μη με τα προτεινόμενα μέτρα.....	41
4.1.22	Ερώτηση 22 – Επιβάρυνση επιπλέον κόστους που προκύπτει από την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων.....	43
4.1.23	Ερώτηση 23 - Διερεύνηση κάλυψης του συνόλου των αναγκών του ΥΔ μέσω των προτεινόμενων μέτρων.....	44
4.1.24	Ερώτηση 24 – Εντοπισμός κύριων ζητημάτων της περιοχής στο Προσχέδιο.....	45
4.1.25	Ερώτηση 25 – Θέματα που δεν έχουν συμπεριληφθεί στο Προσχέδιο.....	46
4.1.26	Ερώτηση 26 - Προσθήκη, διόρθωση ή σχόλιο στα αναρτημένα κείμενα της 2ης Αναθεώρησης.....	46
4.1.27	Ερώτηση 27 – Χρήση νερού.....	48
4.1.28	Ερώτηση 28 – Πηγές προμήθειας νερού.....	49
4.1.29	Ερώτηση 29 – Κόστος νερού για επαγγελματική δραστηριότητα.....	50
4.1.30	Ερώτηση 30 – Το νερό ως φυσικός πόρος.....	51
4.1.31	Ερώτηση 31 – Επιπλέον σχόλιο σχετικά τη χρήση νερού (ερωτήσεις 27 – 30).....	51
5	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ (ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑ).....	53
5.1	Ιδιώτης - Χριστίνα Παπαδάκη.....	55
5.2	Ιωάννης Λάμπας, ΓΔΥ.....	56
5.3	Δ/ση Υδάτων Αττικής.....	58
5.4	Ιδιώτης - Εμμανουέλα Τερζοπούλου.....	63
5.5	Ιδιώτης - Παναγιώτα Πετρόγλου (Κίνηση για την Προστασία & Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας).....	65
5.6	Ιδιώτης - Δημήτριος Σωτηρίου.....	70
5.7	Διεύθυνση Βιομηχανίας Ενέργειας & Φυσικών Πόρων - Περιφέρεια Αττικής.....	71
5.8	Δίκτυο πολιτών για την διάσωση του Ρ. Πικροδάφνης.....	79
5.9	Εξωραϊστικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Σχίνου Κορινθίας "ΤΑ ΓΕΡΑΝΕΙΑ".....	80
5.10	ΕΥΔΑΠ.....	82

5.11	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΛΟΠΥ)	83
5.12	MARE MAGNUM A.E./APC S.A	85
5.13	Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας.....	86
6	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΜΠΕ	88
6.1	Γενικά	88
6.2	Γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ	88
6.3	Συνοπτικές απαντήσεις	89
7	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	98
7.1	Βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση	98
7.2	Αποτελέσματα διαβούλευσης και ενσωμάτωση	100
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	101
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΥΛΙΚΟ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ 24.10.2023	i

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 3-1:	Χαιρετισμοί / αρχικές τοποθετήσεις που διατυπώθηκαν στην έναρξη της ημερίδας στην Αθήνα στις 24/10/2023	7
Πίνακας 5-1:	Πλήθος εισελθουσών παρατηρήσεων για το ΥΔ Αττικής	53
Πίνακας 5-2:	Εισερχόμενο υλικό διαβούλευσης	54
Πίνακας 6-1:	Κατάλογος γνωμοδοτήσεων σχετικών με τη ΣΜΠΕ του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ του ΥΔ Αττικής (ΕΛ06)	88

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Συντομογραφία	Ερμηνεία
BQEs	Βιολογικά Ποιοτικά Στοιχεία
EQR	Ecological Quality Ratio (λόγος οικολογικής απόκλισης)
GIG	Geographical Intercalibration Group (Γεωγραφική Ομάδα Διαβαθμονόμησης)
MED GIG	Γεωγραφική Ομάδα Διαβαθμονόμησης της Μεσογειακής οικοπεριοχής
WFD	WaterFrameworkDirective
ΒΠΣ	Βιολογικά Ποιοτικά Στοιχεία
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο του Κράτους
ΓΔΥ	Γενική Διεύθυνση Υδάτων
ΕΔΠ	Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΒΥ	Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων
ΕΛΚΕΘΕ	Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών
ΕΜΣ	Ετήσια Μέση Συγκέντρωση
ΕΡ	Ειδικόί Ρύποι
ΙΤΥΣ	Ιδιαίτερος Τροποποιημένο Υδατικό Σύστημα
ΚΟΔ	Καλό Οικολογικό Δυναμικό
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΛΑΠ	Λεκάνη Απορροής Ποταμών
ΜΕΣ	Μέγιστη Επιτρεπόμενη Συγκέντρωση
ΜΟΔ	Μέγιστο Οικολογικό Δυναμικό
ΟΠ	Ουσία Προτεραιότητας
ΠΛΑΠ	Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμών
ΠΠΠ	Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
ΤΥΣ	Τεχνητό Υδατικό Σύστημα
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΣ	Υδατικό Σύστημα
ΦΥΣ	Φυσικό Υδατικό Σύστημα

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

Το παρόν αποτελεί το αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης- Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης, και συντάσσεται στο πλαίσιο του έργου **2^η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής (ΕΛ06) και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ07)**, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/ 60/ ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/ 2003, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και του ΠΔ 51/ 2007.

1.2 Αντικείμενο του Παραδοτέου

Η έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας της διαβούλευσης καταγράφει και δίνει αναλυτικά στοιχεία για τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης επί του προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής ΕΛ06 και της αντίστοιχης ΣΜΠΕ, όπου φορείς και κοινό κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο και να υποβάλουν σχόλια, παρατηρήσεις και προτάσεις επί των προαναφερόμενων, τα οποία συνέβαλαν στη συνδιαμόρφωση της τελικής έκδοσης του ΣΔΛΑΠ με τους εμπλεκόμενους φορείς και το κοινό.

Το πρωτογενές υλικό της διαβούλευσης που περιλαμβάνει ιδίως τους συμμετέχοντες στην ημερίδα, τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην ημερίδα, τα γραπτά σχόλια στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης και αυτά που απεστάλησαν στην Υπηρεσία, τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, τις γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ διατηρείται στο αρχείο της ΓΔΥ.

Με σκοπό τη βέλτιστη ομαδοποίηση της εισερχόμενης πληροφορίας, στο παρόν παραδοτέο, **η όλη διαδικασία αναλύεται σε τέσσερα διακριτά μέρη:**

- Παρουσίαση και αξιολόγηση αποτελεσμάτων των ημερίδων
- Παρουσίαση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων
- Παρουσίαση και αξιολόγηση των εισερχομένων παρατηρήσεων / προτάσεων / υλικού
- Παρουσίαση και αξιολόγηση των γνωμοδοτήσεων επί της ΣΜΠΕ

Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο 2 δίνεται ένα σύντομο ιστορικό της διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος και του προγράμματος εργασιών.

Στο Κεφάλαιο 3 παρουσιάζονται οι ημερίδες που πραγματοποιήθηκαν και αφορούσαν στο ΥΔ Αττικής. Περιγράφεται συνοπτικά η δομή και η εξέλιξη των Ημερίδων ως προς τους προσκεκλημένους, τις εισηγήσεις και τις παρεμβάσεις και γίνεται αξιολόγηση του αποτελέσματος.

Στο Κεφάλαιο 4 γίνεται αναλυτική παρουσίαση της στατιστικής επεξεργασίας των ερωτηματολογίων.

Στο Κεφάλαιο 5 γίνεται συνοπτική παρουσίαση των εισερχομένων παρατηρήσεων/προτάσεων/υλικού σε ότι αφορά τη διαδικασία διαβούλευσης και την εκπόνηση του διαχειριστικού σχεδίου.

Στο Κεφάλαιο 6 γίνεται συνοπτική παρουσίαση των γνωμοδοτήσεων επί της ΣΜΠΕ.

Τέλος, στο Κεφάλαιο 7 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της διαβούλευσης καθώς οι αλλαγές / συμπληρώσεις / προσθήκες που περιλαμβάνονται στο Τελικό Σχέδιο ως αποτέλεσμα αυτής.

2 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

2.1 Απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη δημόσια διαβούλευση

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, η διαδικασία κατάρτισης σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών οφείλει να συμπεριλάβει τη μέγιστη και λειτουργική κοινωνική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Το άρθρο 14 της εν λόγω Οδηγίας επισημαίνει ότι:

Τα κράτη-μέλη ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στην υλοποίηση της παρούσας Οδηγίας, ιδίως δε στην εκπόνηση, την αναθεώρηση και την ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Τα κράτη-μέλη για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού δημοσιεύουν και θέτουν στη διάθεση του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών, για τη διατύπωση παρατηρήσεων:

A. Χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα εργασιών για την εκπόνηση του σχεδίου. Συμπεριλαμβανομένης κατάστασης ληπτών μέτρων διαβουλεύσεων, τουλάχιστον τρία έτη πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο

B. Ενδιάμεση επισκόπηση των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων που εντοπίστηκαν στη λεκάνη απορροής ποταμού τουλάχιστον δύο έτη πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο

C. Αντίγραφο του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο

Η ενημέρωση λοιπόν του κοινού σε όλα τα στάδια της εφαρμογής της, αποτελεί απαίτηση της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ (Άρθρο 14), ενώ η ενεργός συμμετοχή θα πρέπει να ενθαρρύνεται.

Όλα τα σημαντικά ζητήματα θα πρέπει να συζητηθούν με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις αρμόδιες αρχές και το ευρύ κοινό μέσω κατάλληλων δράσεων διαβούλευσης και συμμετοχικών διαδικασιών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ως άνω επιταγές της Οδηγίας η ΓΔΥ διαμόρφωσε το πλαίσιο της διαβούλευσης στο ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) μεριμνώντας για την ορθή και ολοκληρωμένη ανάπτυξη διαδικασίας κοινωνικού διαλόγου.

2.2 Συμμετέχοντες, χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης και τρόποι συμμετοχής

Στη διαδικασία συμμετοχής του κοινού καλούνται να συμμετέχουν όλοι όσοι επηρεάζουν την καλή κατάσταση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής και επηρεάζονται από αυτήν. Έχει συνταχθεί κατάλογος των κοινωνικών εταίρων που θα ενημερωθούν και θα συμμετέχουν ουσιαστικά στη διαδικασία διαβούλευσης. Η καταγραφή γίνεται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ο κατάλογος που έχει προετοιμαστεί, δεν είναι περιοριστικός.

Οι διαβουλευόμενοι εμπίπτουν σε μία τουλάχιστον από τις παρακάτω κατηγορίες:

- φορέας λήψης αποφάσεων
- διαχειριστής
- χρήστης ή καταναλωτής νερού και
- εμπειρογνώμονας ή ειδικός

Ος φορείς λήψης αποφάσεων θεωρούνται όλα τα άτομα ή οι φορείς που έχουν θεσμική αρμοδιότητα στη λήψη αποφάσεων, σε θέματα σχετικά με τη διαχείριση του νερού όπως οι εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου, τα Υπουργεία, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι Περιφέρειες, οι Περιφερειακές Ενότητες, οι Δήμοι και οι αντίστοιχες υπηρεσίες τους.

Ο όρος διαχειριστές αναφέρεται σε όλους όσοι έχουν ρόλο εφαρμογής στη διαχείριση των υδάτων και γενικότερα στην υλοποίηση των προβλεπόμενων από την ΟΠΥ.

Οι χρήστες ή καταναλωτές νερού εκπροσωπούνται στη λίστα φορέων από αντίστοιχες ενώσεις, επιμελητήρια και συλλόγους αγροτών, βιομηχανικών και εμπορικών δραστηριοτήτων και άλλων φορέων που εκπροσωπούν το ευρύ κοινό.

Στην κατηγορία εμπειρογνώμονες – ειδικοί εντάσσονται επιστήμονες, σύμβουλοι, εκπαιδευτικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλοι ειδικοί φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η διαδικασία διαβούλευσης επί της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ του ΥΔ 06 ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2019 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2023 και περιλάμβανε τα ακόλουθα:

Α Φάση: Τον Μάρτιο του 2019 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ (<http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/>) το αντικείμενο των προβλεπόμενων εργασιών κατάρτισης της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ καθώς επίσης και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα αυτών για την ενημέρωση του κοινού.

Β Φάση: Τον Σεπτέμβριο του 2019 αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ στοιχεία των σημαντικών θεμάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων σε κάθε ΛΑΠ που περιελάμβανε συνοπτικά, τα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της Χώρας για το Υδατικό Διαμέρισμα, τις κύριες πιέσεις, τον καθορισμό και την καταγραφή των αρμοδίων αρχών και των φορέων που συμμετέχουν στη διαβούλευση.

Γ Φάση: Το Μάιο του 2023 αναρτήθηκε σε ειδική ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ (<http://wfdver.ypeka.gr/>) το Προσχέδιο της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος καθώς και τα Αναλυτικά Κείμενα Τεκμηρίωσης.

Στις 22 Ιανουαρίου 2024 έγινε εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ προς τη ΓΔΥ για την έγκριση της ΣΜΠΕ.

Για τους σκοπούς της διαβούλευσης της 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ επικαιροποιήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Υδάτων η Ειδική Ιστοσελίδα (<http://wfdver.ypeka.gr>), στην οποία δόθηκε η δυνατότητα για υποβολή σχολίων (email και ανάρτηση σχολίων στο διαδίκτυο). Στην ιστοσελίδα δόθηκε η δυνατότητα ανάρτησης δημόσιων σχολίων επί του υλικού που δημοσιεύθηκε. Επιπλέον, στην ιστοσελίδα αυτή διατίθενται όλα τα στοιχεία του πρώτου και του δεύτερου Σχεδίου Διαχείρισης με τα σχετικά γεωχωρικά δεδομένα που αφορούν στα Υδατικά Συστήματα και στην κατάστασή τους, καθώς όπως και λοιπά σχετικά

στοιχεία που σχετίζονται με τη Διαχείριση των Υδατικών Πόρων όπως το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων, η Εθνική Βάση δεδομένων Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων κλπ.

Πλέον των ανωτέρω, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης υπήρχε η δυνατότητα παρεμβάσεων στην κατάρτιση της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών με email, fax ή ταχυδρομικά, με στόχο την κατάθεση διαφορετικών απόψεων και την παροχή πληροφοριών. Με σκοπό την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής φορέων αλλά και κοινού κατά τη διαδικασία της 2ης Αναθεώρησης υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- Συναντήσεις εργασίας μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων, των Αναδόχων και εμπλεκόμενων φορέων (Υπουργείων, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειών και λοιπών τοπικών φορέων) για ανταλλαγή στοιχείων και απόψεων.
- Ειδικές συναντήσεις εργασίας με τις αρμόδιες Δ/σεις Υδάτων για τη διαμόρφωση τόσο του προσχεδίου Διαχείρισης όσο και του προγράμματος μέτρων. Ειδική μέριμνα δόθηκε στην άμεση εμπλοκή των Δ/σεων Υδάτων στην κατάρτιση της 2ης Αναθεώρησης δεδομένου ότι αποτελούν το κύριο πυλώνα εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης σε περιφερειακό επίπεδο ως οι φορείς που ασκούν τις αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο τομέα των υδάτων. Στο πλαίσιο αυτό
 - Στο πλαίσιο αυτό διοργανώθηκε από την Γενική Διεύθυνση Υδάτων με την αρωγή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ανοικτή ημερίδα στην Αθήνα, στις 24.10.2023, με θέμα *Διαβούλευση 2ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)* με σκοπό την ενημέρωση του κοινού και των Φορέων του Υδατικού Διαμερίσματος.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας δόθηκε η δυνατότητα για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου διαβούλευσης είτε μέσω QR Code είτε έντυπα και για προφορικές παρεμβάσεις, ενώ μετά το πέρας της ημερίδας υπήρξε η δυνατότητα για υποβολή γραπτών σχολίων. Μετά την υλοποίηση της ημερίδας καταρτίστηκε ο κατάλογος των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας τους, και παραλήφθηκε το οπτικοακουστικό υλικό, του οποίου έγινε απομαγνητοφώνηση με στόχο την κατάρτιση των πρακτικών. Τέλος επισημαίνεται ότι για τη δημοσιοποίηση και διαβούλευση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ακολουθήθηκε ξεχωριστή διαδικασία, η οποία εκκίνησε το Νοέμβριο του 2023. Τα αποτελέσματά της συνέβαλαν στην διαμόρφωση του Οριστικού Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06).

3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

3.1 Ημερίδα διαβούλευσης στην Αθήνα

3.1.1 Περιγραφή ημερίδας διαβούλευσης

Στις 24 Οκτωβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, η προγραμματισμένη Ημερίδα Διαβούλευσης με αντικείμενο το Προσχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06) και στόχο την πληρέστερη ενημέρωση του κοινού και την καταγραφή απόψεων.

Η ημερίδα διοργανώθηκε από την Γενική Διεύθυνση Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και από την Κ/ΞΙΑ της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ των ΥΔ Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Στην Ημερίδα παρουσιάστηκαν:

- Η διαδικασία της 2^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής σύμφωνα με τις απαιτήσεις τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης.
- Σύνοψη της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Αττικής
- Το Προσχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06), με έμφαση στα σημεία εκείνα που άπτονται θεμάτων περί:
 - ο Καθορισμού επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων, ΤΥΣ/ΙΤΥΣ βάσει της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε στα πλαίσια της 2^{ης} Αναθεώρησης
 - ο Προστατευόμενων περιοχών,
 - ο Ταξινόμησης επιφανειακών υδάτινων σωμάτων και υπόγειων υδατικών συστημάτων, με βάση την νέα μεθοδολογία ταξινόμησης των ΕΥΣ καθώς και τα αποτελέσματα από τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων, όπως καθορίζεται από την ΚΥΑ 140384/9.9.2011 (ΦΕΚ Β' 2017) που τροποποιήθηκε βάσει της νέας ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444 (ΦΕΚ 5384Β'/19.11.2021).
 - ο Ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα βάσει της νέας μεθοδολογίας που αναπτύχθηκε κατά την 2^η Αναθεώρηση, καθώς και οι ανάγκες ύδατος και υδατικοί πόροι
- Η οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος, με έμφαση στην εκτίμηση του βαθμού ανάκτησης του κόστους για τις κύριες χρήσεις ύδατος (ύδρευση, βιομηχανική και αγροτική).
- Οι αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι και οι «εξαιρέσεις» των παραγράφων 4 έως 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας στα πλαίσια της 2^{ης} Αναθεώρησης.
- Το αναθεωρημένο πρόγραμμα των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων .
- Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.

Κατά τη διάρκεια της Ημερίδας συζητήθηκαν με τους συμμετέχοντες θέματα σχετικά με την κατάρτιση του Προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του ΥΔ, ενώ παράλληλα υπήρξαν τοποθετήσεις/παρεμβάσεις από ενδιαφερόμενους φορείς και πολίτες, οι οποίες καταγράφηκαν προκειμένου να ληφθούν υπόψη στην οριστική διαμόρφωση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής της 2^{ης} Αναθεώρησης.

Η Ημερίδα Διαβούλευσης στην Αθήνα πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Λ. Μεσογείων 119). Η διαβούλευση ήταν υβριδική, στην οποία δόθηκε η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους φορείς και πολίτες να παρακολουθήσουν την ημερίδα καθώς και να διατυπώσουν τις απόψεις, σχόλια και τοποθετήσεις τους διαδικτυακά και με φυσική παρουσία. Επομένως, οι παρατηρήσεις και τα σχόλια των συμμετεχόντων ήταν δυνατόν να υποβληθούν διαδικτυακά σε live chat της πλατφόρμας youtube και facebook, και με φυσική παρουσία στην αίθουσα.

Στην Ημερίδα καταγράφηκαν περίπου εβδομήντα (70) διά ζώσης άτομα και περίπου εκατό (100) απομακρυσμένοι συμμετέχοντες, εκ των οποίων εκπρόσωποι της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφέρειας, Τοπικών Αυτοδιοικήσεων, Περιφερειακών Ενοτήτων, Υπουργείων (ΥΠΑΑΤ, ΥΠΕΝ, ΥΠΕΣ, κλπ), ΟΚΩ (ΕΥΔΑΠ, ΔΕΗ), Τεχνικών Επιμελητηρίων, Πανεπιστημιακών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων, Φορέων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, Εταιρείες, Οργανισμοί, ΜΚΟ και Κινήσεις Πολιτών, καθώς και πλήθος ιδιωτών και μελετητών.

Την Ημερίδα χαιρέτησαν:

- Ο Γενικός Γραμματέας Δασών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταθόπουλος Στάθης
- Ο Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Βακάλης Δημήτριος
- Ο Κοινός Εκπρόσωπος της Κ/Ξ 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, Πέππας Αντώνιος

Η Ημερίδα περιλάμβανε τις παρακάτω εισηγήσεις:

- 2η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης, Λιάκου Σπυριδούλα, ΓΔΥ
- Σύνοψη 2ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής, Ι. Βαζίμας, Συντονιστής.
- Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα – Προστατευόμενες Περιοχές, Π. Γιαννιού, Γ. Γιαννάτος, Λ. Παπαντωνίου, Ξ. Κάζος.
- Ανάλυση Ανθρωπογενών Πιέσεων και Επιπτώσεων τους στα Υδατικά Συστήματα – Ανάγκες ύδατος και υδατικοί πόροι, Σ. Καμπυλαυκά, Μ. Παπαδημητρίου, Γ. Παπανικολάου.
- Κατάσταση Επιφανειακών και Υπογείων Υδατικών Συστημάτων, Π. Γιαννιού, Γ. Γιαννάτος, Λ. Παπαντωνίου.
- Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος, Α. Τσαρούχη
- Αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι, Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων, Π. Γιαννιού.
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, Κ. Γεωργιάδου.

Στη συνέχεια της Ημερίδας πήραν το λόγο οι ενδιαφερόμενοι φορείς υποβάλλοντας ερωτήσεις, σχόλια, παρατηρήσεις και προτάσεις επί των εισηγήσεων και επί των κειμένων προς διαβούλευση.

Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων τοποθετήθηκαν υπάλληλοι του ΥΠΕΝ, της Περιφέρειας Αττικής και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, της ΕΥΔΑΠ, εκπρόσωποι ΜΚΟ καθώς και Ιδιώτες.

Η Ημερίδα ολοκληρώθηκε σε εποικοδομητικό κλίμα γόνιμου διαλόγου. Η συμμετοχή ήταν ικανοποιητική καθώς εκπροσωπήθηκε πληθώρα σχετικών φορέων των οποίων, οι απόψεις εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια των τοποθετήσεων και η αίθουσα ήταν πλήρης.

Ως προς τη διαδικασία διαβούλευσης, οι παρατηρήσεις και τα σχόλια των συμμετεχόντων μπορούσαν να υποβληθούν διαδικτυακά σε live chat της πλατφόρμας youtube και facebook, και με φυσική παρουσία στην αίθουσα.

Από πλευράς ΓΔΥ κλήθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς να υποβάλουν τα σχόλια και τις προτάσεις τους και γραπτώς ώστε να ληφθούν υπόψη για την οριστικοποίηση των κειμένων.

3.1.2 Συνοπτικά στοιχεία χαιρετισμών, ερωτημάτων & παρεμβάσεων ημερίδας διαβούλευσης

Τα κυριότερα ζητήματα που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια των χαιρετισμών που απευθύνθηκαν, οι ερωτήσεις επί των εισηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν καθώς και οι τοποθετήσεις των συμμετεχόντων στο πέρας της ημερίδας παρουσιάζονται συνοπτικά στους ακόλουθους πίνακες.

Πίνακας 3-1: Χαιρετισμοί / αρχικές τοποθετήσεις που διατυπώθηκαν στην έναρξη της ημερίδας στην Αθήνα στις 24/10/2023

α/α	Φορέας / Ιδιότητα	Ομιλητής	Χαιρετισμός/Αρχική τοποθέτηση
1	Γενικός Γραμματέας Δασών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Σταθόπουλος Στάθης	<p>Ο κ. Σταθόπουλος Στάθης αρχικά ευχαρίστησε για την πρόσκληση και μίλησε για λογαριασμό του κ. Βαρελίδη ο οποίος βρισκόταν στη Θεσσαλονίκη.</p> <p>Αφού έκανε μία γενική αναφορά στην παρουσίαση της δασικής μεταρρύθμισης που προηγήθηκε της διαβούλευσης και στα όσα είτε ο Υπουργός κ. Σκυλακάκης σχετικά με τα έντονα καιρικά πλημμυρικά φαινόμενα που επικρατούν τον τελευταίο καιρό και τα οποία έπληξαν την περιοχή της Θεσσαλίας , στη συνέχεια ανέφερε ότι οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται είναι η δουλειά που πρέπει να γίνει από όλους σε τρία επίπεδα.</p> <p>Το πρώτο είναι σε επίπεδο Κεντρικής Κυβέρνησης. Αυτό που πρέπει να γίνει δηλαδή είναι είτε επικαιροποίηση, είτε φτιάξιμο εξ αρχής όλων αυτών που χρειάζεται να φτιαχτούν σε επίπεδο σχεδιασμού αλλά και εκτέλεσης έργων ακόμα και με νέο σχεδιασμό και προσαρμογή στις νέες ανάγκες ορεινών υδρονομικών έργων και σε ότι αφορά την Αττική χρειάζεται η συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.</p> <p>Πάνω σε αυτό έγινε μία μικρή αναφορά στην κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από την Πολιτική Προστασία 24 δήμων της Αττικής που βρίσκονται κοντά στις όχθες του Κηφισού, της Εσχατιάς και του Ποδονίφτη.</p> <p>Αναφέρθηκε ξανά στο ότι γίνεται επικαιροποίηση των έργων που είτε έχουν μείνει κάπως πίσω , είτε πρέπει να ξεκινήσουν και αυτό θα τελειώσει πολύ σύντομα και από εκεί και πέρα ότι γίνεται και από πλευράς Κεντρικής Κυβέρνησης και από πλευράς Δήμων, αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό και από τον κάθε έναν πολίτη καθώς η κλιματική κρίση δεν είναι απλά μία επικοινωνιακή ή ακαδημαϊκή υπόθεση αλλά έχει επιπτώσεις στην καθημερινότητά μας , οπότε αυτό σημαίνει ότι όλοι μας θα χρειαστεί να παρακολουθούμε τις εξελίξεις, να προσαρμοστούμε αναλόγως και γενικά να κάνουμε ότι πρέπει προκειμένου οι νέες κλιματικές συνθήκες να έχουν όσο το δυνατόν λιγότερες επιπτώσεις.</p> <p>Στη συνέχεια έγινε μία μικρή αναφορά , σχετικά με το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής, στο ότι έχουν ολοκληρωθεί μελέτες από τη Δασική Υπηρεσία Μελέτης Αποκατάστασης για τη φωτιά στην Πάρνηθα και στο τελικό στάδιο που βρίσκεται το πρόγραμμα Dipego που αφορά στην αποκατάσταση τόσο του βασικού δικτύου όσο και του φυσικού πλούτου.</p> <p>Συνέχισε λέγοντας ότι γίνεται μεγάλος αγώνας δρόμου τον τελευταίο μήνα, προκειμένου Νοέμβριο και Δεκέμβριο να προλάβουμε εξελίξεις που έμειναν πίσω σχετικά με το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, όπου αρκετά έργα έχουν</p>

α/α	Φορέας / Ιδιότητα	Ομιλητής	Χαιρετισμός/Αρχική τοποθέτηση
			<p>χαρακτήρα ορεινών υδρονομικών έργων, καθαρά αντιπλημμυρικών έργων.</p> <p>Σκοπός είναι όπως είπε ο κ. Σταθόπουλος να προγραμματιστούν νέα αντίστοιχα έργα για την Αττική, να μην πάει κανένα ευρώ χαμένο για έργα υδατικού χαρακτήρα, να επιταχυνθούν διαδικασίες που για διάφορους λόγους έχουν μείνει πίσω και να ενισχυθεί η συνεργασία Κεντρικής Κυβέρνησης και Αυτοδιοίκησης και συγκεκριμένα Δήμοι-Πόλεις με ποτάμια θα πρέπει να έρθουν περισσότερο στο επίκεντρο τόσο της συνεργασίας όσο και της πρωτοβουλίας από εδώ και πέρα.</p> <p>Τέλος, συνεχάρη ξανά όσους εργάστηκαν για τη διαβούλευση και έκλεισε λέγοντας ότι θα είναι στη διάθεση κι εκείνος και το Υπουργείο γενικά στο να προχωρήσουν στην υλοποίηση και στο "πάντρεμα" των όσων προβλέπουν οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων με τα σχέδια διαχείρισης έτσι ώστε να γίνει το πέρασμα από το σχεδιασμό στην πράξη.</p>
2	Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων	Βακάλης Δημήτριος	<p>Ο κ. Βακάλης Δημήτριος αφού ευχαρίστησε για την πρόσκληση στο βήμα απευθύνθηκε πρώτα στον κ. Γενικό Γραμματέα Δασών και κατόπιν σε όλους τους συναδέλφους και τους καλωσόρισε στην ημερίδα για τη 2η διαβούλευση των ΣΔΛΑΠ σχετικά με το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής.</p> <p>Αναφέρθηκε στη διαβούλευση λέγοντας ότι αυτή προβλέπεται από την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 2060 για τα σχέδια διαχείρισης και επίσης ότι βοηθάει στην βελτίωση και στην εύρεση λαθών ή παραλείψεων που τυχόν υπάρχουν όσον αφορά στη λήψη των μέτρων που πρόκειται να προταθούν.</p> <p>Τέλος έκανε μία γενική τοποθέτηση πως έχουν πραγματοποιηθεί ήδη 4 διαβουλεύσεις (2 στη Νότια Ελλάδα , Λαμία και Πάτρα και 2 στη Βόρεια Ελλάδα, Σέρρες και Αλεξανδρούπολη) και ευχήθηκε καλή επιτυχία στην ημερίδα της Αττικής.</p>
3	Ο Κοινός Εκπρόσωπος της Κ/Ξ 2 ^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας	Πέππας Αντώνιος	<p>Ο κ. Πέππας Αντώνιος , από την εταιρεία Μελετών ΕΤΜΕ και Κοινός Εκπρόσωπος της Κοινοπραξίας 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Αττικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, αφού αρχικά απευθύνθηκε σε όλα τα στελέχη του Υπουργείου και σε όλους γενικά τους παρευρισκόμενους έκανε μία μικρή αναφορά στο νόημα της μελέτης εφαρμογής μέτρων, κανόνων και δράσεων , η οποία είναι αφενός να διαχειρίζεται σήμερα ο καθένας μας το νερό με οικονομικό και περιβαλλοντικά ορθό τρόπο και αφετέρου να παραδοθεί στις επόμενες γενιές ένα υδάτινο περιβάλλον σε καλύτερη κατάσταση, να μη θεωρούμε τίποτα ως δεδομένο και στα πλαίσια της κλιματικής κρίσης να είμαστε σε διαρκή επιφυλακή και εγρήγορηση.</p> <p>Στη συνέχεια ο κ. Πέππας αναφέρθηκε στο ότι η παρούσα αναθεώρηση έχει γίνει με τη χρήση των καλύτερων δυνατών μέτρων ανάλυσης έτσι ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη και η καλύτερη αξιοπιστία επί των αποτελεσμάτων.</p> <p>Επισημάνε επιγραμματικά το γεγονός ότι η 2η Αναθεώρηση είναι ένα πολύ ισχυρό εργαλείο για τους εξής λόγους:</p> <p>Είναι η πρώτη αναθεώρηση όπου η ταξινόμηση και η κατάσταση των σωμάτων έγινε με την ίδια μεθοδολογία και βάσει του ίδιου</p>

α/α	Φορέας / Ιδιότητα	Ομιλητής	Χαιρετισμός/Αρχική τοποθέτηση
			<p>προγράμματος παρακολούθησης. Καθώς στο πρώτο σχέδιο δεν υπήρχαν δεδομένα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης και μεταξύ του αρχικού και του πρώτου σχεδίου και της 1ης Αναθεώρησης αυτού άλλαξαν πολύ οι μεθοδολογίες ταξινόμησης, μπορούμε πλέον να κρίνουμε αντικειμενικά την εξέλιξη της κατάστασης των σωμάτων.</p> <p>Άλλος λόγος είναι ότι είναι η πρώτη αναθεώρηση που υπάρχουν πολλά εφαρμοσμένα μέτρα οπότε μπορούμε πλέον να εντοπίζουμε τον αντίκτυπο της εφαρμογής των μέτρων και της κατάστασης αυτών.</p> <p>Κατόπιν ο κ. Πέππας ανέφερε ότι η 2η Αναθεώρηση έχει συνδυαστεί με ισχυρά εργαλεία όπως τα διαχειριστικά, όπου εισάγονται νέα υδρολογικά στοιχεία και στοιχεία ζήτησης, τα οποία εργαλεία θα δώσουν τη δυνατότητα εκτίμησης των επιπτώσεων εναλλακτικών σεναρίων, έτσι ώστε οι Αρμόδιες αρχές αλλά και οι χρήστες των υδατικών πόρων να μπορούν να έχουν μία πιο ευρεία αντίληψη πως οι σημερινές αποφάσεις θα επηρεάσουν τη μελλοντική διαθεσιμότητα και ποιότητα των υδατικών πόρων.</p> <p>Επίσης αναφέρθηκε στο ότι η 2η Αναθεώρηση συμπίπτει με μία πολύ ευμενή οικονομική συγκυρία για τη χώρα μας όπου υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι για έργα προστασίας του περιβάλλοντος, άρα είναι και πάρα πολύ σημαντικό αυτή η ευκαιρία να μη χαθεί δεδομένου ότι χρήματα γενικότερα μπορούν να διατεθούν αλλά πρέπει να διατεθούν στοχευμένα.</p> <p>Τέλος, ο κ. Πέππας μίλησε για το ότι η 2η Αναθεώρηση μπορεί να κάνει τη διαφορά και να προτείνει μέτρα τα οποία θα βελτιώσουν την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και θα οδηγήσουν τη χώρα πιο κοντά στην πράσινη και αειφόρο ανάπτυξη. Επισήμανε όμως ότι τα μέτρα αυτά όσο και να τα προτείνει μία ομάδα μελετητών ή ένα Υπουργείο χρειάζεται μετά και η παρακολούθησή τους, και αυτό είναι πολύ σημαντικό. Είτε ότι τα υδατικά μας συστήματα είναι μέρος του εθνικού μας πλούτου και η καλή τους κατάσταση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, τόσο της αγροτικής ανάπτυξης, με τη σημασία του αρδευτικού νερού, όσο και της τουριστικής ανάπτυξης που αποτελεί τη μεγαλύτερη αυτήν τη στιγμή οικονομική δραστηριότητα της χώρας, η οποία στηρίζεται εκ των πραγμάτων στην καλή κατάσταση των ακτών μας, των νερών μας, και των γαλάζιων ακτών.</p> <p>Κλείνοντας ο κ. Πέππας ανέφερε ότι τα επιμέρους αντικείμενα που υλοποιήθηκαν στη 2η Αναθεώρηση θα αναλυθούν διεξοδικά από τα μέλη της ομάδας και πρότεινε τους πάντες να παρακολουθήσουν την ημερίδα.</p>

Πίνακας 3-2: Ερωτήσεις/ Παρεμβάσεις / Τοποθετήσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια της ημερίδας

α/α	Όνομα	Φορέας / Ιδιότητα	Παρέμβαση/ Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
1	Λύτρας Ευθύμης	ΕΥΔΑΠ	Φυσική Παρουσία	Τοποθέτηση/ Παρέμβαση
2	Γεωργαλάς	ΥΠΕΝ	Φυσική Παρουσία	Γ. Γιαννάτος
3	Τερζοπούλου Εμμανουέλα	Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας, Δημοτική Σύμβουλος Ραφήνας-Πικερμίου	Φυσική Παρουσία	Σ. Λιάκου, Ι. Βαζίμας, Γ. Γιαννάτος
4	Κωνσταντινίδου Ροδούλα	Μελετήτρια περιβαλλοντικών, Δίκτυο Πολιτών για την Διάσωση του Ρέματος Πικροδάφνης	Φυσική Παρουσία	Σ. Λιάκου, Ι. Βαζίμας
5	Γκούφα Αντιγόνη	Περιφέρεια Αττικής	Φυσική Παρουσία	Ι. Βαζίμας, Γ. Γιαννάτος, Μ. Γκίνη
6	Χρόνης Γιάννης	Περιφέρεια Αττικής	Φυσική Παρουσία	Ι. Βαζίμας, Σ. Καμπυλαφκά, Γ. Παπανικολάου
7	Πισίκα Μαρία	Χημικός, TUV HELLAS	Φυσική Παρουσία	Τοποθέτηση/ Παρέμβαση
8	Μελέκης Γεώργιος	Γεωλόγος, Προϊστάμενος της Βιομηχανίας Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Περιφέρειας Αττικής	Φυσική Παρουσία	Τοποθέτηση/ Παρέμβαση- Παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 5.
9	Μισκάκη Φανή	Αναπληρώτρια Διευθύντρια στην ΕΥΔΑΠ	Φυσική Παρουσία	Ι. Βαζίμας
10	Στάπας Νικόλαος	Γεωλόγος, Μηχανικός Περιβάλλοντος, Σύλλογος Ροή	Φυσική Παρουσία	Σ. Λιάκου, Ι. Βαζίμας
11	Μπέλος Θεόδωρος	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, Διεύθυνση Υδάτων	Φυσική Παρουσία	Γ. Γιαννάτος
12	Παπαδόπουλος Δημήτριος	Γεωλόγος	Φυσική Παρουσία	Γ. Παπανικολάου

3.1.2.1 Λύτρας Ευθύμης (ΕΥΔΑΠ)

Ο κύριος Λύτρας, ξεκίνησε την τοποθέτησή του αναφέροντας ότι η ΕΥΔΑΠ είναι η εταιρεία ύδρευσης αποχέτευσης η οποία φροντίζει να παρέχει εξαιρετική ποιότητας νερό στους κατοίκους των Αθηνών και ταυτόχρονα συλλέγει τα παραγόμενα λύματα του λεκανοπεδίου και τα οδεύει κυρίως προς το κέντρο επεξεργασίας λυμάτων της Ψυττάλειας για την επεξεργασία τους, το οποίο και αποτελεί σημαντικό πρόβλημα σε ότι αφορά την επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων αυτών. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΔΑΠ, έχει προχωρήσει στην κατασκευή 3 νέων κέντρων επεξεργασίας λυμάτων στην Ανατολική Αττική και θα αναλάβει και την λειτουργία ενός τετάρτου, ώστε να εξυπηρετούνται έτσι 400.000 κάτοικοι μέσω ενός δικτύου 1.300 χιλιομέτρων αποχέτευσης. Επίσης, η ΕΥΔΑΠ έχει εκπονήσει ένα Master Plan, το οποίο παρουσιάστηκε στην ημερίδα.

Σύμφωνα με το Master Plan, στο ΚΕΛ του Δήμου Μαραθώνα θα μπορεί να γίνει επαναχρησιμοποίηση ανακτημένου νερού για απεριόριστη άρδευση περίπου 4.000 στρεμμάτων στην πρώτη φάση και επιπλέον

2.500 στρεμμάτων μέχρι το 2040. Αντίστοιχα στα ΚΕΛ των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδας η επαναχρησιμοποίηση θα αφορά και στην άρδευση γεωργικών εκτάσεων αλλά και στην άρδευση αστικού και περιαστικού πράσινου. Και τέλος στο ΚΕΛ Κορωπίου-Παιανίας η επαναχρησιμοποίηση θα στοχεύει στην απεριόριστη άρδευση καθώς και στον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα τους χειμερινούς μήνες. Συνολικά λοιπόν το Master Plan της ΕΥΔΑΠ στοχεύει σε μία αρχική άρδευση 24.500 στρεμμάτων με μία δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης στα 33.000 στρέμματα μέχρι το 2040 και ο προϋπολογισμός αυτού του έργου τελικά καταλήγει στα 42 περίπου εκατομμύρια ευρώ.

Επίσης, έγινε αναφορά στο Αδριάνειο Υδραγωγείο και την ανάγκη ένταξής του στους υδάτινους πόρους της Αθήνας για χρήση μη πόσιμου νερού. Το Αδριάνειο Υδραγωγείο είναι ένα υδραγωγείο που χτίστηκε από τον αυτοκράτορα Αδριανό το 100 περίπου μ.Χ., είναι ένα πολυσύνθετο υπόγειο υδραυλικό έργο, έχει ένα μήκος 24 χιλιομέτρων περίπου και η αξιοποίηση του θα μπορέσει να μειώσει τις πιέσεις που δέχεται ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας του λεκανοπεδίου από την άντληση. Αναφέρθηκε ότι 800.000 περίπου κυβικά μέτρα νερού το χρόνο που προέρχονται από το Αδριάνειο Υδραγωγείο, καταλήγουν στη θάλασσα και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε σημεία που είναι κυρίως σε κακή κατάσταση. Ο συνολικός προϋπολογισμός έργων του Αδριάνειου Υδραγωγείου εκτιμάται στα 17 εκατομμύρια ευρώ.

Ο κύριος Λύτρας, έκλεισε την τοποθέτησή του με αναφορά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και στα φαινόμενα λειψυδρίας. Προκειμένου να αντιμετωπίσει η Αθήνα θέματα λειψυδρίας θα πρέπει να αντικαταστήσει με κάποιο τρόπο πολύ μεγάλες ποσότητες νερού, και αυτό είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να γίνει με κάποια από τις υπάρχουσες εναλλακτικές. Ουσιαστικά θα πρέπει να σχεδιαστεί μία νέα εναλλακτική πηγή υδροδότησης, αυτή της αφαλάτωσης. Η εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης στην Αττική είναι μία χρονοβόρα διαδικασία η οποία απαιτεί σχεδιασμό, μελέτες χωροθέτηση και αδειοδότηση. Επειδή ακριβώς οι διαδικασίες αυτές είναι χρονοβόρες, θα πρέπει να ενταχθεί από τώρα σαν ιδέα στον προγραμματισμό της ΕΥΔΑΠ ώστε να προχωρήσουμε στις μελέτες και την χωροθέτηση και την έκδοση αδειών στα επόμενα χρόνια.

Εκτός από την παρουσίαση του κ. Λύτρα η ΕΥΔΑΠ, στα πλαίσια της διαβούλευσης απέστειλε και κείμενο με τα πλήρη στοιχεία των ως άνω εμβληματικών.

3.1.2.2 Κ. Γεωργαλάς (ΥΠΕΝ)

Σε συνέχεια της τοποθέτησης του κύριου Λύτρα, ο κ. Γεωργαλάς ξεκίνησε την παρέμβασή του λέγοντας ότι πρέπει πριν την χρήση μονάδων αφαλάτωσης να προηγηθεί η διαχείριση της ζήτησης.

Η ερώτηση του κύριου Γεωργαλά ωστόσο αφορούσε το ΥΥΣ Υμηττού, και στο γεγονός ότι αυτό χαρακτηρίζεται σε καλή ποιοτική κατάσταση. Ανέφερε ότι ο Υμηττός δεν έχει νερό, πέραν από ελάχιστες γεωτρήσεις και πηγές, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ότι έχει νερό διότι αποτελείται από το ανώτερο μάρμαρο και σε επαφές με τον σχιστόλιθο της Καισαριανής. Όλη η υδροφορία παρουσιάζεται στον κάμπο του Κορωπίου και φτάνει μέχρι τη θάλασσα. Το 1996 τα χλωριόντα ήταν έξω από το Κορωπί 500 ml/λίτρο, η στάθμη των γεωτρήσεων είναι στη στάθμη της θάλασσας, από δοκιμές που είχαν γίνει υπήρχε άμεση επικοινωνία με τη θάλασσα και σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες, τώρα η διήθηση της ίδιας της θάλασσας, τα χλωριόντα, έχει φτάσει στον Καρελά. Αυτά είναι στοιχεία από το διδακτορικό του κ. Γεωργαλά.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο κ. Γιαννάτος ανέφερε ότι η παραπάνω εργασία λήφθηκε υπόψη στον χαρακτηρισμό του ΥΥΣ του Υμηττού. Ωστόσο, οι γεωτρήσεις που ανέφερε ο κ. Γεωργαλάς επιφανειακά βρίσκονται μέσα στα Μεσόγεια, στην επιφανειακή ανάπτυξη του αποκαλούμενου πορώδους συστήματος της Μεσογαίας, των Μεσογείων. Η Οδηγία αν και προβλέπει την δυνατότητα κατά την διακριτοποίηση των υδατικών συστημάτων, να χρησιμοποιείται το πάχος τους, αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνει μέχρι στιγμής τουλάχιστον στην Ελλάδα γιατί τα δεδομένα που είναι διαθέσιμα για την οριοθέτηση των ΥΥΣ δεν επαρκούν. Δηλαδή για τις γεωτρήσεις που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης δεν

υπάρχουν σχεδόν πουθενά τομές για να είναι γνωστό σε τι βάθος φθάνουν. Επομένως, τα παραπάνω προκύπτουν από εκτιμήσεις.

Αλλά η άδεια ανόρυξης γεώτρησης που θα ζητηθεί αύριο από τη Διεύθυνση Υδάτων θα αφορά στο σύστημα των Μεσογείων, και επομένως αυτό καλύπτεται από μέτρο, πρόσθετο μέτρο, γιατί ως ΥΥΣ σε κακή κατάσταση με προβλήματα υφαλμύρισης δεν μπορεί να το δώσει αδιάκριτα η Διεύθυνση Υδάτων, θα ζητήσει να ελέγξει το βάθος, υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις. Καλύπτεται, ο Υμηττός, σαν Υμηττός. Το καρστικό σύστημα έχει μία φυσική υφαλμύριση και όπως ειπώθηκε δεν έχει γεωτρήσεις, δεν έχει πιέσεις. Για ποιο λόγο να το πούμε κακό αυτό; Η υφαλμύριση που δέχεται, τη δέχεται, εξαναγκαστικά λόγω των διεργασιών που γίνονται στα Μεσόγεια όπου εκεί θα κληθούμε να τις αντιμετωπίσουμε. Δηλαδή όταν θα πάει ο "X" ενδιαφερόμενος από το Κορωπί και θα πει στη Διεύθυνση Υδάτων ότι θέλω γεώτρηση, τον εντάσσει αμέσως στο Κορωπί και ξέρουμε βέβαια ότι τώρα τα τελευταία χρόνια κανείς τους δεν σταματάει στα 80-100 μέτρα, πάνε όπου βγει προκειμένου αρκεί να βρουν νερό και φτάνουν από κάτω στον Υμηττό, γι' αυτό δημιουργήθηκε το πρόβλημα. Αλλά καλύπτεται από πλευράς μέτρων λόγω του ότι βρίσκεται στον χώρο ευθύνης, πώς να το πω, στην οριοθέτηση του συστήματος Μεσογείων που είναι κακό και άρα καλύπτεται από το μέτρο.

3.1.2.3 Τερζοπούλου Εμμανουέλα (Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας, Δημοτική Σύμβουλος Ραφήνας-Πικερμίου)

Η κα Τερζοπούλου ξεκίνησε την τοποθέτησή της με ένα ερώτημα σχετικά με το τί γίνεται με τις περιοχές που προορίζονται για την προστασία των οικοτόπων και ειδών, σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, και το αν οι υγρότοποι και τα ρέματα του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας που ήταν ενταγμένα στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών στην 1^η Αναθεώρηση και στο πρώτο σχέδιο, εξακολουθούν να περιλαμβάνονται και στην 2^η Αναθεώρηση.

Σύμφωνα με την κα. Τερζοπούλου, οι οριοθετήσεις των υγροτόπων και ποταμών, ειδικά της Αττικής, εκκρεμούν πολλά χρόνια κι επομένως, στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ θα μπορούσαν να τεθούν συγκεκριμένοι ειδικοί στόχοι γι' αυτά (γιατί πολλές φορές τα διάφορα σχέδια που καταθέτουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας τα γυρίζουν πίσω ως πολύ γενικά, με πολύ γενικούς στόχους κ.λ.π.), τα οποία αποτελούν και βασικούς παράγοντες ανάσχεσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Οι οριοθετήσεις των υγροτόπων πρέπει να γίνονται βάσει της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Νερά και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την βιοποικιλότητα. Στην Αττική η τελευταία καταγραφή των υγροτόπων έγινε το 2018 από το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υδροβιοτόπων, και έως σήμερα δεν έχουν οριοθετηθεί. Καταλήγει ως προς το συγκεκριμένο θέμα στο ότι θα έπρεπε στο ΣΔΛΑΠ να περιλαμβάνεται μέτρο που θα αφορούσε την άμεση οριοθέτηση των υγροτόπων.

Η κα Τερζοπούλου συνέχισε την τοποθέτησή της με αναφορά στα μεγάλα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας που είναι σήμερα υπό κατασκευή ή προγραμματιζόμενα (Ερασίνος, Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας, ρέματα Ματιού, ρέματα Μαραθώνα, κλπ), και στις απαρχαιωμένες και ξεπερασμένες πλέον μεθόδους διευθέτησης (εγκιβωτισμοί με έναν ακριβώς ίδιο τρόπο που είναι τσιμέντα, συρματοκιβώτια, κλπ.), οι οποίες έχουν και αρνητικές επιπτώσεις στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υδάτων (π.χ. μείωση κατεΐσδυσης, αύξηση των ρύπων κ.α) και αποτελούν και τελευταίες μεθόδους σε προτεραιότητα σύμφωνα με την Οδηγία 2007/60. Πέραν τούτου, στην Ελλάδα δεν λαμβάνονται μέτρα και δεν αποτελούν προτεραιότητα τα μέτρα σε επίπεδο πρόληψης.

Ένας άλλος βασικός στόχος που θα έπρεπε να τεθεί ως μέτρο πρόληψης, σύμφωνα με την κα Τερζοπούλου είναι οι αλλαγές χρήσεων όχι προς την δόμηση και την οικοδόμηση των περιοχών που είναι δίπλα στα ρέματα αλλά το αντίστροφο. Χρειάζεται ένας χωροταξικός σχεδιασμός και για την προστασία των ρεμάτων, και για την προστασία των υδάτων, και για την προστασία μας από τις πλημμύρες. Σύμφωνα με την κα Τερζοπούλου αυτά τα πράγματα θα έπρεπε να είναι πολύ συγκεκριμένοι στόχοι που να έχουν τεθεί, και η οριοθέτηση, και σε σχέση με το χωροταξικό, και σε σχέση με τα αντιπλημμυρικά έργα που δυστυχώς δεν τα είδαμε για μία ακόμη φορά και πραγματικά κινδυνεύει η Αττική να μετατραπεί δυστυχώς σε άλλη μία Θεσσαλία.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η κυρία Λιάκου ανέφερε ότι η Οδηγία προστατεύει όλα τα Υδατικά Συστήματα και δεν γνωρίζει αν όλοι οι υδροβιότοποι είναι συστήματα όπως καθορίζονται από την Οδηγία. Παρ' όλ' αυτά, προτεραιότητα ως προς την προστασία τους αποτελούν εκείνα, όπως έχουν καθοριστεί από την Οδηγία, και οφείλουμε να παίρνουμε μέτρα πρωτίστως γι' αυτά, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η περιβαλλοντική νομοθεσία δεν εφαρμόζεται σε όλα τα ΥΣ της χώρας. Όσον αφορά στα ρέματα και στον εγκιβωτισμό και στα υπόλοιπα, δεν αφορούν αυτή την Οδηγία. Στο επόμενο διάστημα, αναμένονται και οι διαβουλεύσεις της Οδηγίας για τις πλημμύρες και εκεί σίγουρα τα ανωτέρω θα συζητηθούν διεξοδικά. Σε ότι αφορά την νομοθεσία για τα υδατορέματα, πρέπει όντως να έχουν πιο περιβαλλοντικό χαρακτήρα, και έχει ήδη γίνει αρκετή δουλειά με τις συναρμόδιες υπηρεσίες για ένα σχέδιο νόμου το οποίο να είναι προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος, ωστόσο είναι θέμα πολιτικής βούλησης να προχωρήσει.

Ο κύριος Βαζίμας συμπλήρωσε ότι υδροβιότοποι που συσχετίζονται με καθορισμένα Υδατικά Συστήματα της Οδηγίας παραμένουν στις προστατευόμενες περιοχές, στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, αλλά η Οδηγία λειτουργεί στη βάση του Υδατικού Συστήματος. Δηλαδή καθορίζονται τα Υδατικά Συστήματα με τα κριτήρια που θέτουμε και εφαρμόζουμε βάσει την Εθνική Μεθοδολογία και πάνω σ' αυτά γίνονται ταξινομήσεις των συγκεκριμένων Υδατικών Συστημάτων και το πρόγραμμα μέτρων χτίζεται πάνω σε αυτά τα Υδατικά Συστήματα χωρίς να σημαίνει ότι όλα τα υπόλοιπα τα αφήνουμε στην τύχη τους, τουλάχιστον στο πλαίσιο της Οδηγίας δεν δίνουμε τόσο έμφαση σ' αυτά. Επιπλέον, σε ότι αφορά την αναφορά στο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιστρέφει τα Σχέδια ως πολύ γενικά, αξίζει να αναφέρουμε ότι δεν επιστρέφονται τα Σχέδια που κατατίθενται, ωστόσο λαμβάνονται παρατηρήσεις, και ουδέποτε έχει αναφερθεί ότι είναι πολύ γενικά ή ότι δεν ανταποκρίνονται στους στόχους της Οδηγίας. Τα Σχέδια Διαχείρισης που καταρτίζονται στην Χώρα μας, θα μπορούσαν να θεωρηθούν αρκετά λεπτομερή για το επίπεδο που καταρτίζεται το σχέδιο, με άλλα θέματα να είναι πιο σημαντικά που έχουν να κάνουν κυρίως ως προς τα θέματα προώθησης, ωρίμανσης και υλοποίησης των μέτρων που προβλέπονται μέσα από αυτά.

3.1.2.4 Κωνσταντινίδου Ροδούλα (Μελετήτρια περιβαλλοντικών, Δίκτυο Πολιτών για την Διάσωση του Ρέματος Πικροδάφνης)

Σύμφωνα με την κα Κωνσταντινίδου δεν γίνεται καμία αναφορά στα βασικά προβλήματα/ πιέσεις της Πικροδάφνης, η οποία έχει ταξινομηθεί και σε καλή κατάσταση στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ. Αναφέρεται ότι υπάρχουν αντλιοστάσια της ΕΥΔΑΠ, ακαθάρτων, εντός της κοίτης της Πικροδάφνης που κάθε τόσο έχουν ατυχήματα, έχοντας οδηγήσει τα τελευταία τρία (3) χρόνια σε μαζικούς θανάτους χελιών (προστατευόμενο είδος *anguilla anguilla*) στις εκβολές της Πικροδάφνης, λόγω των υπερχειλίσεων. Οι παραπάνω υπερχειλίσεις σύμφωνα με την κα Κωνσταντινίδου γίνονται σκόπιμα προκειμένου να αποφορτιστεί το υποδιαστασιολογημένο δίκτυο, και τουλάχιστον σαν πίεση που οδηγεί σε μόνιμη υποβάθμιση της οικολογικής και χημικής κατάστασης των Υδάτων θα έπρεπε να αναφερθεί. Εντοπίστηκε σταθμός του ΕΛΚΕΘΕ στην Πικροδάφνη για την οποία δεν έγινε κάποια αναφορά μέσα στα ΣΔΛΑΠ.

Επίσης, όσον αφορά στον υγρότοπο της Πικροδάφνης, δεν λήφθηκε πουθενά υπόψη η οριοθέτηση του που έγινε από το ΕΚΒΥ το 2018. Σύμφωνα με την κα Κωνσταντινίδου, στις εκβολές της Πικροδάφνης όπου βρίσκεται και ο υγρότοπος του, έχουν γίνει καταπατήσεις, οι οποίες περιορίζουν το μέγεθός του και είναι και σε κακή κατάσταση. Αναφέρθηκε ότι δεν διατίθενται εντός του σχεδίου στοιχεία στα οποία βασίστηκε η ταξινόμηση του σώματος σε καλή κατάσταση. Επίσης, αναφέρθηκε στις υδρομορφολογικές πιέσεις που δέχεται το ρέμα με αποτέλεσμα να υποβαθμιστεί και η οικολογική του κατάσταση και η περαιτέρω των υδάτων. Γιατί όλοι αυτοί οι καταπατητές, όσοι έχουν χτίσει κ.λ.π. ρίχνουν τους βόθρους τους μέσα στην κοίτη.

Η κυρία Κωνσταντινίδου αναφέρει ότι το Δίκτυο Πολιτών για τη διάσωση του ρέματος της Πικροδάφνης, έχει κάνει δύο προσφυγές μία κατά της οριοθέτησης όπου εκεί υπάγονται οι υδρομορφολογικές πιέσεις και γενικά χωρικές καταπατήσεις και από την άλλη κατά των έργων εγκιβωτισμού, κι θεωρεί ότι πρέπει

να γίνονται σχετικές τοποθετήσεις στα αναθεωρημένα σχέδια ώστε να βρεθεί μία σωστή διάσταση του προβλήματος που αντιμετωπίζει το ρέμα.

Η κυρία Κωνσταντινίδου καταλήγει λέγοντας ότι το ρέμα της Πικροδάφνης αποτελεί το τελευταίο ανοιχτό ρέμα στη νότια Αθήνα, δηλαδή ουσιαστικά είναι το μοναδικό καταφύγιο πουλιών, 30 προστατευόμενα είδη πέρα από χελώνες, χέλια κ.λ.π.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η κυρία Λιάκου ξεκίνησε τον σχολιασμό της λέγοντας ότι το ΕΛΚΕΘΕ είναι ένας από τους επίσημους φορείς, του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης. Στα πλαίσια του ΕΔΠ, μετρήσεις real-time δεν υπάρχουν ώστε να παρατηρούνται και ατυχηματικά περιστατικά. Οι μετρήσεις που γίνονται στο δίκτυο γίνονται τέσσερις φορές το χρόνο, σύμφωνα με την Οδηγία, και τα αποτελέσματά τους είναι αναρτημένα στο site του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, nmh.yreka.gr, για όλα τα Υδατικά Συστήματα που έχουν καθοριστεί στην Οδηγία. Τυχόν στοιχεία τα οποία δεν έχουν ληφθεί υπόψη καλό θα ήταν να μας χορηγηθούν ώστε να συναξιολογηθούν.

Ο κύριος Βαζίμας συμπλήρωσε ότι, αναγνωρίζοντας την οικολογική αξία του ρέματος της Πικροδάφνης και επειδή πληροί και τα χαρακτηριστικά, και τα κριτήρια τα οποία έχουμε συμπεριλάβει στη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε, γι' αυτό το λόγο είναι ένα από τα Υδατικά Συστήματα της Οδηγίας και του Σχεδίου Διαχείρισης. Από εκεί και πέρα η ταξινόμηση, καλή οικολογικής και αντίστοιχα χημική κατάσταση, έχει προκύψει από στοιχεία συναξιολόγησης πιέσεων, δηλαδή της ομαδοποίησης που χρησιμοποιεί η Οδηγία. Δυστυχώς για το ρέμα της Πικροδάφνης, για την περίοδο 2018-2021, το ΕΔΠ δεν πραγματοποίησε μετρήσεις, δεν είχαμε δηλαδή στοιχεία που θα θέλαμε να χρησιμοποιήσουμε στο πλαίσιο της ταξινόμησής του.

Οι σταθμοί παρακολούθησης είναι οι σταθμοί του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, τα δεδομένα βρίσκονται και online, υπάρχει και στο αντίστοιχο παραδοτέο της ταξινόμησης των Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων και αντίστοιχα των Υπογείων, δηλαδή τι στοιχεία είχαμε στην διάθεσή μας και τι προέκυψε με βάση αυτά τα στοιχεία. Δυστυχώς δεν είχαμε επαρκή στοιχεία για το ρέμα της Πικροδάφνης για την περίοδο 2018-2021, σύμφωνα με τις μετρήσεις του ΕΛΚΕΘΕ, ακολουθήσαμε μια διαδικασία ομαδοποίησης, δηλαδή με στοιχεία πιέσεων και αντίστοιχων χαρακτηριστικών με άλλα υδατικά συστήματα για να καταλήξουμε στην κατάσταση στην οποία καταλήξαμε. Θα θέλαμε να έχουμε αυτά τα στοιχεία, ελπίζω στο μέλλον να υπάρχει σταθμός που να παρακολουθεί και τα ποιοτικά και οικολογικά χαρακτηριστικά του ρέματος και εκεί να μπορούσαμε να βασιστούμε και σε τέτοια στοιχεία για να αναθεωρήσουμε αν χρειαστεί την ταξινόμηση της κατάστασης.

3.1.2.5 Γκούφα Αντιγόνη, Περιφέρεια Αττικής

Στο πλαίσιο της κατάρτισης του περιφερειακού σχεδίου προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή υπάρχει μεγάλο προπαρασκευαστικό στάδιο μέσα σ' αυτό μεταξύ άλλων υπάρχει και μελέτη αξιολόγησης της τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή της περιφέρειας Αττικής ανά τομέα, περιλαμβανομένων και των τομέων των υδατικών πόρων, και της γεωργίας, και της βιοποικιλότητας. Επίσης, στην ΣΜΠΕ του σχεδίου έχει γίνει σύνδεση στα ΛΑΠ τόσο της Αττικής όσο και των όμορων υδατικών διαμερισμάτων. Πώς έχει γίνει η προσέγγιση και με ποιον τρόπο έχει ληφθεί υπόψη η κλιματική αλλαγή στο Σχέδιο? Στη δουλειά του ΠΕΣΚΠΑ, όπως και σε μετέπειτα έργα και λοιπά, έχει ληφθεί υπόψη τόσο το ΣΔΛΑΠ της Αττικής, των άλλων υδατικών διαμερισμάτων, είναι πολύ αναλυτικό μέσα στη ΣΜΠΕ, το αντίστροφο δηλαδή η κλιματική αλλαγή πως έχει μπει σ' αυτά;

Το άλλο είναι το ότι εδώ έχει μεγάλη σημασία να έχουμε υπόψη μας και το climate proofing το οποίο έχει να κάνει με την χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ της νέας περιόδου 2021-27 ώστε να μπορούμε να χρηματοδοτούμε την υλοποίηση έργων τόσο του ΠΕΣΚΠΑ αλλά και του ΣΔΛΑΠ γιατί αυτά συσχετίζονται. Με κάποιο τρόπο, με ποιο τρόπο θα υπάρχει συνδρομή προς αυτή την κατεύθυνση για την υλοποίηση αυτών των μέτρων?

Το τρίτο είναι ότι προκειμένου να έχουμε στοχευμένη υλοποίηση, όπως αναφέρθηκε νωρίτερα από τον κύριο Γενικό Γραμματέα, να προσθέσω και το έγκαιρη σε αυτό που είτε, θα περίμενα μία ιεράρχηση των μέτρων, μια ιεράρχηση ως προς το όφελός τους αλλά και ως προς το χρόνο ανάθεσης των έργων που σχετίζονται με το μέτρο ή την εμβάθυνση, την εξειδίκευση τους. Με ποιο τρόπο μπορούμε να καταλήξουμε οι φορείς που σχετίζονται με την υλοποίηση προς αυτή την κατεύθυνση;

Παρατέθηκε και διευκρινιστικό σχόλιο σχετικά με το ότι η δουλειά που είχε κάνει το ΕΚΒΥ όσον αφορά τους υδροτόπους ήταν στα πλαίσια ενός χρηματοδοτούμενου προγράμματος από τον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο όπου φορέας υλοποίησης ήταν η Περιφέρεια Αττικής. Μέσα από αυτό το έργο είχαν μελετηθεί, μεταξύ άλλων, η επιστημονική τεκμηρίωση 50 υδροτόπων της Αττικής, από αυτούς λόγω του ότι 54 ήταν στην πραγματικότητα, αλλά επειδή κάποιιοι από αυτούς ήταν τροποποιημένοι πλήρως δόθηκε η επιστημονική τεκμηρίωση για 46 από αυτούς. Από αυτούς τους 46 προέκυψε το 2018 με το άρθρο 54, αν θυμάμαι καλά τον νόμο 4559, η οριοθέτηση του περιγράμματος, το περίγραμμα όχι η ζωνοποίηση, για 15 εξ αυτών πρώτης προτεραιότητας. Το σχετικό αυτό υλικό όπως και δεδομένα τα οποία έχουν να κάνουν με την κλιματική αλλαγή πάρα πολύ, κυρίως τα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής, το προπαρασκευαστικό στάδιο του ΠΕΣΚΠΑ που έχει και τα σενάρια, και τα μέτρα, και τα πάντα που έχουν να κάνουν με τη δουλειά της κλιματικής αλλαγής από πλευράς προσαρμογής για την Αττική, θα είναι πάρα πολύ σύντομα διαθέσιμα διαδικτυακά από το Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής της περιφέρειας και στο οποίο υπάρχει μεταξύ άλλων και πλατφόρμα γεωχωρική και θα μπορούν να κατεβάσουν οι διάφοροι φορείς, που μπορεί να τους ενδιέφερε, τη σχετική πληροφορία.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο κύριος Γιαννάτος, ξεκίνησε λέγοντας ότι η προαναφερόμενη εργασία έχει διαβαστεί πάρα πολλές φορές και είναι πάρα πολύ σωστή, απλώς έχει ληφθεί υπόψη υπό την έννοια των μέτρων που προτείνονται στο ΣΔΛΑΠ. Η προαναφερόμενη εργασία και γενικά η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή λαμβάνεται υπόψη υπό την έννοια των μέτρων που προτείνονται στο ΣΔΛΑΠ. Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα σενάρια διότι στο πλαίσιο του σχεδίου γίνεται μία αποτίμηση της σημερινής κατάστασης των νερών και μόνο και με την αποτίμηση αυτής της κατάστασης γίνεται μία πρόβλεψη μέσω των μέτρων, που προτείνονται και που στοχεύουν στο να βελτιώνεται, στο να μην επιδεινώνεται περαιτέρω η κατάσταση των ΥΣ. Κι επίσης τα συγκεκριμένα σενάρια δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη με κάποιον τρόπο στο συγκεκριμένο Σχέδιο.

Ο κύριος Βαζίμας συμπλήρωσε ότι τα θέματα της κλιματικής αλλαγής που απασχολούν όλους, αντιμετωπίζονται με λεπτομέρεια στα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), στο πλαίσιο του οποίου πέραν των τριών σεναρίων για γεγονότα περιόδων επαναφοράς T50, 100, 1000 εξετάζεται και ένα σενάριο κλιματικής αλλαγής. Άρα τα θέματα της κλιματικής αλλαγής θα είναι μέσα στο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας που από το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας άλλωστε προέκυψε και ως μέτρο και το ΠΕΣΚΠΑ που αναφέρθηκε. Το ΣΔΛΑΠ, αποτιμά την κατάσταση με κάποια δεδομένα του Δικτύου Παρακολούθησης που αναφέρονται σε μία συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς. Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των διαχειριστικών εργαλείων στην παρούσα 2^η Αναθεώρηση, χρησιμοποιούνται δεδομένα 40 και πλέον ετών, δηλαδή από το 1980 μέχρι το 2022, και από κει και πέρα έχουμε κάποια διαχειριστικά σενάρια τα οποία τρέχουμε, δηλαδή το σενάριο βάσης που είναι το 1980 έως το 2022 και από κει τρέχουμε και κάποια πιο ας το πούμε δυσμενή σενάρια. Δηλαδή κάποια πιο ξηρών ετών και από κει βγάζουμε κάποια συμπεράσματα τι ελλείμματα πιθανόν να έχουμε. Άρα με αυτόν τον τρόπο ενσωματώνουμε, δεν θα έλεγα ενσωματώνουμε, αντιμετωπίζουμε τα θέματα της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο του σχεδίου διαχείρισης.

Σύμφωνα με τον κύριο Βαζίμα, σε ότι αφορά την ιεράρχηση των μέτρων, πραγματοποιείται μια προτεραιοποίηση των μέτρων βάσει μιας ανάλυσης κόστους αποτελεσματικότητας.

Η κα Γκίνη πρόσθεσε επί του θέματος ότι: Στα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, τα πρώτα σχέδια που φτιάξαμε είχαμε ορίσει ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας, αλλά τώρα που κάνουμε την 1η Αναθεώρηση περνώντας επιπλέον έτη, πρώτα είχαμε πάρει βροχομετρικά δεδομένα από το '80 έως το 2000, τώρα τρέξαμε μέχρι το 2020- 21 οπότε πήραμε, απαντάω σε σας που είπατε για την κλιματική

αλλαγή, πήραμε περίοδο επαναφοράς μέχρι και 1000 έτη και επικαιροποιήσαμε τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας και αυτές τις τσεκάρουμε και με διάφορα γεγονότα όπως ο Ιανός, όπως την πλημμύρα του Λήλαντα και είδαμε ότι οι ζώνες αυτές ήταν μέσα. Δηλαδή στην καινούργια μας, στην 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας, τα έχουμε συμπεριλάβει οπότε αν έρθετε στη διαβούλευση των επόμενων, τις επόμενες διαβουλεύσεις των ΣΔΚΠ, θα δείτε ότι έχουν ληφθεί υπόψη. Και μετά ήθελα να πω για τις οριοθετήσεις των οικοτόπων και είπατε και για τις ζώνες προστασίας, το περίγραμμα. Εμείς αυτό που προτείνουμε στο καινούργιο σχέδιο για τις οριοθετήσεις των υδατορεμάτων είναι ότι οριοθετήσεις να γίνουμε σε όλα τα ρέματα συμπεριλαμβανομένων και των δέλτα, εννοείται, καθ' όλο το μήκος και προτείνουμε επίσης να λαμβάνονται υπόψη στα μέτρα και αντί να μπαίνει μπετόν και τα λοιπά να γίνονται αντιπλημμυρικά όχι τα γκρι αλλά τα πράσινα. Όπως τα λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση τα grey είναι αυτά τα παραδοσιακά που μέχρι στιγμής έχουν υιοθετηθεί ενώ τα πράσινα είναι: δώσε χώρο στο ρέμα να εκτείνεται, όπου μπορείς βέβαια, και διάφορα άλλα με καινούργια υλικά τα οποία είναι πολύ πιο φιλικά προς το περιβάλλον αφήνοντας κάποιες πρασιές, το πράσινο για να λειτουργήσει υπέρ των βιοτόπων και των υγροτόπων. Αυτά βέβαια τώρα που αναφέρατε στη Ραφήνα το Υπουργείο Περιβάλλοντος δεν έχει ασχοληθεί καθόλου με την έγκριση της οριοθέτησης. Λοιπόν, έγινε έγκριση οριοθέτησης από ένα άλλο συγκεκριμένο υπουργείο και προχωρήσαμε στα αντιπλημμυρικά έργα τα οποία είναι τα συμβατικά έργα. Δεν ξέρω αν υπάρχει δρόμος επιστροφής, αυτά έχουν εγκριθεί και υλοποιούνται, τώρα είναι στα χέρια σας τι θα μπορέσετε να περισώσετε. Όσον αφορά την Πικροδάφνη είναι σε καλύτερη μοίρα, δεν έχει προχωρήσει, δεν έχουν προχωρήσει τέτοιου είδους έργα. Οπότε, η άποψή μας σαν Υπουργείο είναι να δούμε και αυτή την κατηγορία των πράσινων έργων των αντιπλημμυρικών και τα υποστηρίζουμε, όπως προείπε και η κυρία Λιάκου, με σθένος. Από πλευράς Υπουργείου Περιβάλλοντος είμαστε από την ίδια πλευρά, ότι μπορούμε να κάνουμε. Ευχαριστώ πάρα πολύ που μου δώσατε το βήμα.

3.1.2.6 Χρόνης Γιάννης, Περιφέρεια Αττικής

Αναφορά στο αντικείμενο της ανάλυσης των ανθρωπογενών πιέσεων και στο ότι δεν υπάρχει εντός του σχεδίου αναφορά σε σχέση με την 1^η Αναθεώρηση και τις διαφορές από τότε έως σήμερα. Αυτό δεν εντοπίζεται ούτε στο κείμενο τεκμηρίωσης, παρά μόνο επικαιροποίηση των πηγών και αναφορών. Και επιπλέον ερώτηση, εάν αυτό έχει γίνει και χωρικά, δηλαδή έχουμε και μια χωρική κατανομή, γιατί αυτό θα βοηθήσει και υπηρεσιακά σε επίπεδο σχεδιασμού και ελέγχου εντός της ΛΑΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο κύριος Βαζιμάς ανέφερε ότι τα γεωχωρικά δεδομένα του σχεδίου διαχείρισης είναι πάρα πολλά. Υπάρχει όλη αυτή η γεωγραφική πληροφορία, από εκεί και πέρα όσα έχουν να κάνουν με το σχέδιο διαχείρισης θα διατεθούν μέσω της γεωπύλης που συμπεριλαμβάνεται στην ιστοσελίδα του σχεδίου διαχείρισης, με τα λοιπά γεωχωρικά να εξαρτάται από το Υπουργείο το αν μπορούν να διατεθούν και σε ποιο βαθμό. Η ανάλυση των ανθρωπογενών πιέσεων, στο αντίστοιχο παραδοτέο είναι εξαντλητική, αποτελώντας ίσως το πιο πολυσυλλεκτικό παραδοτέο του σχεδίου διαχείρισης.

Η κυρία Καμπυλαφκά συνέχισε λέγοντας ότι για όλες τις πιέσεις υπάρχουν γεωχωρικά δεδομένα για καθεμία γιατί οι σημειακές είναι ακριβώς εντοπισμένες εκεί που βρίσκονται, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντληθούν από τα Κείμενα Τεκμηρίωσης. Σχετικά με την συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ της 1ης Αναθεώρησης και της 2ης δεν θα μπορούσε να φαίνεται μέσα στο σχέδιο διαχείρισης, την Αναθεώρηση τη συγκεκριμένη. Υπάρχουν όμως αξιολογήσεις, συγκριτικές αξιολογήσεις οι οποίες είναι στην διάθεσή σας. Ειδικά για τις βιομηχανίες υπάρχει μάλιστα εκτεταμένη ανάλυση στο Μητρώο Ρυπαντών, το οποίο είναι ένα παραδοτέο που συμπληρώνει το υπόλοιπο με ακριβή στοιχεία ποιος, τί, πού, πότε και γιατί.

Ο κύριος Παπανικολάου συμπλήρωσε λέγοντας ότι έχουμε πλήρη γεωχωρική καταγραφή των πιέσεων που αποδίδονται περίπου στο 2020, κυρίως σε ότι αφορά τις πιέσεις ρύπανσης όπου αυτές είναι σημειακές, υπάρχει νέα μεθοδολογία η οποία επιτρέπει στη χρήση γεωχωρικών γιατί σε πάρα πολλές περιπτώσεις στην 1η Αναθεώρηση δεν ήταν διαθέσιμα τα γεωχωρικά δεδομένα, κατά σύμπτωση η Αττική

είχε γεωχωρικά και στην 1η. Πρακτικά είναι λίγο δύσκολο να συγκρίνεις τις δύο μεθοδολογίες γιατί η καινούργια είναι σύγχρονη, η παλιά ήταν λίγο-πολύ στηριγμένη σε στατιστικά στοιχεία.

Υπάρχει επίσης διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, όχι μόνο στη γεωργία, αλλά στο σύνολο της οικονομικής ανάπτυξης που σημαίνει ότι μπορεί να αποδοθεί η διαφοροποίηση πιέσεων και στην αλλαγή των οικονομικών δραστηριοτήτων λόγω νέων μεγάλων αλλαγών στη νομοθεσία, στις αδειοδοτήσεις μονάδων όπου και εκεί έχουμε επιπτώσεις, όπου έχουμε μείωση των πιέσεων, έχουμε μεγάλες διαφοροποιήσεις σε νομοθεσία ελέγχων που επίσης οδηγούν σε διαφοροποίηση των πιέσεων, θα έλεγα ότι είναι μία τελείως διαφορετική προσέγγιση που δεν μπορούσαμε να την κάνουμε μέσα σε αυτά γιατί δεν θα είχαμε χώρο να την κάνουμε, θα έπρεπε να βγάλουμε άλλα δύο-τρία παραδοτέα. Πάντως υπάρχει όλο το υλικό για όποιον θέλει να εμβαθύνει, και σχεδιαστικά και προγραμματικά να δει τι διαφοροποιήσεις υπάρχουν και από το '13 και από το '17 σε σχέση με σήμερα.

3.1.2.7 Πιτσικά Μαρία (Χημικός, TUV HELLAS)

Η κυρία Πιτσικά είναι χημικός και ασχολείται με την πιστοποίηση και την επιθεώρηση. Η TUV HELLAS είναι ένας οργανισμός επιθεωρήσεων και πιστοποιήσεων αλλά ήταν και πάρα πολλά χρόνια στον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης, οπότε έχει ασχοληθεί πολύ με την τυποποίηση, τα πρότυπα και την πιστοποίηση.

Υπάρχει ένα πολύ ενδιαφέρον διεθνές πρότυπο το ISO 46001 το οποίο αναφέρεται στην ορθή διαχείριση των υδάτων, στην αποδοτική διαχείριση των υδάτων και ο ISO έχει βγάλει και άλλη μία μεγάλη σειρά προτύπων για την ύδρευση, την αποχέτευση και την ορθή διαχείριση. Το πρότυπο αυτό, το 46001, είναι πιστοποιήσιμο. Σε επίπεδο φορέα γίνεται προετοιμασία προς αυτή την κατεύθυνση, για την ορθότερη διαχείριση και την μείωση των απωλειών σύμφωνα με το πρότυπο αυτό, το οποίο θα αποτελέσει ένα εργαλείο τόσο για τις εταιρείες ύδρευσης αλλά και για τη βιομηχανία, και πιθανότατα και για την αγροτική οικονομία, εκεί δηλαδή που έχουμε μεγάλες καταναλώσεις νερού και υπάρχουν οι δυνατότητες και τις απώλειες να μειώσουμε αλλά κυρίως να κάνουμε επαναχρησιμοποίηση. Η παρέμβαση λοιπόν αφορά κυρίως στην γνωστοποίηση κι άλλων διαθέσιμων εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

3.1.2.8 Μελέκης Γεώργιος, Περιφέρεια Αττικής

Ο κύριος Μελέκης έκανε μια εκτενή τοποθέτηση κατά την διάρκεια της ημερίδας. Ωστόσο, όσα ειπώθηκαν εστάλησαν και γραπτώς, επομένως γίνεται σχολιασμός στο κεφάλαιο 5 του παρόντος.

3.1.2.9 Μισκάκη Φανή (Αναπληρώτρια Διευθύντρια στην ΕΥΔΑΠ με αρμοδιότητα την ποιότητα του νερού)

Ως προς την ποιότητα του νερού, ο ταμιευτήρας του Μαραθώνα, ο οποίος υδροδοτεί καθημερινά την πρωτεύουσα μαζί με τον Εύηνο και τον Μόρνο, είναι μέγιστου ενδιαφέροντος και για την ΕΥΔΑΠ και για όλους. Επομένως, γίνονται συστηματικά δειγματοληψίες και αναλύσεις 10 φορές, τουλάχιστον 10 φορές το χρόνο, τουλάχιστον από 5 σημεία κάθε φορά. Η ποιότητα του νερού του Μαραθώνα επιβεβαιώνεται ότι είναι πάρα πολύ καλή και σύμφωνη με όλα τα πρότυπα, αυτό επιβεβαιώνεται για δεκαετίες τώρα από εμάς και επιβεβαιώνεται και από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των Υδάτων το οποίο δείχνει επίσης ότι η κατάσταση του ταμιευτήρα είναι καλή τόσο από χημικής όσο και από οικολογικής πλευράς.

Ο προβληματισμός της κυρίας Μισκάκη, έγκειται στην ανάλυση πιέσεων της παρούσας 2^{ης} Αναθεώρησης καθώς και των Σχεδίων των προηγούμενων διαχειριστικών κύκλων. Η ανάλυση των πιέσεων αναδεικνύει ότι οι πιέσεις για το Μαραθώνα, ιδίως για τα θέματα του BOD και του φωσφόρου, δείχνουν υψηλό κίνδυνο και καθιστούν τον ταμιευτήρα σε κατάσταση κινδύνου. Η ερώτηση είναι: πρόκειται για υπερεκτίμηση με βάση την ευαισθησία για τη χρήση του νερού του Μαραθώνα; Πρόκειται για κάτι άλλο το οποίο δεν έχει γίνει αντιληπτό; Έχουν προγραμματιστεί μέτρα τα οποία θα αποσβήσουν αυτό τον κίνδυνο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο κύριος Βαζίμας ανέφερε ότι η ΕΥΔΑΠ όντως εφαρμόζει εντατικό πρόγραμμα παρακολούθησης και στην λίμνη Μαραθώνα διασφαλίζοντας την ποιότητα του πόσιμου νερού που με αυτό υδρεύεται η Αθήνα και πράγματι τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης συνηγορούν στο ότι ο ταμιευτήρας του Μαραθώνα είναι σε καλή οικολογική κατάσταση και αντίστοιχα σε χημική κατάσταση. Η ανάλυση του κινδύνου προέκυψε από την ανάλυση των πιέσεων. Από τα διαθέσιμα δεδομένα προκύπτει ότι υπάρχουν πιέσεις στην λεκάνη απορροής του Ταμιευτήρα και αυτές οι πιέσεις θα πρέπει να παρακολουθούνται.

Συνέχισε λέγοντας ότι σε ότι αφορά σε αυτά που διαπίστωσε η ΕΥΔΑΠ, κατ' αρχήν να πούμε ότι όντως η ΕΥΔΑΠ κάνει ένα πολύ εντατικό πρόγραμμα παρακολούθησης και στην λίμνη Μαραθώνα διασφαλίζοντας την ποιότητα του πόσιμου νερού που με αυτό υδρεύεται η Αθήνα και πράγματι τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης συνηγορούν στο ότι ο ταμιευτήρας του Μαραθώνα είναι σε καλή οικολογική κατάσταση και αντίστοιχα σε χημική κατάσταση. Το θέμα της ανάλυσης των πιέσεων δεν θα έπρεπε να προβληματίζει. Κι αυτό γιατί η ανάλυση των πιέσεων γίνεται για να μπορέσουμε να ετοιμάσουμε τα προγράμματα παρακολούθησης, δηλαδή να επισημάνουμε που θα θέλουμε σταθμούς παρακολούθησης και αντίστοιχα να πούμε και τι παραμέτρους θέλουμε να παρακολουθούμε και με τι συχνότητα θέλουμε να παρακολουθούμε. Αυτό που οδηγεί στην κατάσταση του υδατικού συστήματος είναι το αποτέλεσμα της παρακολούθησης. Άρα η ανάλυση των πιέσεων θα έλεγα είναι ένα προγενέστερο βήμα του σχεδίου διαχείρισης που οδηγεί στο να προετοιμαστεί το δίκτυο παρακολούθησης για την ποιότητα των υδάτων. Έτσι είναι μία άλλη έτσι μία πρότερη θα έλεγα διαδικασία, η κατάσταση βασίζεται στα αποτελέσματα μέσα από τα προγράμματα και από το δίκτυο παρακολούθησης.

3.1.2.10 Στάπας Νικόλαος (Γεωλόγος, Μηχανικός Περιβάλλοντος, εκ μέρους του Συλλόγου Ροή Πολίτες Υπέρ των Ρεμάτων)

Ο Σύλλογος Ροή Πολίτες Υπέρ των Ρεμάτων, έχει στην περιοχή της Αττικής τα τελευταία χρόνια ασχοληθεί με τον Κηφισό, τον Ποδονίφτη, την Πικροδάφνη, το ρέμα της Ραφήνας και τον Ερασίνο. Αναφέρθηκε ότι έχει δημιουργηθεί μία Εθνική Βιβλιοθήκη Μετριοστικών Μέτρων, για τα οποία πρέπει να γίνει εκτενέστερη αναφορά σε αυτά.

Ο Ερασίνο βρίσκεται μέσα στο Natura 2000, στην περιοχή της Βραυρώνας και εκεί ένα αντιπλημμυρικό έργο του Υπουργείου Υποδομών, οδηγεί σε καταστροφή των οικοτόπων και της φυσικής μορφής του ρέματος και αυτό έχει τεκμηριωθεί από το ΕΛΚΕΘΕ, αναφέρεται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, από την Επιτροπή Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων η οποία έχει ζητήσει προς το παρόν το να σταματήσει η χρηματοδότηση από την τράπεζα, και φυσικά υπάρχει και το άρθρο 54 στο οποίο αναφέρθηκε προηγουμένως η εκπρόσωπος της Περιφέρειας. Πως τα παραπάνω εντάσσονται μέσα στο ΣΔΛΑΠ; Καταστρέφουμε; Δεχόμαστε να καταστραφεί χωρίς ουσιαστικό λόγο και σπαταλάμε τα χρήματα; Δεν έχουμε άλλα προβλήματα όπως στη Θεσσαλία και σε πολλές άλλες περιοχές της Αττικής πλημμυρικά πραγματικά φαινόμενα; Γιατί στον Ερασίνο δεν υπάρχει κάποια δόμηση, δεν υπάρχει δυνατότητα για λόγους πολεοδομικούς και χωροταξικούς να υπάρξει δόμηση και το μόνο που χρειάζεται να προστατευθεί είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Βραυρώνας που είναι πολύ μικρής έκτασης και δεν χρειάζονται επεμβάσεις 10 χιλιομέτρων όπως προβλέπεται για το έργο, κυρίως με συρματοκιβώτια. Δηλαδή ουσιαστικά δεχόμαστε να καταστραφεί ένας τέτοιος οικολογικά σημαντικός χώρος του Natura 2000 και μετά προτείνουμε μέτρα βελτίωσης της οικολογικής του ποιότητας;

Επειδή είναι μέσα σε περιοχή Natura ένας από τους στόχους του ΣΔΛΑΠ είναι η προστασία των υδατικών πόρων οι οποίοι είναι μέσα σε περιοχές Natura. Γι' αυτό ο κύριος Στάπας επέμεινε ως προς το πως εντάσσεται μέσα στην μελέτη το έργο. Πράγματι, υπάρχει μια Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων η οποία έχει δεχθεί, πολλή κριτική, παραδείγματος χάριν δεν έχει διαπιστώσει ότι υπάρχει γύρω στο 1,5-2 χιλιόμετρα εκεί πέρα το οποίο έχει μόνιμη παρουσία νερού, το οποίο έχει διάφορα, έχει υδρόβια ζωή πάνω στην οποία έχει στηριχθεί το ΕΛΚΕΘΕ, ο ΟΦΥΠΕΚΑ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και ζητάνε κάποιες αλλαγές του σχεδιασμού. Πώς αυτό το θέμα εντάσσεται στην μελέτη επειδή ένας από τους στόχους της είναι να προστατευθούν οι περιοχές Natura και ειδικά αυτές που έχουν παρουσία νερού.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το μέτρο Μ06Β0907 που προτείνεται στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης, αφορά σε υλοποίηση μέτρου της 1^{ης} Αναθεώρησης περί μετριαστικών μέτρων αντιμετώπισης επιπτώσεων ιδίως από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού (ΚΟΔ) (σε ΙΤΥΣ). Τα μέτρα αυτά έχουν διαμορφωθεί με βάση την διεθνή βιβλιογραφία και με εφαρμογές αντίστοιχων μέτρων σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο, και ενταχθεί σε μια Εθνική Βιβλιοθήκη Μέτρων τα οποία μπορούν να οδηγήσουν ένα ΙΤΥΣ στην επίτευξη του ΚΟΔ.

Σε ότι αφορά τον Ερασίνο, υπάρχει περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου και δεν υπάρχει κάτι περαιτέρω να αναλυθεί στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ.

3.1.2.11 Μπέλος Θεόδωρος (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, Διεύθυνση Υδάτων)

Η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, είναι αρμόδιοι για τις άδειες χρήσης νερού και εκτέλεσης νέων έργων.

Ο κύριος Μπέλος, ξεκίνησε την τοποθέτησή του με το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα του Λουτρακίου το οποίο υπάγεται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, στο Υδατικό Διαμέρισμα Πελοποννήσου. Αν ισχύει το Προεδρικό Διάταγμα 630/85 για τον μεταλλικό υδροφορέα, αν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του ΙΓΜΕ, του ΕΑΓΜΕ σήμερα, αν έχει ληφθεί υπόψη η τελευταία έκθεση του ΕΑΓΜΕ το 2022 όπου αναφέρει ότι ο μεταλλικός υδροφορέας του Λουτρακίου βρίσκεται σε οριακή κατάσταση γιατί έχουμε πιέσεις εκεί γιατί ζητούν νέα έργα εκτέλεσης, και βέβαια ποιός είναι ο μεταλλικός υδροφορέας, δεν έχουμε την οριοθέτηση του για να μπορέσουμε και εμείς να ξέρουμε για να μπορέσουμε να εκδώσουμε τις άδειες.

Για τις ποσότητες νερού, αν πρόκειται να αλλάξουν οι ποσότητες ανά τετραγωνικό μέτρο ή ανά στρέμμα που δίνεται στους αγρότες καθώς όλοι παραπονιούνται ότι δεν τους φτάνει και βρίσκουν διάφορους τρόπους για να παρακάμψουν και να ζητήσουν περισσότερες ποσότητες νερού. Εξάλλου στην αδειοδότηση εμείς (ΔΥ) ποτέ δεν ζητάμε, δεν μπορούμε να δούμε την έκθεση, είναι ότι δηλώνουν. Θα πρέπει να καθοριστούν και να προταθούν περισσότερα εργαλεία για την ανόρυξη νέων έργων των υδροληψιών όπως όροι αποστάσεων μεταξύ μιας υδροληψίας από μία υφιστάμενη, μιας νέας υδροληψίας. Εμείς ακολουθούμε ένα μοντέλο περίπου των 100 μέτρων απόσταση, αυτό δεν είναι αυθαίρετο, το βγάζουμε από τις αντλήσεις των νέων έργων οι οποίες γίνονται αλλά θα έπρεπε ανάλογα τον υδροφορέα, και μιλάμε όχι εκεί που είναι κακή-κακή και απαγορεύεται, δεν βγάζουμε νέες άδειες, αλλά θα έπρεπε το διαχειριστικό σχέδιο να μας δίνει περισσότερα εργαλεία για να μπορούμε να έχουμε αυτά τα όρια, όπως επίσης και το βάθος. Πόσο βάθος θα φθάσουμε όταν σε προηγούμενη, και στην παρατήρηση που έκανε ο κύριος Γεωργιάς, ειδικά για τα Μεσόγεια στο κομμάτι αυτό οι γεωτρήσεις ξεπερνούν το απόλυτο υψόμετρο και μπορεί να πω ότι διπλασιάζουν το βάθος τους και φτάνουν και τρυπούν και το μάρμαρο από κάτω και αντλούν από το μάρμαρο, δεν έχουν από πουθενά αλλού να αντλήσουν; Στο Μεγάρων-Αλεποχωριού (β) εκεί λέμε ότι υπάρχει ένας όρος από το προηγούμενο διαχειριστικό σχέδιο, δεν πρόσεξα αν το αναφέρει το νέο, ότι η γεώτρηση περατώνεται με το που θα φτάσουμε τον καρστικό υδροφορέα. Ίσως και εδώ θα πρέπει να δούμε αντίστοιχα μέτρα. Βέβαια σε ποιο βάθος είναι αυτό θα πρέπει να μας το πουν γιατί εμείς στην υπηρεσία ούτε γεωλογικούς χάρτες δεν έχουμε, για να το πω έτσι. Εμείς έτσι ακολουθούμε μία μέθοδο περισσότερο του απολύτου υψομέτρου με μία απόκλιση εκεί στο 10% πάνω σε αυτά.

Με το Αδριάνειο Υδραγωγείο μπορείτε να το δείτε, στη βάση του ΜC έχουν καταχωρηθεί όλα τα σημεία του Αδριάνειου Υδραγωγείου, έχουμε κάνει μία πρώτη αδειοδότηση στην περιοχή του Δήμου Χαλανδρίου. Το πρόβλημα που θα αντιμετωπίσουμε είναι οι ανανεώσεις 8.000 περίπου υδροληψιών που πρόκειται να γίνουν από του χρόνου. Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα ως προς την αδειοδότηση των νέων είτε υφιστάμενων είτε νέων αδειοδοτήσεων, περίπου βγάζουμε 700 άδειες το χρόνο, 4 άτομα στην υπηρεσία βγάζουμε 700 άδειες.

Και τέλος, επειδή κατοικώ δίπλα στο Ρέμα της Πικροδάφνης συμφωνώ με όλα όσα ειπώθηκαν για το Ρέμα της Πικροδάφνης και αν χρειάζεται να δημιουργηθεί ένας σταθμός, αφού το θεωρείτε αναγκαιότητα, ας φτιαχτεί αυτός ο σταθμός, τόσα λεφτά δίνονται για άλλα πράγματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γιαννάτος Γεράσιμος: Μάλιστα. Για το μεταλλικό υδροφορέα Λουτρακίου, τώρα Θόδωρε αν ισχύει το Προεδρικό Διάταγμα με πιάνεις αδιάβαστο, δεν μπορώ να το ξέρω, δεν το ξέρω, θα το ψάξουμε και θα σου πω. Το Προεδρικό Διάταγμα που εκδόθηκε μετά από μια μελέτη του ΙΓΜΕ εννοείς. Για την οριοθέτηση του μεταλλικού υδροφορέα δεν υπάρχει πουθενά τέτοια οριοθέτηση, ακόμα και στη μελέτη που είχε κάνει το ΙΓΜΕ τότε δεν υπάρχει τέτοιο, μεταλλικός υδροφορέας είναι μέσα στα κοκκώδη, στα προσχωματικά, δεν είναι, ένα τμήμα τους αυτό λόγω των οφιολίθων και λόγω του ρήγματος που υπάρχει και κατεβαίνει το νερό χαμηλά. Οριοθέτηση ακριβής δεν υπάρχει και ούτε μπορούμε στο πλαίσιο του σχεδίου διαχείρισης να την κάνουμε. Ήθελα να πω το εξής, το είπα και προηγουμένα, εμείς δεν κάνουμε τεχνική μελέτη, μας ζητούνται λεπτομέρειες, ούτε τεχνική μελέτη κάνουμε ούτε πρωτογενή δεδομένα βγάζουμε. Ψάχνουμε και βρίσκουμε πέρα από αυτά που μας δίνονται από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης ότι άλλο μπορούμε να βρούμε αριστερά-δεξιά και αυτά ψάχνουμε και προσπαθούμε να τα αξιολογήσουμε. Οι λεπτομέρειες που ζητούνται πολλές φορές είναι αδύνατο να γίνουν μέσα στο πλαίσιο αυτού του στρατηγικού, αν θέλετε σχεδίου, που δίνει γενικές κατευθύνσεις, αυτά πρέπει να γίνουν στη φάση υλοποίησης, προβλέπονται μέτρα για αυτό. Δηλαδή, παράδειγμα το θέμα των Μεσογείων ας πούμε. Το θέμα των περιοριστικών μέτρων που μας είπες Θόδωρε. Αυτό έχει γίνει πια συμπληρωματικό μέτρο, δεν θα τα καταργήσουμε, δεν καταργήσαμε τα περιοριστικά μέτρα, απλώς ο τρόπος που εφαρμόζονται μέχρι πρόσφατα ήταν λίγο έτσι πρωτόλειος, ας πούμε περνάμε, είχαμε μία δοκιμαστική άντληση και απ' αυτή βγάσαμε μία ακτίνα επιδράσεως της "X" γεωτρήσεως και μπορούσαμε να μιλήσουμε για τα 100 ή 150 μέτρα. Υπάρχει δυνατότητα να γίνουν κάποιες μελέτες, να γίνει πιο συστηματικό αυτό. Το μάρμαρο του Υμηττού το βρήκαμε ψάχνοντας. Ότι εκεί στο Κορωπί τρυπάνε και φτάνουν από κάτω το βρήκαμε ψάχνοντας, και μπορώ να σας πω και κάνοντας και κάποιες βόλτες στην περιοχή βεβαιωθήκαμε ότι αυτό συμβαίνει. Δυστυχώς όμως η οριοθέτηση που έχει γίνει σε όλη την Ελλάδα δεν περιλαμβάνει το πάχος του υδροφορέα, δεν μπορούμε να πούμε δηλαδή ότι ξέρεις στα Μεσόγεια ο κοκκώδης υδροφορέας είναι από τόσο έως τόσο ή εκεί είναι τόσο. Αυτά είναι λεπτομέρειες που δεν μπορούμε να τις πιάσουμε σε αυτή τη φάση. Το μόνο που μπορώ να πω για να δικαιολογηθώ είναι, το λέω χαριτολογώντας το δικαιολογηθώ, είναι ότι αν δείτε, και τα έχετε δει οι περισσότεροι, πως ξεκίνησαν τα σχέδια διαχείρισης το 2011 σε άδεια χαρτιά και πως κατέληξε να έχουνε φτάσει σήμερα μάλλον θα μας δικαιολογήσετε. Τι άλλο; Για το Ρέμα της Πικροδάφνης. Εντάξει, τα ξέρουμε και συμφωνούμε 100% και με αυτά που είπε και η κυρία. Μέσα στο Ρέμα της Πικροδάφνης αφού είσατε κοντά ξέρετε ότι υπάρχουνε σπίτια μέσα στο ρέμα. Κάποιος τα έχτισε αυτά τα σπίτια μέσα στο ρεύμα. Απορώ δηλαδή πώς όταν με μία βροχή πως δεν πλημμυρίζουν. Και εγώ κοντά είμαι εκεί και τα βλέπω για αυτό σας το λέω. Όπως επίσης και έχω δει και με τα μάτια μου να κλώνει φορτηγό στο δρόμο που πρόσφατα έφτιαξε ο κύριος Δήμαρχος εκεί που περνάει το ρεύμα και να πετάει μπάζα βραδινές ώρες. Τι άλλο να σας πω πια;

Η κα Λιάκου Σπυριδούλα πρόσθεσε ότι ούτως ή άλλως μαζί φτιάχνουμε και πρέπει να φτιάχνουμε το Σχέδιο Διαχείρισης (με την ΔΥ) όποτε μπορούμε να τα συζητήσουμε γιατί κάποια μέτρα έχουν τροποποιηθεί, θα τροποποιηθούν μάλλον στη συνέχεια όποτε μπορούμε να κάνουμε και μία συνάντηση να συζητήσουμε, να τα διορθώσουμε, να τα συμπληρώσουμε, και υπάρχουν και πολλές διευθύνσεις υδάτων που μέτρα των κανονιστικών τους έχουν περάσει στο προηγούμενο σχέδιο σε συμπληρωματικό μετρό και πρέπει να το συζητήσουμε, μπορούμε να το συζητήσουμε κάποια στιγμή, κοντά είμαστε ούτως ή άλλως εμείς, θα τα πούμε αυτά.

Ο κ. Γιαννάτος Γεράσιμος συμπλήρωσε ότι όταν ξεκίνησαν τα διαχειριστικά το 2011 ήμασταν πάρα πολύ αισιόδοξοι, νομίζαμε ότι θα κάνουμε θαύματα, τελικά στην πορεία, γι' αυτό είχαμε πει και τότε ρε παιδιά ας μην βγάζουμε περιοριστικά μέτρα με ντουφεκίες, ας κάνουμε κάτι πιο συστηματικό. Με την πάροδο των ετών διαπιστώσαμε ότι οι δυνατότητές μας είναι περιορισμένες, αντικειμενικά ίσως περιορισμένες, και πάμε βήμα-βήμα. Βοηθήστε μας και εσείς, βοηθήστε όλοι μας να βοηθηθούμε, αυτό εννοώ, παρεμβάσεις, ότι βλέπετε, γράψτε, κατηγορήστε, κάτι, όλο και κάτι θα βελτιώνουμε κάθε φορά.

3.1.2.12 Παπαδόπουλος Δημήτρης (Γεωλόγος)

Ο κύριος Παπαδόπουλος, ξεκίνησε την τοποθέτηση του σχετικά με το πώς έχουν προκύψει τα ανώτατα όρια που έχουν τεθεί για τις καλλιέργειες καθώς και ότι συμπεριελήφθησαν στην παρούσα αναθεώρηση φυτώρια και ανθοκομικά τα οποία δεν υπήρχαν στα προηγούμενα σχέδια, διότι προκύπτει πρόβλημα με τους αγρότες ειδικότερα με αυτούς που κάνουν συστηματικές καλλιέργειες κηπευτικών, ανθοκομικών. Είναι σημαντικό το αν συμπεριλαμβάνεται όλο το έτος, διότι πλέον οι μετεωρολογικές/ κλιματικές συνθήκες επιτρέπουν το πότισμα όλο τον χρόνο ανεξαρτήτου αν είναι θερμοκηπιακή καλλιέργεια ή υπαίθρια. Επομένως, επειδή σύμφωνα με τον κύριο Παπαδόπουλο, τα όρια που τίθενται στο πλαίσιο του ΣΔΛΑΠ θα καθορίσουν τις διοικητικές αποφάσεις και τους μετέπειτα ελέγχους που θα γίνουν από τις υπηρεσίες ελέγχων και ενδεχομένως να επιβληθούν και διοικητικές κυρώσεις, ίσως θα πρέπει η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε να ελεγχθεί ώστε να αντανακλούν την πραγματικότητα και ίσως αύξηση των ανωτάτων αυτών ορίων. Οι διοικητικές αποφάσεις που θα βγούνε θα είναι και ένας οδηγός στις καταναλώσεις που θα υπάρχουν σε όλο το Υδατικό Διαμέρισμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με τον κύριο Παπανικολάου το μέτρο περί καθορισμού των ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες (M10B0305), διαμορφώθηκε σε συνεργασία με την Διεύθυνση Υδάτων και οι προσθήκες καλλιεργειών έγιναν κατόπιν υποδείξεων της Διεύθυνσης Υδάτων. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι η εγκεκριμένη του Υπουργείου Γεωργίας για τον υπολογισμό αναγκών σε νερό. Έγινε προσπάθεια από την μελετητική ομάδα μας να ληφθεί υπόψη ότι χειρότερο σενάριο μπορεί να προβλεφθεί στο κομμάτι των αυξημένων αναγκών της Αττικής. Υπάρχει ένα θέμα του leaching fraction δηλαδή του κλάσματος έκπλυσης που ειδικά στην περιοχή του Μαραθώνα και των Μεγάρων δημιουργεί μία προσαύξηση αναγκών και την λάβαμε εντός πολλών εισαγωγικών υπόψιν. Θεωρείται ότι μέσα σε όλα τα πλαίσια συνεργασίας με την Διεύθυνση Υδάτων, των αναγκών που έχει, της ζήτησης που έχει σε νέες καλλιέργειες, έχει καλυφθεί σχεδόν ό,τι επιστημονικά και νομικά υπήρξε διαθέσιμο στην ομάδα μας. Εάν υπάρχει κάποια διαδικασία όπου φαίνεται ότι κάτι μπορεί να έχει παραβλεφθεί προφανώς να την ακούσουμε αλλά όταν το Υπουργείο Γεωργίας έχει μια εγκύκλιο που λέει ότι η αρδευτική περίοδος είναι από κει μέχρι εκεί, εξαντλούμε και εμείς τις δυνατότητες ως μελετητική ομάδα να πούμε ναι, είναι και 10% πιο αριστερά και 20% πιο δεξιά και κάπου εκεί περίπου σταματάμε. Σε ένα τσεκ που κάναμε με κάποιους αγρότες της περιοχής Μαραθώνα και με μία μελέτη της ΕΥΔΑΠ σχετικά με τις ανάγκες, τις καλύπτουμε με τα όρια που έχουμε δώσει, θεωρώ ότι με τα καινούργια όρια είμαστε εντάξει, αν υπάρχει κάτι συγκεκριμένο προφανώς θα το δούμε ξανά και με την υπηρεσία και να το βελτιώσουμε.

3.2 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων ημερίδων

Τα κρισιμότερα θέματα που αναδείχθηκαν μέσα από τη διαδικασία των Ημερίδων Διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν εντοπίζονται παρακάτω:

- Master Plan ΕΥΔΑΠ ως προς την επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση ανακτημένου νερού από ΚΕΛ, ΕΕΛ για άρδευση.
- Αδριάνειο Υδραγωγείο και η ανάγκη ένταξής του στους υδάτινους πόρους της Αθήνας.
- Ποιοτική κατάσταση του ΥΥΣ Υμηττού.
- Η ανάγκη για πιο λεπτομερή οριοθέτηση των ΥΥΣ Μεσογαίας και ΥΥΣ Υμηττού ώστε να προσδιορίζεται και το βάθος/πάχος του κάθε υδροφορέα
- Η ανάγκη οριοθέτησης και προστασίας του μεταλλικού υδροφορέα Λουτρακίου.
- Προστασία Οικοτόπων και Ειδών, καθώς και θέσπιση επίσημης και εγκεκριμένης οριοθέτησης των υγροτόπων Αττικής και θέσπιση ζωνών προστασίας ώστε αυτοί να μπορούν να προστατευτούν από ανθρώπινες παρεμβάσεις και ένταξή τους στις προστατευόμενες περιοχές.
- Τα μεγάλα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας της Αττικής (Πικροδάφνη, Ποδονίφτης, Ερασίνο, Ρέμα Ραφήνας) και πως αυτά σχεδιάστηκαν χωρίς επαρκή περιβαλλοντική διάσταση και πως το ΣΔΛΑΠ θα μπορούσε να συνεισφέρει στην βελτίωση αυτών των έργων.
- Η ανάγκη χωροταξικού σχεδιασμού ώστε να προστατευτούν τα ρέματα και να δίνεται περισσότερος ζωτικός χώρος σε αυτά ώστε να επιτελούν τόσο την αντιπλημμυρική τους λειτουργία τους όσο και την περιβαλλοντική τους λειτουργία ως βιότοποι και πράσινοι διάδρομοι μέσα στον αστικό ιστό.
- Η κατάσταση του ρέματος Πικροδάφνης αντιμετωπίστηκε με σκεπτικισμό και τέθηκε το ζήτημα της αξιολόγησης των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη κατά την ποιοτική κατάσταση και πιέσεις που δέχεται το ρέμα.
- Το ζήτημα της ατυχηματικής ρύπανσης από υπερχειλίσεις ακαθάρτων και η δυνατότητα παρακολούθησης και καταγραφής αυτής της ρύπανσης.
- Η γεωγραφική κάλυψη του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης και η δυνατότητα για την βελτίωση και τον επαναπροσδιορισμό του.
- Πότε και πως θα είναι διαθέσιμα τα δεδομένα του ΕΔΠ και του παραδοτέου ανάλυσης πιέσεων, και τα γεωχωρικά δεδομένα, στο ευρύ κοινό και στις υπηρεσίες του δημοσίου ώστε να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία για την λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με την προστασία των υδατικών πόρων.
- Πώς ενσωματώνεται το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής στο Σχέδιο Διαχείρισης και οι πιθανές συνέργειες με το ΠΕΣΚΑ .
- Η Τεχνική δυσκολία σύγκρισης των αποτελεσμάτων από την ανάλυση και αξιολόγηση πιέσεων μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} Αναθεώρησης λόγω βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της σχετικής μεθοδολογίας.
- Προβληματισμός ως προς την ανάλυση των πιέσεων που δέχεται η τεχνητή λίμνη Μαραθώνα και η ανάγκη παρακολούθησης αυτών των δραστηριοτήτων.
- Η ανάγκη ιεράρχησης των προτεινόμενων μέτρων και συνεργασίας των φορέων υλοποίησης μετά την έγκριση του ΣΔΛΑΠ.
- Η περιβαλλοντική πιστοποίηση ως εργαλείο για την μείωση των διαρροών στην ύδρευση
- Η ανάγκη για πιο λεπτομερή οριοθέτηση ΥΥΣ και πως μπορεί το ΣΔΛΑΠ να προσφέρει περισσότερα επιχειρησιακά εργαλεία υποβοήθησης των ΔΥ κατά την διαδικασία έκδοσης αδειών νέων υδροληψιών ή και ανανέωσης υφιστάμενων με ενδεχόμενη αναβίωση και βελτίωση παλαιών κανονιστικών διατάξεων.
- Η υποστελέχωση της Δ.Υ Αττικής και το τεράστιο έργο της αδειοδότησης ανορύξεων.
- Μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τον καθορισμό των ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες (M10B0305) και η ανάγκη για θέσπιση ορίων τα οποία θα καλύπτουν τις πραγματικές ανάγκες ειδικά για τα φυτώρια και τα ανθοκομικά είδη.

4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

4.1 Αποτελέσματα Στατιστικής Ανάλυσης των Ερωτηματολογίων

Το ερωτηματολόγιο επί του προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ απαντήθηκε από δεκαέξι (16) άτομα για το ΥΔ Αττικής (ΕΛ06). Περιλάμβανε ερωτήματα σχετικά με τη διαβούλευση, με τη διαχείριση των υδάτων, με το πρόγραμμα μέτρων, με το Προσχέδιο της 2^{ης} Αναθεώρησης και με τη χρήση νερού.

Στις επόμενες παραγράφους καταγράφονται αναλυτικά οι απαντήσεις και γίνεται προσπάθεια γραφικής απεικόνισης των στατιστικών αποτελεσμάτων. Τα σχόλια αυτά αφορούσαν τόσο το ΣΔΛΑΠ όσο και τη ΣΜΠΕ.

4.1.1 Ερώτηση 1 – Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ)

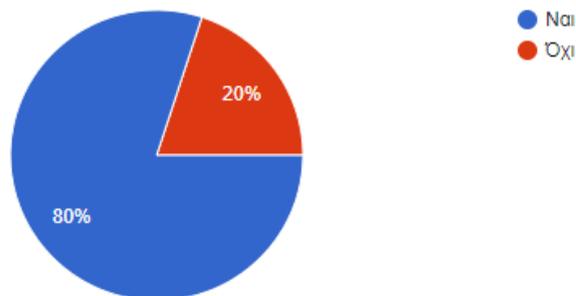
ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Γνωρίζετε την Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ);

Ναι

Όχι

Από τις 15 απαντήσεις που δόθηκαν, σε ποσοστό 80% δήλωσαν ότι γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ).

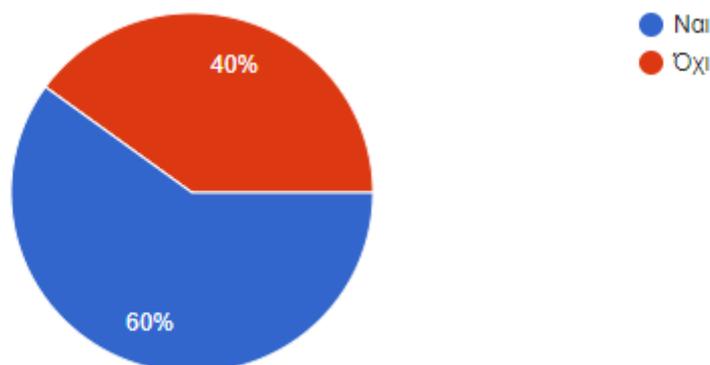
4.1.2 Ερώτηση 2 – Ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων (χρήση)

Χρησιμοποιείτε την ιστοσελίδα της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (<http://wfdver.ypeka.gr/el/home-gr/>);

Ναι

Όχι

Οι 9 από τους 15 συμμετέχοντες (ποσοστό 60%) δήλωσαν πως χρησιμοποιούν την ιστοσελίδα της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υπουργείου.

4.1.3 Ερώτηση 3 – Ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων (επισκεψιμότητα)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε την ιστοσελίδα της 2ης Αναθεώρησης;

Καθημερινά

Λίγες ημέρες την εβδομάδα

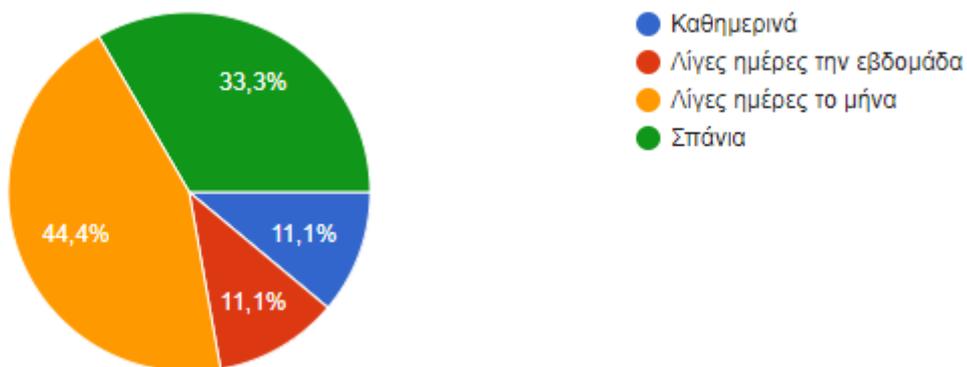
Λίγες ημέρες το μήνα

Σπάνια

Παρακαλούμε αναφέρετε εάν έχετε κάποιο σχόλιο για τα περιεχόμενά της;

Η απάντησή σας

Σε ποσοστό 44,4% οι συμμετέχοντες απάντησαν ότι χρησιμοποιούν την ιστοσελίδα της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ τουλάχιστον κάποιες μέρες μέσα στο μήνα. Ένα ποσοστό της τάξεως του 11,1% απάντησε ότι επισκέπτεται καθημερινά την ιστοσελίδα.

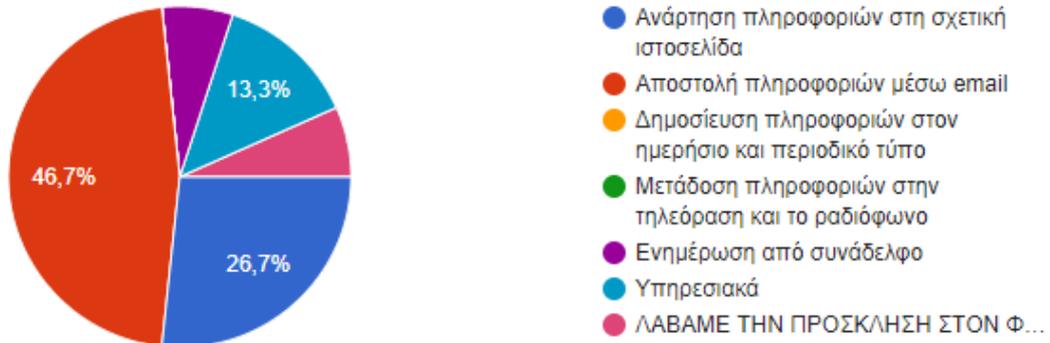
4.1.4 Ερώτηση 4 - Ενημέρωση για τη διαβούλευση του Προσχεδίου

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Πώς ενημερωθήκατε για τη διαβούλευση του Προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών;

- Ανάρτηση πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα
- Αποστολή πληροφοριών μέσω email
- Δημοσίευση πληροφοριών στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο
- Μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο
- Άλλο: _____

Οι 7 από τους 15 συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για τη διαδικασία της διαβούλευσης μέσω αποστολής email, ενώ 4 από τους 15 που απάντησαν (ποσοστό 26,7%) ενημέρωθηκαν μέσω της ανάρτησης πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα.

4.1.5 Ερώτηση 5 –Αποτελεσματικότερος τρόπος ενημέρωσης για διαβούλευση

Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσής σας για διαδικασίες διαβουλεύσεων;

- Ανάρτηση πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα
- Απόστολή πληροφοριών μέσω email
- Δημοσίευση πληροφοριών στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο
- Μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο
- Άλλο: _____

Με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, σε ποσοστό 46,7%, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσης του κοινού για τη διαδικασία διαβούλευσης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η αποστολή email σε αυτούς. Σε ποσοστό σχεδόν 40% σημειώθηκε η αποτελεσματικότητα της ανάρτησης των πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα, σχετικά με την ενημέρωση.

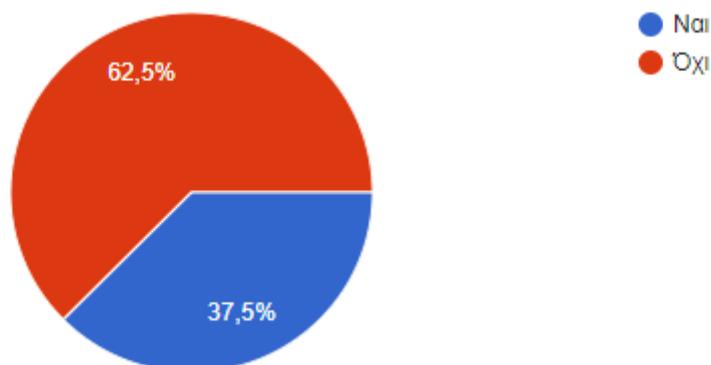
4.1.6 Ερώτηση 6 – Συμμετοχή στην διαβούλευση της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ

Είχατε λάβει μέρος στην διαβούλευση της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης ; *

Ναι

Όχι

Από τους 16 συμμετέχοντες που απάντησαν, οι 10 (ποσοστό 62,5%) είχαν συμμετάσχει στη διαδικασία διαβούλευση της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Η συμμετοχή κάποιων εξ αυτών έγινε με παρακολούθηση ή/και με φυσική παρουσία.

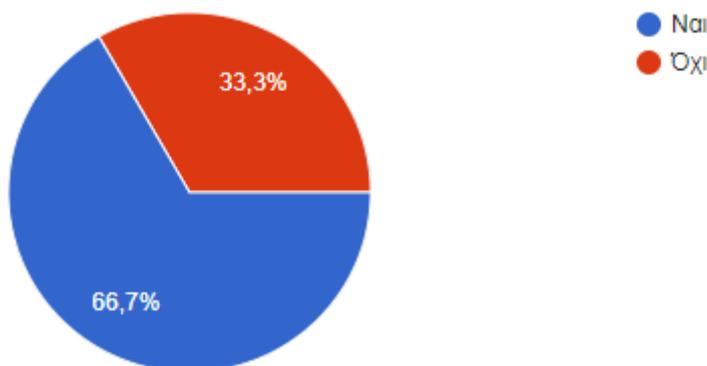
4.1.7 Ερώτηση 7 –Γνώση επί του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Γνωρίζετε το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης που εφαρμόζεται στην περιοχή σας;

- Ναι
- Όχι

Οι 10 από τους 15 (ποσοστό 66,7%) συμμετέχοντες δήλωσαν ότι τους είναι οικείο το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών που εφαρμόζεται στο Υδατικό Διαμέρισμα.

4.1.8 Ερώτηση 8 – Σχέση εφαρμογής ΣΔΛΑΠ με βελτίωση κατάστασης ΥΣ

Πιστεύετε πως η εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης έχει συνδράμει στην βελτίωση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων;

- Ναι
- Όχι
- Άλλο: _____

Κατά συντριπτική πλειοψηφία (ποσοστό 80%) σημειώθηκε ότι η εφαρμογή του ΣΔΛΑΠ έχει συνδράμει στη βελτίωση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων στην περιοχή μελέτης. Σε μία απάντηση

σημειώθηκε η ανάγκη σε χρόνο και χρήμα προκειμένου να φανεί η θετική επιρροή του ΣΔΛΑΠ στα υδατικά συστήματα, ενώ ένας συμμετέχοντας απάντησε «όχι ακόμη».

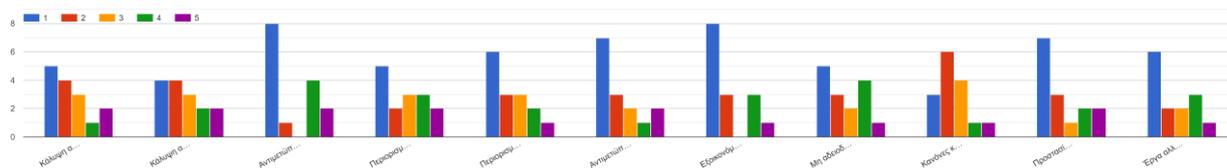

4.1.9 Ερώτηση 9 – Ζητήματα διαχείρισης ύδατος στο ΥΔ

Παρακαλώ κατατάξτε με βαθμό προτεραιότητας (όπου 1 = ύψιστη προτεραιότητα, 5 = χαμηλότερη προτεραιότητα, κλπ.) τα παρακάτω ζητήματα διαχείρισης ύδατος στην περιοχή σας					
	1	2	3	4	5
Κάλυψη αναγκών νερού ανθρώπινης κατανάλωσης με νέα έργα προσφοράς	☐				
Κάλυψη αναγκών παραγωγικών δραστηριοτήτων (γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, τουρισμός) με νέα έργα προσφοράς	☐				
Αντιμετώπιση ποιοτικής υποβάθμισης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων (ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, εκβολές ποταμών, παράκτια)	☐				
Περιορισμός απολήψιμης ποσότητας ύδατος από επιφανειακά υδατικά συστήματα	☐				
Περιορισμός απολήψιμης ποσότητας ύδατος από υπόγεια υδατικά συστήματα	☐				
Αντιμετώπιση ποιοτικής υποβάθμισης των υπόγειων υδατικών συστημάτων	☐				
Εξοικονόμηση υδατικών πόρων με έργα βελτίωσης των υποδομών (αντικατάσταση υδρευτικών και αρδευτικών δικτύων, ανακύκλωση, κλπ)	☐				
Μη αδειοδοτημένες γεωτρήσεις	☐				
Κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος	☐				
Προστασία και διατήρηση προστατευόμενων υδατικών συστημάτων	☐				
Έργα αλλοίωσης των φυσικών χαρακτηριστικών (π.χ. φράγματα, διευθετήσεις ποταμών, μικρά υδροηλεκτρικά κ.λπ.)	☐				

Η αντιμετώπιση της ποιοτικής υποβάθμισης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων και η εξοικονόμηση υδατικών πόρων με έργα βελτίωσης των υποδομών κρίθηκαν σαν ύψιστης προτεραιότητας από τους 8 από τους 15 συμμετέχοντες. Επιπλέον η αντιμετώπιση της ποιοτικής υποβάθμισης των υπόγειων υδατικών συστημάτων και η προστασία και διατήρηση των προστατευόμενων υδατικών συστημάτων κρίθηκαν σαν ύψιστης προτεραιότητας από 7 από τους 15 συμμετέχοντες.

Παρακαλώ κατατάξτε με βαθμό προτεραιότητας (όπου 1 = ύψιστη προτεραιότητα, 5 = χαμηλότερη προτεραιότητα, κλπ.) τα παρακάτω ζητήματα διαχείρισης ύδατος στην περιοχή σας

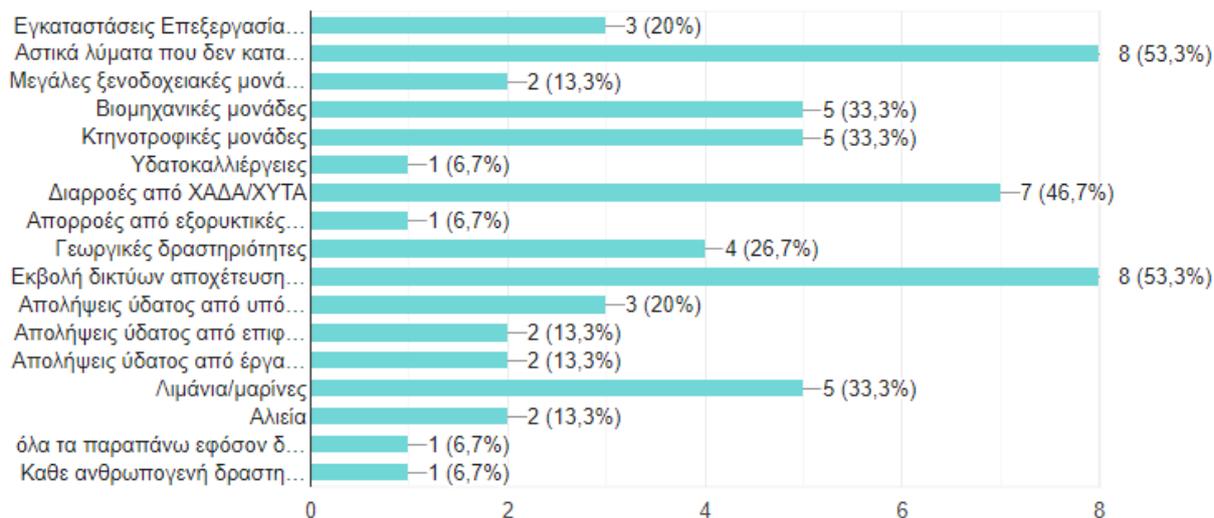

4.1.10 Ερώτηση 10 – Πιέσεις που συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των ΥΣ του ΥΔ

Ποιες από τις παρακάτω κατηγορίες πιέσεων θεωρείτε ότι συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων της περιοχής σας;

- Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)
- Αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ
- Μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες
- Βιομηχανικές μονάδες
- Κτηνοτροφικές μονάδες
- Υδατοκαλλιέργειες
- Διαρροές από ΧΑΔΑ/ΧΥΤΑ
- Απορροές από εξορυκτικές δραστηριότητες
- Γεωργικές δραστηριότητες
- Εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη
- Απολήψεις ύδατος από υπόγεια ΥΣ
- Απολήψεις ύδατος από επιφανειακά ΥΣ
- Απολήψεις ύδατος από έργα ταμίευσης
- Λιμάνια/μαρίνες
- Αλιεία
- Άλλο: _____

Ελήφθησαν 15 απαντήσεις σε ερώτηση σχετικά με τις πιέσεις οι οποίες συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων της περιοχής. Με ποσοστά 53,3% θεωρείται ότι τα αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ συμβάλλουν περισσότερο στην υποβάθμιση καθώς και οι εκβολές δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη. Το 46,7% των συμμετεχόντων σημείωσε την επιβάρυνση των υδατικών συστημάτων εξαιτίας διαρροών από ΧΑΔΑ/ ΧΥΤΑ.

4.1.11 Ερώτηση 11 – Μη ικανοποίηση αναγκών λόγω ποιοτικής ή ποσοτικής υποβάθμισης

Γνωρίζετε περιπτώσεις όπου οι ανάγκες σε νερό δεν ικανοποιούνται λόγω ποιοτικής ή ποσοτικής υποβάθμισης; (Παρακαλώ αναφέρετε)

Η απάντησή σας

Σαν ανάγκες για τις οποίες δεν επαρκεί το νερό ποσοτικά ή ποιοτικά στο ΥΔ απαντήθηκαν τα παρακάτω:

- Όχι
- Τα περισσότερα επιφανειακά σώματα-συστήματα Αττικής
- Συνεχείς διακοπές νερού στην πόλη του Ρεθύμνου λόγω μείωσης στάθμης της λίμνης Κουρνά και Αργυρουπόλεως από όπου αντλεί το Ρέθυμνο νερό
- Όχι
- ΟΧΙ
- ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ.

4.1.12 Ερώτηση 12 – Αντιπροσωπευτικότητα ποιοτικής κατάστασης ΕΥΣ με βάση το Προσχέδιο

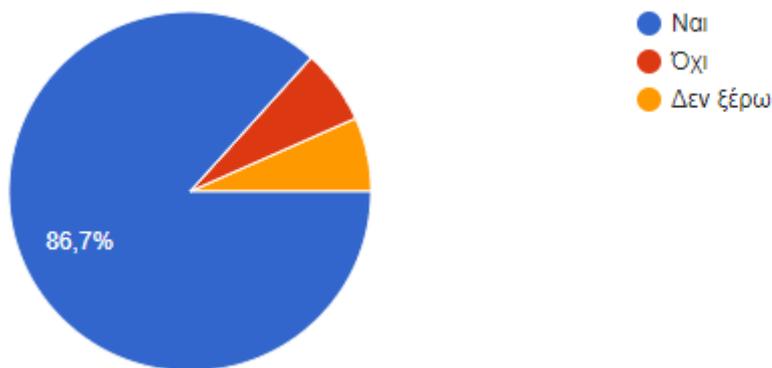
Πιστεύετε ότι η ποιοτική κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Οι 13 από τις 15 απαντήσεις (ποσοστό 86,7%) σημειώνουν ότι η ποιοτική κατάσταση των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, όπως παρουσιάζεται στο Σχέδιο Διαχείρισης, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

4.1.13 Ερώτηση 13 - Αντιπροσωπευτικότητα ποιοτικής κατάστασης ΥΥΣ με βάση το Προσχέδιο

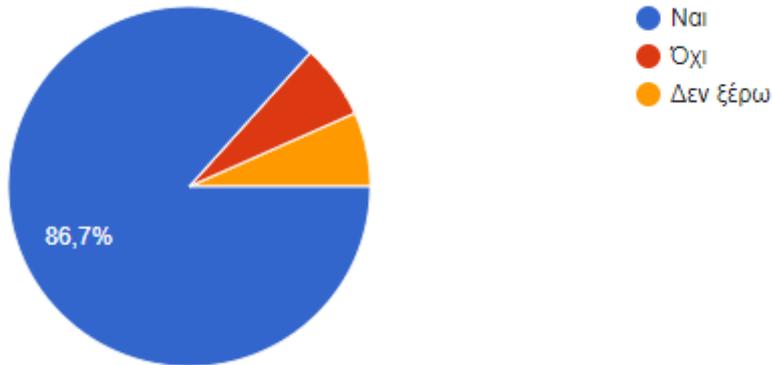
Πιστεύετε ότι η ποιοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Για τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα το νούμερο είναι ακόμα μεγαλύτερο καθώς από τις 15 απαντήσεις οι 13 (ποσοστό 86,7%) θεωρούν πως η ποιοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Σχέδιο Διαχείρισης, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

4.1.14 Ερώτηση 14 – Αντιπροσωπευτικότητα ποσοτικής κατάστασης ΥΥΣ με βάση το Προσχέδιο

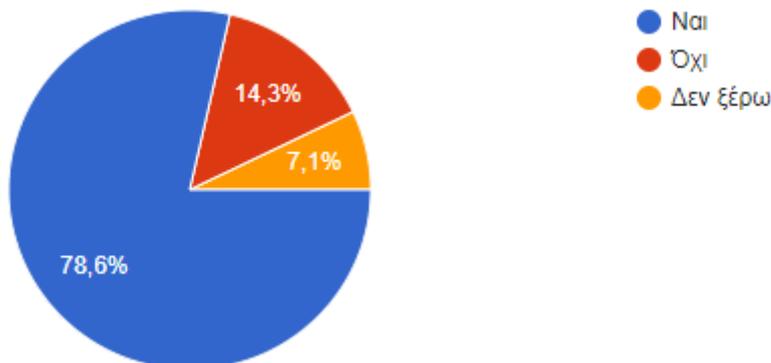
Πιστεύετε ότι η ποσοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσχέδιο, ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Σε ότι αφορά την ποσοτική κατάσταση των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων το 78,6% των συνολικά 14 απαντήσεων συμφωνεί ότι οι προβλέψεις του Σχεδίου Διαχείρισης ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

4.1.15 Ερώτηση 15 - Γνώμη περί των περιβαλλοντικών στόχων και των προτεινόμενων εξαιρέσεων του Προσχεδίου

Συμφωνείτε με τους περιβαλλοντικούς στόχους και τις προτεινόμενες εξαιρέσεις, όπως παρουσιάζονται στο Προσχέδιο;

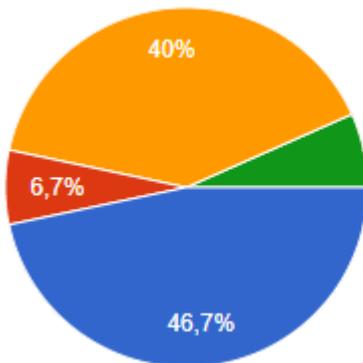
Ναι

Όχι

Δεν ξέρω/δεν απαντώ

Άλλο: _____

Σε ποσοστό 46,7% οι συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο συμφωνούν με τους περιβαλλοντικούς στόχους και τις προτεινόμενες εξαιρέσεις που παρουσιάζονται στο Σχέδιο Διαχείρισης.

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω/δεν απαντώ
- Συμφωνώ αλλά η γνώμη μου είναι ότι σε περιπτώσεις υποβάθμισης χρειάζονται μετρήσεις σε πραγματικό χρόνο για να περιοριστούν οι κακές χρήσεις του νερού.

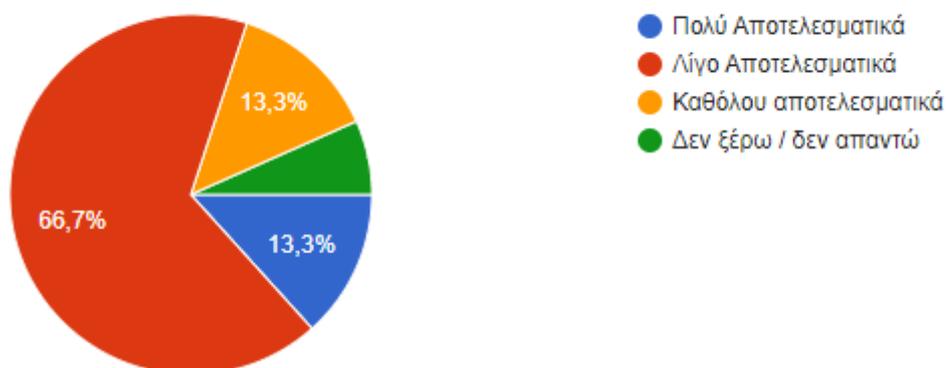
4.1.16 Ερώτηση 16 – Εκτίμηση υφιστάμενων μέτρων προστασίας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

Πώς εκτιμάτε τα υφιστάμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων στην περιοχή σας;

- Πολύ Αποτελεσματικά
- Λίγο Αποτελεσματικά
- Καθόλου αποτελεσματικά
- Δεν ξέρω / δεν απαντώ

Σε ποσοστό 80% θεωρείται ότι τα υφιστάμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων είναι από λίγο έως καθόλου αποτελεσματικά. Συγκεκριμένα η απάντηση «πολύ αποτελεσματικά» συγκέντρωσε το 13,3% των απαντήσεων.

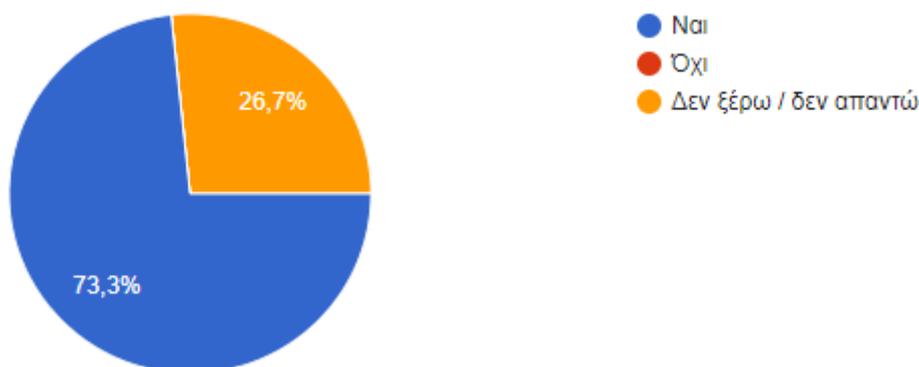

4.1.17 Ερώτηση 17 - Κατανόηση προγράμματος μέτρων

Σας είναι κατανοητό το Πρόγραμμα Μέτρων που περιλαμβάνεται στο Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών;

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω / δεν απαντώ

Σχετικά με το Πρόγραμμα Μέτρων του υπό διαβούλευση Σχεδίου Διαχείρισης, οι 11 από τις 15 απαντήσεις (ποσοστό 73,3%) αναφέρουν πως τους είναι κατανοητό.

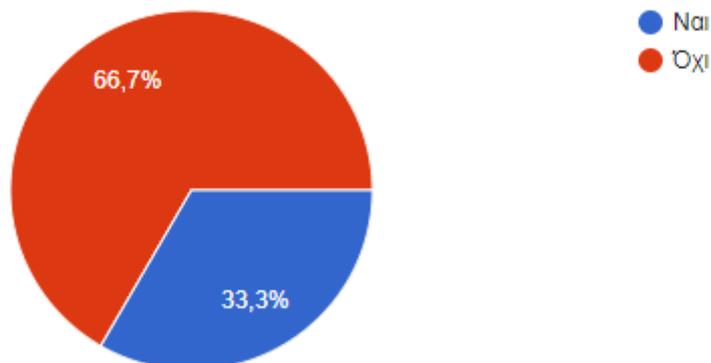

4.1.18 Ερώτηση 18 – Επάρκεια προτεινόμενων βασικών μέτρων για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ

Τα βασικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων αφορούν σε εφαρμογή Νομοθεσίας (ευρωπαϊκής και εθνικής) και σε άλλα θεσμικά μέτρα ενώ έχουν καθολικό χαρακτήρα (αφορούν στο σύνολο των υδατικών συστημάτων του ΥΔ). Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα βασικά μέτρα αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;

- Ναι
- Όχι

Το 66,7% των συμμετεχόντων (10 συμμετέχοντες) θεωρεί πως τα προτεινόμενα βασικά μέτρα δεν αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ.

4.1.19 Ερώτηση 19 – Προτεινόμενα επιπλέον βασικά μέτρα

Ποια επιπλέον βασικά μέτρα θεωρείτε πως θα βοηθούσαν στην επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;

Η απάντησή σας

Σχετικά με επιπλέον βασικά μέτρα που θα βοηθούσαν στην επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ δόθηκαν οι κάτωθι απαντήσεις:

- Μετρήσεις σε πραγματικό χρόνο και να είναι διαθέσιμες στο κοινό, ανοιχτά
- Δεν ξέρω.

4.1.20 Ερώτηση 20 - Επάρκεια συμπληρωματικών μέτρων για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ

Τα συμπληρωματικά μέτρα του Προγράμματος Μέτρων αφορούν σε συγκεκριμένες προτάσεις/δράσεις ανά υδατικό σύστημα, με βάση τις αναγνωρισμένες πιέσεις. Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα συμπληρωματικά μέτρα αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ;

Ναι

Όχι

Άλλο: _____

Στην αντίστοιχη ερώτηση για τα συμπληρωματικά μέτρα, από τους 14 συμμετέχοντες που απάντησαν την συγκεκριμένη ερώτηση, το 28,6 θεωρεί πως τα προτεινόμενα συμπληρωματικά μέτρα αρκούν για την επίτευξη των στόχων του ΣΔΛΑΠ.

4.1.21 Ερώτηση 21 – Συμφωνία ή μη με τα προτεινόμενα μέτρα

Με ποια από τα παρακάτω προτεινόμενα μέτρα συμφωνείτε και με ποια διαφωνείτε;

	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Πρώθηση και υλοποίηση έργων διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	☐	☐
Υιοθέτηση αυστηρότερων ορίων ποιότητας σε ποτάμια και λίμνες που απαιτούν πιθανώς καλύτερη επεξεργασία λυμάτων	☐	☐
Εντατικοποίηση ελέγχων για την τήρηση αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σε ότι αφορά όρια εκπομπών σε υδάτινους αποδέκτες (ποτάμια, λίμνες, θάλασσα) και επιβολή προστίμων	☐	☐
Εντατικοποίηση ελέγχων για μη αδειοδοτημένες απολήψεις από ποτάμια και λίμνες και επιβολή προστίμων	☐	☐
Εντατικοποίηση ελέγχων για παράνομες γεωτρήσεις και επιβολή προστίμων	☐	☐
Έλεγχος απολήψεων υπογείων νερών με πρώτο βήμα την καταγραφή των αντλούμενων ποσοτήτων μέσω υδρομετρητών στις μεγάλες απολήψεις ύδρευσης και βιομηχανίας και στα συλλογικά αρδευτικά δίκτυα.	☐	☐

Εξορθολογισμός της
κοστολόγησης του νερού
ύδρευσης και εφαρμογή
πολιτικών τιμολόγησης που
εξασφαλίζουν την πλήρη
ανάκτηση του κόστους του
νερού ύδρευσης

Εξορθολογισμός της
κοστολόγησης του νερού
άρδευσης και εφαρμογή
πολιτικών τιμολόγησης που
ενισχύουν τα επίπεδα
ανάκτησης κόστους του
νερού άρδευσης

Μείωση αριθμού ΔΕΥΑ
μέσω μείωσης του αριθμού
τους και επέκτασης των
ορίων αρμοδιότητά τους

Σταδιακή, επιλεκτική
μετατροπή συμβατικών
καλλιεργειών σε
βιολογικές.

Εκσυγχρονισμός
νομοθετικού πλαισίου
ΓΟΕΒ-ΤΟΕΒ και διατήρησή
τους

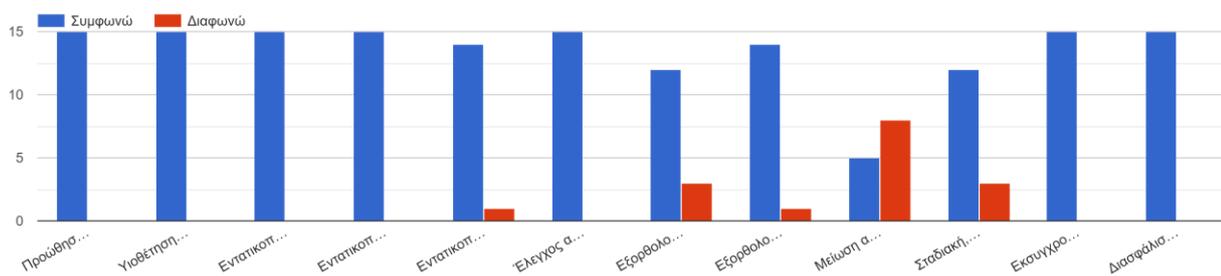
Διασφάλιση της
οικολογικής παροχής σε
όλα τα υφιστάμενα
φράγματα και ταμιευτήρες
άσχετα από τη χρήση τους
(παραγωγή ενέργειας,
παροχή νερού άρδευσης,
παροχή νερού ύδρευσης)

Η πλειοψηφία των απαντήσεων βρίσκει σύμφωνους τους συμμετέχοντες με τα αναφερόμενα μέτρα. Εξαίρεση αποτέλεσαν τα παρακάτω:

- η εντατικοποίηση ελέγχων για παράνομες γεωτρήσεις και επιβολή προστίμων, με έναν (1) συμμετέχων να διαφωνεί,

- ο εξ'ορθολογισμός της κοστολόγησης του νερού ύδρευσης και εφαρμογή πολιτικών τιμολόγησης που εξασφαλίζουν την πλήρη ανάκτηση του κόστους του νερού ύδρευσης με τρεις (3) συμμετέχοντες να διαφωνούν,
- ο εξ'ορθολογισμός της κοστολόγησης του νερού άρδευσης και εφαρμογή πολιτικών τιμολόγησης που ενισχύουν τα επίπεδα ανάκτησης κόστους του νερού άρδευσης με έναν (1) συμμετέχων να διαφωνεί.
- Μείωση αριθμού ΔΕΥΑ μέσω μείωσης του αριθμού τους και επέκτασης των ορίων αρμοδιότητάς τους με οκτώ (8) συμμετέχοντες να διαφωνούν.
- Η σταδιακή, επιλεκτική μετατροπή συμβατικών καλλιεργειών σε βιολογικές με τρεις (3) συμμετέχοντες να διαφωνούν.

Με ποια από τα παρακάτω προτεινόμενα μέτρα συμφωνείτε και με ποια διαφωνείτε;

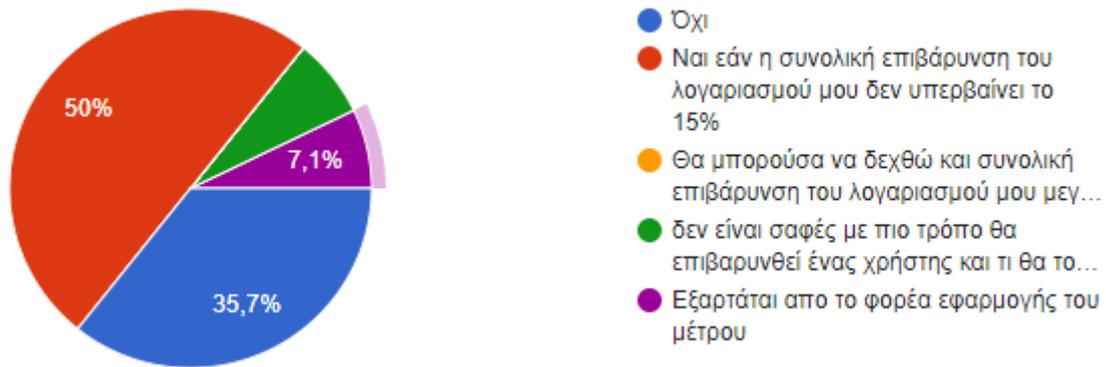

4.1.22 Ερώτηση 22 – Επιβάρυνση επιπλέον κόστους που προκύπτει από την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων

Το επιπλέον κόστος που προκύπτει από την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων, επιβαρύνει, κατά περίπτωση, τους χρήστες. Θα δεχόσασταν να καλύψετε μέρος αυτού;

- Όχι
- Ναι εάν η συνολική επιβάρυνση του λογαριασμού μου δεν υπερβαίνει το 15%
- Θα μπορούσα να δεχθώ και συνολική επιβάρυνση του λογαριασμού μου μεγαλύτερη από 15%
- Άλλο: _____

Από τις 14 απαντήσεις οι 5 (35,7%) αναφέρουν ότι δεν δέχονται να πληρώσουν το μέρος του επιπλέον κόστους που προκύπτει από την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων και επιβαρύνει, κατά περίπτωση, τους χρήστες. Από την άλλη οι 7 από τους 14 ερωτηθέντες δέχονται να πληρώσουν επιβάρυνση, εφόσον αυτή δεν ξεπερνά το 15% του λογαριασμού.

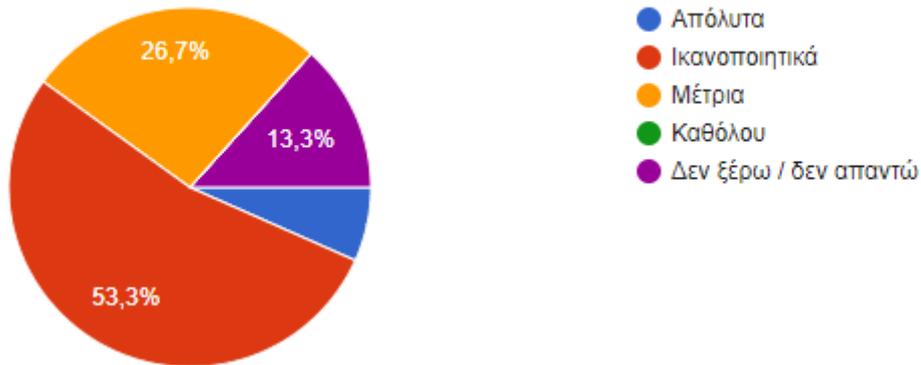

4.1.23 Ερώτηση 23 - Διερεύνηση κάλυψης του συνόλου των αναγκών του ΥΔ μέσω των προτεινόμενων μέτρων

Πιστεύετε πως τα προτεινόμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων που περιλαμβάνονται στο Προσχέδιο καλύπτουν στο σύνολό τους τις ανάγκες της περιοχής σας;

- Απόλυτα
- Ικανοποιητικά
- Μέτρια
- Καθόλου
- Δεν ξέρω / δεν απαντώ

Με βάση τις 15 απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση προκύπτει ότι το 53,3% πιστεύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα προστασίας των υδατικών συστημάτων του Σχεδίου Διαχείρισης καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες της περιοχής μελέτης, ενώ το 26,7% θεωρεί ότι οι ανάγκες της περιοχής καλύπτονται σε μέτριο βαθμό.

Αν απαντήσατε "μέτρια ή καθόλου" στην προηγούμενη ερώτηση παρακαλώ αιτιολογήστε εν συντομία και καταγράψτε πιθανά μέτρα που θα θέλατε να συμπεριληφθούν:

Η απάντησή σας

Επιπλέον, σημειώθηκε το εξής σχόλιο:

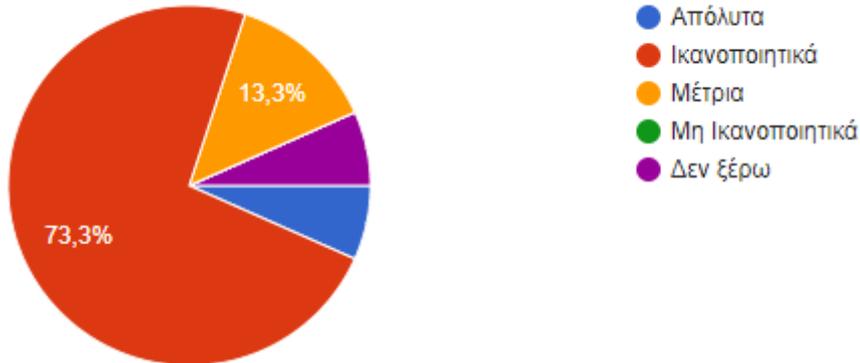
- Μετρήσεις που συνδέονται με την οικολογική κατάσταση και σε άλλες παραμέτρους που συνδέονται με ευρωπαϊκή νομοθεσία (βακτήρια δείκτες) σε πραγματικό χρόνο ώστε να μπορούν οι αρμόδιοι φορείς να είναι αποτελεσματικοί στις πιέσεις που δέχονται τα επιφανειακά σώματα..

4.1.24 Ερώτηση 24 – Εντοπισμός κύριων ζητημάτων της περιοχής στο Προσχέδιο

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης εντοπίζει και προσεγγίζει κύρια ζητήματα/θέματα διαχείρισης των νερών στην περιοχή σας;

- Απόλυτα
- Ικανοποιητικά
- Μέτρια
- Μη Ικανοποιητικά
- Άλλο: _____

Το 80% θεωρεί ότι το συγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης εντοπίζει και προσεγγίζει τα κύρια ζητήματα/θέματα διαχείρισης των νερών στην περιοχή μελέτης σε ικανοποιητικό ή απόλυτο βαθμό. Το υπόλοιπο 20% θεωρεί ότι αυτά τα θέματα εντοπίζονται προσεγγίζονται σε μέτριο βαθμό.

4.1.25 Ερώτηση 25 – Θέματα που δεν έχουν συμπεριληφθεί στο Προσχέδιο

Εάν υπάρχουν ζητήματα/θέματα διαχείρισης που κατά τη γνώμη σας είναι σημαντικά και δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης παρακαλώ αναφέρετε:

Η απάντησή σας

Στη συγκεκριμένη ερώτηση σχολιάστηκε το εξής:

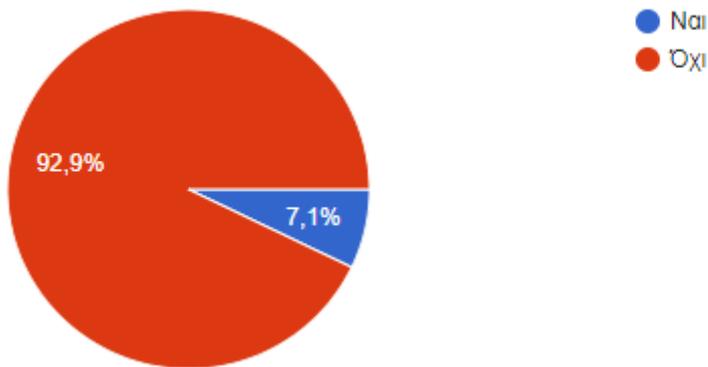
- μετρήσεις σε πραγματικό χρόνο ανοιχτές προς το ευρύ κοινό-πολίτες

4.1.26 Ερώτηση 26 - Προσθήκη, διόρθωση ή σχόλιο στα αναρτημένα κείμενα της 2ης Αναθεώρησης

Επιθυμείτε να κάνετε κάποια προσθήκη, διόρθωση ή σχόλιο στα αναρτημένα κείμενα της 2ης Αναθεώρησης;

- Ναι
- Όχι

Από τους 14 συμμετέχοντες στην απάντηση της ερώτησης πραγματοποιήθηκε 1 προσθήκη, διορθώση, σχόλια σχετικά με τα αναρτημένα Κείμενα της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ 2ης ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

Παρακαλω αναφέρατε ποια διόρθωση προτείνετε:

Η απάντησή σας

Συγκεκριμένα:

- Ο περιορισμός των πιέσεων είναι εφικτό να επιτευχθεί σταδιακά μέσω βιώσιμης, ολοκληρωμένης και διεπιστημονικής προσέγγισης στα θέματα της διαχείρισης νερού σε επίπεδο λεκάνης απορροής, συμπεριλαμβάνοντας δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των χρηστών του νερού, καλλιεργώντας την περιβαλλοντική ηθική και διευρύνοντας την συλλογική συνείδηση σε ζητήματα που αφορούν την ποιότητα, την ποσότητα και τελικά τη σημασία της καλής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων συνολικά μέσω ολιστικών προσεγγίσεων. Η αποκατάσταση όπου υπάρχει υποβάθμιση και η προστασία των αποθεμάτων νερού σε κάθε κλίμακα είναι κρίσιμη τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο..

4.1.27 Ερώτηση 27 – Χρήση νερού

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΡΟΥ

Σε ποια/ποιες κατηγορίες θα κατατάσσετε τον εαυτό σας όσον αφορά τη χρήση του νερού;

	Κύρια κατηγορία	Δευτερεύουσα κατηγορία
Οικιακή χρήση	☐	☐
Γεωργική χρήση	☐	☐
Κτηνοτροφική χρήση	☐	☐
Βιομηχανική χρήση	☐	☐
Τουριστική χρήση	☐	☐
Άλλη χρήση (παρακαλώ συμπληρώστε)	☐	☐

Η κύρια χρήση νερού είναι η οικιακή σύμφωνα με τις απαντήσεις, ενώ για δευτερεύουσα υπήρχαν απαντήσεις που αφορούσαν γεωργική, κτηνοτροφική, βιομηχανική, τουριστική και άλλη χρήση.

4.1.28 Ερώτηση 28 – Πηγές προμήθειας νερού

Από ποιες πηγές προμηθεύεστε το νερό που χρησιμοποιείτε; (Παρακαλώ προσδιορίστε ανά πηγή τις κατηγορίες χρήσης)

	Πόσιμο	Πότισμα Κήπου	Άρδευση	Καθαριότητα κτηνοτροφικών μονάδων	Άλλο
Δημοτικό δίκτυο ύδρευσης	☐	☐	☐	☐	☐
ΤΟΕΒ	☐	☐	☐	☐	☐
Ιδιωτική γεώτρηση	☐	☐	☐	☐	☐
Απόληψη από επιφανειακό υδάτινο σώμα (π.χ χείμαρρος, ρυάκι, λίμνη, κ.λπ.)	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο	☐	☐	☐	☐	☐

Το νερό το οποίο προέρχεται από το Δημοτικό δίκτυο ύδρευσης χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο σαν πόσιμο (12 απαντήσεις). Το νερό που προέρχεται από το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ χρησιμοποιείται για πόσιμο (4 απαντήσεις).

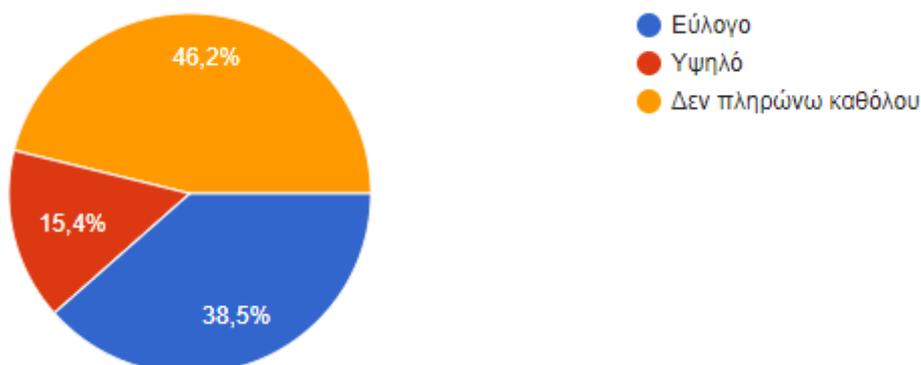

4.1.29 Ερώτηση 29 – Κόστος νερού για επαγγελματική δραστηριότητα

Πιστεύετε ότι το τίμημα για το νερό που καταναλώνετε για την άσκηση της επαγγελματικής σας δραστηριότητας είναι:

- Εύλογο
- Υψηλό
- Δεν πληρώνω καθόλου

Από τους 13 συμμετέχοντες στη συγκεκριμένη ερώτηση, το 38,5% (5 συμμετέχοντες) θεωρεί ότι το τίμημα για το νερό που καταναλώνει για την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας είναι εύλογο, ενώ το 15,4% (2 συμμετέχοντες) θεωρούν ότι είναι υψηλό. Το υπόλοιπο 46,2% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι δεν πληρώνει καθόλου.

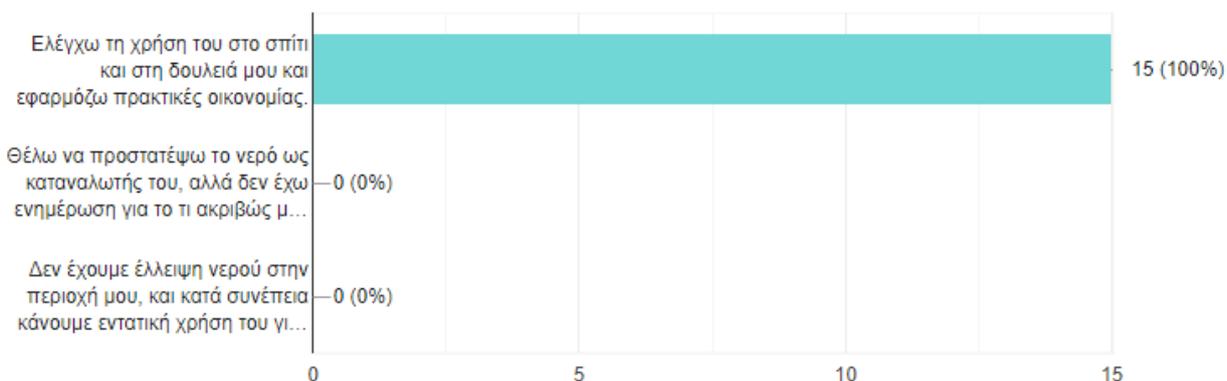

4.1.30 Ερώτηση 30 – Το νερό ως φυσικός πόρος

Θεωρείτε ότι αποδίδετε στο νερό το σεβασμό που του αναλογεί ως ένας πολύτιμος φυσικός πόρος δύσκολα ανανεώσιμος; Ποια φράση σας εκφράζει καλύτερα;

- Ελέγχω τη χρήση του στο σπίτι και στη δουλειά μου και εφαρμόζω πρακτικές οικονομίας.
- Θέλω να προστατέψω το νερό ως καταναλωτής του, αλλά δεν έχω ενημέρωση για το τι ακριβώς μπορώ να κάνω.
- Δεν έχουμε έλλειψη νερού στην περιοχή μου, και κατά συνέπεια κάνουμε εντατική χρήση του για να μεγιστοποιήσουμε την παραγωγή μας και να διατηρήσουμε υψηλό το επίπεδο διαβίωσης.
- Άλλο: _____

Για το νερό ως πολύτιμο φυσικό πόρο, το σύνολο όσων απάντησαν, με ποσοστό 100%, θεωρεί ότι ελέγχει τη χρήση του στο σπίτι και στη δουλειά και ότι εφαρμόζει πρακτικές οικονομίας.

4.1.31 Ερώτηση 31 – Επιπλέον σχόλιο σχετικά τη χρήση νερού (ερωτήσεις 27 – 30)

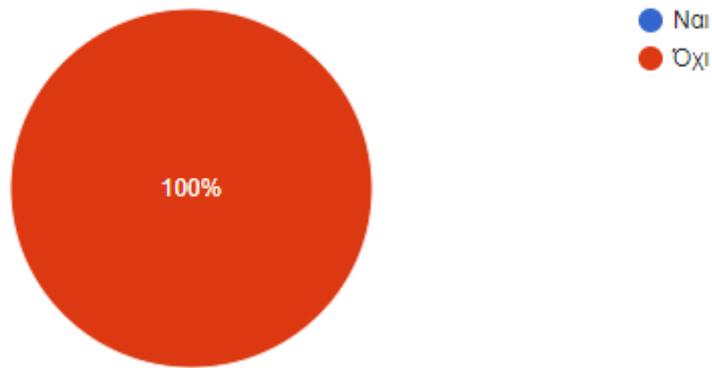
Έχετε κάποιο άλλο σχόλιο σε σχέση με τα ανωτέρω ζητήματα το οποίο δεν έχετε αναφέρει;

- Ναι
- Όχι

Παρακαλώ διατυπώστε τα σχόλιά σας:

Η απάντησή σας

Δεν προέκυψε κάποιο παραπάνω σχόλιο σχετικά με τη χρήση νερού για κάποιο θέμα που δεν καλύφθηκε από τις προηγούμενες ερωτήσεις.

5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ (ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑ)

Συνολικά στο ΥΔ Αττικής ελήφθησαν σχόλια από δώδεκα (12) άτομα/ φορείς.

Οι τρόποι λήψης των παρατηρήσεων αφορούν σε ταχυδρομική ή ηλεκτρονική αποστολή και σε υποβολή σχολίου στην ιστοσελίδα της ΓΔΥ <http://wfdver.ypeka.gr>. Πιο κάτω γίνεται μια προσπάθεια σκιαγράφησης του προφίλ των συμμετεχόντων στη διαβούλευση – με κατάταξη στις κατηγορίες¹ φορείς λήψης αποφάσεων, διαχειριστές, εμπειρογνώμονες και χρήστες – καθώς και μια συνοπτική περιγραφή του περιεχομένου των παρατηρήσεων που έλαβε η ΓΔΥ.

Πίνακας 5-1: Πλήθος εισελθουσών παρατηρήσεων για το ΥΔ Αττικής

	Χρήστες / Καταναλωτές	Διαχειριστές	Φορείς λήψης αποφάσεων	Εμπειρογνώμονες / Ειδικοί	Σύνολο
Πλήθος εισερχομένων εγγράφων με παρατηρήσεις / σχόλια & προτάσεις	7	2	2	1	12

Από τα δώδεκα (12) έγγραφα με παρατηρήσεις, σχόλια και προτάσεις, δύο (2) υποβλήθηκαν από φορείς λήψης αποφάσεων, δύο (2) από διαχειριστές και ένα (1) από εμπειρογνώμονες/ ειδικούς.

Τα σημαντικότερα ζητήματα που προκύπτουν από τα υποβληθέντα σχόλια και παρατηρήσεις καθώς και τα αναλυτικά στοιχεία που περιγράφουν το προφίλ των συμμετεχόντων με αυτόν τον τρόπο στη διαβούλευση δίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

¹ Οι κατηγορίες που αναφέρονται χρησιμοποιούνται στην οργάνωση της διαδικασίας διαβούλευσης και είναι οι εξής:

Φορείς λήψης αποφάσεων (decision-makers): μπορούμε να ονομάσουμε όλα τα άτομα και τους φορείς που έχουν θεσμική αρμοδιότητα στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση του νερού: Υπουργεία, Περιφέρειες, Δήμοι.

Χρήστες - Καταναλωτές του νερού: στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι αγρότες, η βιομηχανία και οι επιχειρήσεις, καθώς και το ευρύτερο καταναλωτικό κοινό της ύδρευσης.

Εμπειρογνώμονες – Ειδικοί: στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επιστήμονες, σύμβουλοι, εκπαιδευτικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και ειδικοί φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Διαχειριστές: η κατηγορία καλύπτει το σύνολο των ατόμων και φορέων που έχουν ρόλο εφαρμογής στη διαχείριση των υδάτων και γενικότερα υλοποίησης της Οδηγίας.

Πίνακας 5-2: Εισερχόμενο υλικό διαβούλευσης

α/α	Φορέας	Τρόπος υποβολής σχολίου	Παραδοτέο / Θέμα που αφορά
1	Ιδιώτης - Χριστίνα Παπαδάκη	24/10/2023 ανάρτηση σε ιστοσελίδα της ΓΔΥ	Κατάσταση ΥΣ, πηγές ρύπανσης, μετρήσεις
2	ΓΔΥ	25/10/2023 mail Ιωάννης Λάμπας	Χαρακτηρισμός και ταξινόμηση ΥΣ
3	Δ/νση Υδάτων Αττικής	3/11/2023 αρ πρωτ. 87213	Προσχέδιο & Κείμενα Τεκμηρίωσης
4	Ιδιώτης - Εμμανουέλα Τερζοπούλου	5/11/2023 ανάρτηση σε ιστοσελίδα της ΓΔΥ	Πρόγραμμα μέτρων
5	Ιδιώτης - Παναγιώτα Πετρόγλου (Κίνηση για την Προστασία & Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας)	5/11/2023 ανάρτηση σε ιστοσελίδα της ΓΔΥ	Προσχέδιο & Κείμενα Τεκμηρίωσης
6	Ιδιώτης - Δημήτριος Σωτηρίου	6/11/2023 mail	Προσχέδιο & Κείμενα Τεκμηρίωσης
7	Διεύθυνση Βιομηχανίας Ενέργειας & Φυσικών Πόρων - Περιφέρεια Αττικής	7/11/2023 mail	Προσχέδιο & Κείμενα Τεκμηρίωσης
8	ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ Ρ. ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ	9/11/2023 ανάρτηση σε ιστοσελίδα της ΓΔΥ	Επιφανειακά ΥΣ
9	ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΧΙΝΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ "ΤΑ ΓΕΡΑΝΕΙΑ"	15/11/2023 ανάρτηση σε ιστοσελίδα της ΓΔΥ	Κατάσταση ΥΥΣ
10	ΕΥΔΑΠ	1/12/2023 αποστολή σχολίων – προτάσεων σε ΓΔΥ	Σχόλια και Προτάσεις
11	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΛΟΠΥ)	8/12/2023 αποστολή mail σε ΓΔΥ	Υδατοκαλλιέργειες, Πιέσεις – Επιπτώσεις, Κατάσταση ΥΣ
12	MARE MAGNUM A.E. - APC S.A.	8/12/2023 αποστολή mail σε ΓΔΥ	Υδατοκαλλιέργειες, Πιέσεις – Επιπτώσεις, Κατάσταση ΥΣ
13	Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας. Συνοπογράφουν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις: ANIMA-Σύλλογος Προστασίας και Περιθαλψής Άγριας Ζωής, Δράση για την Άγρια Ζωή, Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας, ΚΑΛΛΙΣΤΩ, Κίνηση για την Προστασία & Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας, ΟΖΟΝ Μη Κυβερνητική Οργάνωση, ΡΟΗ-Σύλλογος Πολιτών υπέρ των ρεμάτων	13/3/2024 ηλεκτρονική αποστολή στην ΔΙΠΑ	Εξαιρέσεις

Το εισερχόμενο υλικό καθώς και οι απαντήσεις/ σχολιασμός της ομάδας μελέτης παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω.

5.1 Ιδιώτης - Χριστίνα Παπαδάκη

Τα συστήματα εσωτερικών υδάτων εκτός από τις πολυάριθμες υπηρεσίες που προσφέρουν λειτουργούν και ως μέσο αναψυχής. Ωστόσο, πολλές σημειακές και μη σημειακές πηγές ρύπανσης συμβάλλουν στην υποβάθμιση της ποιότητας και της ποσότητας του νερού. Για τον Κηφισό Αττικής και με βάση μία προκαταρκτική έρευνα διαπιστώσαμε ότι η συνολική φυσικοχημική κατάσταση είναι κακή, ενώ μετρήσαμε εξαιρετικά υψηλές συγκεντρώσεις του *E. coli* (Paradaki et al., 2023). Με αυτή την προκαταρκτική έρευνα διαπιστώθηκαν συγκεκριμένα σημεία που αποτελούν hotspots ρύπανσης. Αντίστοιχα και σε κάθε περίπτωση όπου διαπιστώνεται συστηματική υποβάθμιση μια σειρά μέτρων διαχείρισης και αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της ανίχνευσης των πηγών προέλευσης της ρύπανσης, ενώ μετρήσεις σε πραγματικό χρόνο όπου θα είναι εφικτή η παρακολούθηση από τους αρμόδιους φορείς θα πρέπει να ξεκινήσει για να ελαχιστοποιηθούν οι πιέσεις και να επιτευχθεί βελτίωση στα επιφανειακά σώματα όπου διαπιστώνεται υποβάθμιση.

Paradaki Ch., Lagogiannis S., Dimitriou E. (2023) Preliminary Analysis of the Water Quality Status in an Urban Mediterranean River. Applied Sciences, 13(11):6698. <https://doi.org/10.3390/app13116698>

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για την ταξινόμηση των ΕΥΣ εφαρμόζεται ενιαία μεθοδολογία σε επίπεδο χώρας σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ και αξιοποιούνται τα στοιχεία των μετρήσεων του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των υδάτων. Στις παραμέτρους που λαμβάνονται υπόψη, δεν συμπεριλαμβάνονται τα *E. coli*. Για όλα τα ΕΥΣ που δέχονται πιέσεις, το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για τον έλεγχο και περιορισμό των πιέσεων αυτών (σημειακές ή διάχυτες). Επιπλέον το ΠΜ του ΥΔ 06 περιλαμβάνει και συμπληρωματικά μέτρα, για τον εντοπισμό των σημειακών πηγών ρύπανσης στα ΕΥΣ (Μ06Σ0501). Οι μετρήσεις ρύπανσης σε πραγματικό χρόνο θα ήταν καλή πρακτική, ωστόσο ιδιαίτερα δαπανηρή για να εφαρμοστεί σε όλα τα ΕΥΣ του ΥΔ, και θα αύξανε υπέρμετρα το Περιβαλλοντικό Κόστος. Παρόλα αυτά μέσω του συμπληρωματικού μέτρου (Μ06Σ0201) μπορεί η Δ/Υ να ωριμάσει ένα Πρόγραμμα Παρακολούθησης με αυξημένη συχνότητα μετρήσεων αλλά και επιπλέον παραμέτρων που ειδικά για τον π. Κηφισό δίνονται αναλυτικά και να αναζητήσει εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης: είτε σαν πιλοτική εφαρμογή με χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκούς Πόρους, είτε σαν πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας ή ακόμα και να χρηματοδοτηθούν με ιδιωτικά κεφάλαια στα πλαίσια προγραμμάτων εταιρικής ευθύνης.

Επισημαίνεται ότι θα πρέπει, από πλευράς ΔΥ Αττικής και Περιφέρειας, να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα, για την δημιουργία συμπληρωματικού δικτύου, πέραν του υφιστάμενου ΕΔΠ, για την καλύτερη δυνατή χωρική κάλυψη των ΕΥΣ & ΥΥΣ (Συμπληρωματικό Μέτρο της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, το οποίο όμως δεν υλοποιήθηκε). Σε κάθε όμως περίπτωση όμως, μετρήσεις που αφορούν στη Φ/Χ κατάσταση των ΕΥΣ θα πρέπει να δίνονται έγκαιρα στις Αναθέτουσες Κ/Ξ ώστε να λαμβάνονται υπόψη στον χαρακτηρισμό των συστημάτων, δεδομένου ότι πρόκειται για ήδη δημοσιευμένη μελέτη γεγονός που σημαίνει ότι τα των ΣΔΛΑΠ και τα δεδομένα θα πρέπει να είναι ανοιχτά και προσβάσιμα από όλους και προφανώς με την προϋπόθεση ότι οι μετρήσεις αναφέρονται στην αντίστοιχη περίοδο αναφοράς της εκάστου Αναθεώρησης των Σχεδίων που ειδικά για την παρούσα 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ αφορά στο διάστημα 2018-2020.

5.2 Ιωάννης Λάμπας, ΓΔΥ

Αναφορικά με το ΥΥΣ του Θριασίου Πεδίου, άποψη τόσο της ΓΔΥ όσο και της Περιφέρειας και Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι να παραμείνει σε ΚΑΚΗ ποσοτική κατάσταση και να μην αλλάξει η κατάστασή του σε σχέση με αυτό της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, διότι ακόμα και αν εμφανίζονται σημάδια ανάκαμψης της ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ, δεν υπάρχει μεγάλη και ικανή χρονοσειρά να δικαιολογηθεί άμεσα η αλλαγή στην κατάστασή του. Θα πρέπει απαραίτητως να παραμείνει σε ΚΑΚΗ ποσοτική κατάσταση και εφόσον παρατηρηθεί κατά τη διάρκεια μεταξύ της 2ης και 3ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ ότι παραμένει σε σχετικά καλή ποσοτική κατάσταση τότε να μιλήσουμε για αλλαγή της κατάστασης και εφόσον παραμένει η στασιμότητα ή/και η άνοδος στις στάθμες των γεωτρήσεων. Εξάλλου τώρα διαπιστώνεται αυτό και θα πρέπει να το παρακολουθούμε διαρκώς για να δούμε εάν αυτή η εκτίμηση θα επιβεβαιωθεί στο μέλλον. Μέχρι τότε όμως οφείλει να παραμείνει κόκκινο ποσοτικά ώστε να ισχύουν και όλα τα αντίστοιχα μέτρα περί ποσοτήτων και όχι μόνο περί ποιότητας και στην παράκτια υφάλμυρη ζώνη.

Αναφορικά με το ΥΥΣ Μεγάρων – Αλεποχωρίου, θα πρέπει το υποσύστημα που βρίσκεται κάτω από την εθνική οδό που έχει χαρακτηριστεί ΚΑΚΟ ποσοτικά – ποιοτικά να συμπεριλάβει γεωχωρικά και τη στενή λωρίδα από το πάνω υποσύστημα που είναι σε καλή κατάσταση και να ενωθεί με το κακό, διότι οι γεωτρήσεις εκεί θεωρούνται καλές, ενώ σε απόσταση 200 – 500m οι γεωτρήσεις είναι κακές, γεγονός που δεν ευσταθεί λογικά. Μπορεί η γεωχωρική διάκριση των δύο υποσυστημάτων να έγινε βάσει υδρολιθολογικών κριτηρίων, ωστόσο δεν συνάδει με τη λογική ότι αυτή η στενή λωρίδα διαθέτει νερό καλής ποιότητας (γεγονός που δεν ισχύει), ενώ δίπλα οι γεωτρήσεις είναι σε κακή κατάσταση.

Αναφορικά με το ΥΥΣ Πεντέλης που προορίζεται για νερό ανθρώπινης κατανάλωσης θα πρέπει να κοπεί προτού φτάσει την ακτογραμμή της Νέας Μάκρης διότι είναι υπερβολικό να θεωρείται η έκταση αυτή ότι είναι προστατευόμενη. Αντίστοιχα, και το ΥΥΣ Πάρνηθας είναι προστατευόμενο, άρα θα πρέπει να φτάσει η περιοχή μέχρι τις εκβολές του δέλτα Φαλήρου.

Τέλος, η ΑΔ Αττικής έκανε ερώτημα σχετικά με το γιατί δεν έχει συμπεριληφθεί ο ποταμός Σαρανταπόταμος στον χαρακτηρισμό και την αξιολόγηση ως ΕΥΣ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σε ότι αφορά το ΥΥΣ του Θριασίου Πεδίου, το ισοζύγιο εισροών - εκροών του ΥΥΣ μεταβλήθηκε την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο σε θετικό, αυτό όμως δεν εμποδίζει το χαρακτηρισμό του ως ποσοτικά ΚΑΚΟ όπως προτείνεται, με την αιτιολόγηση της περιορισμένης χρονικής διάρκειας των παρατηρούμενων ενδείξεων βελτίωση (αναφέρεται στην παρατήρηση). Άλλωστε υπενθυμίζουμε ότι με θετικό ισοζύγιο εισροών - εκροών (και μάλιστα μεγαλύτερο του Θριασίου) έχουμε διατηρήσει σε ΚΑΚΗ την ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ Άμφισσας (ΕΛ0700130). Συνεπώς συμφωνούμε με την παρατήρησή σας.

Η διάκριση του Συστήματος των Μεγάρων ΕΛ0600050 έγινε κατά την 1η αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ και βασίστηκε στο γεωλογικό όριο των προσχωματικών αποθέσεων. Η προσέγγιση των συνθηκών στο ΣΔ έχει γίνει σε κλίμακα 1:50.000, με βάση τα δημοσιευμένα Φ.Χ του γεωλογικού χάρτη Ελλάδας το ΙΓΜΕ. Διαφοροποιήσεις στην οριοθέτηση τύπου "στενή λωρίδα" που αναφέρθηκαν στη διαβούλευση δεν είναι δυνατόν να περιληφθούν στην κλίμακα εκπόνησης του ΣΔΛΑΠ και ακόμα και αν το επιχειρήσουμε, υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο να διαχωρίζονται καταστάσεις που μπορεί να είναι ίδιες λόγω κλίμακας. Ανάλογο θέμα τέθηκε στη διαβούλευση και για αντίστοιχη μικρή περιοχή του ΥΥΣ Υμηττού (αναφερόμαστε παρακάτω). Σε κάθε περίπτωση όμως, επειδή το ζήτημα που τίθεται είναι σημαντικό για τη διευκόλυνση των Υπηρεσιών, θα μπορούσε να ενσωματωθεί Συμπληρωματικό Μέτρο στο ανάντη Υποσύστημα των Μεγάρων, στο Υποσύστημα ΕΛ0600052. Το Υποσύστημα αυτό είναι μεν είναι ΑΚΟΜΑ σε ΚΑΛΗ κατάσταση, αλλά είναι ουσιαστικά σε κατάσταση "at risk", όπως αναφέραμε και στη διαβούλευση και περιγράφεται εκτενώς στα κείμενα τεκμηρίωσης. ΚΑΛΗ ήταν η κατάσταση του στην 1η Αναθεώρηση, για αυτό και διακρίθηκε, αλλά από τότε μέχρι τώρα έχει δεχθεί πολύ μεγάλη επιβάρυνση από δραστηριότητες που μεταφέρθηκαν εκεί και δέχεται έντονες πιέσεις που το έχουν φέρει πολύ κοντά ώστε

η κατάσταση του να θεωρηθεί οριακή. Το γεγονός αυτό εκτιμούμε ότι μας επιτρέπει να προτείνουμε για το Υποσύστημα ΕΛ000052 Συμπληρωματικό Μέτρο περιορισμού των αντλήσεων, προκειμένου να ανακόψουμε τη ραγδαία επιδείνωση του και με τον τρόπο αυτό θα περιλάβουμε και την αναφερόμενη "στενή λωρίδα".

ΥΥΣ Πεντέλης (ΕΛ0600140)

Η ζητούμενη περικοπή του ΥΥΣ Πεντέλης πριν την ακτογραμμή της Νέας Μάκρης προκειμένου να περιοριστεί η περιοχή που χαρακτηρίζεται προστατευόμενη του άρθρου 7 της Οδηγίας (νερό ανθρώπινης κατανάλωσης), δεν μπορεί να γίνει με τα διαθέσιμα στοιχεία και την κλίμακα προσέγγισης του ΣΔΛΑΠ. Ο αναφερόμενος διαχωρισμός του ΥΥΣ αφορά πιθανόν τα Νεογενή ιζήματα που εμφανίζονται πριν την ακτογραμμή, αλλά και περιμετρικά στα χαμηλά υψόμετρα του βουνού, επικείμενα του μεταμορφωμένου γεωλογικού υποβάθρου. Διατηρούμε επιφυλάξεις για την ορθότητα ενός τέτοιου διαχωρισμού, δεδομένου ότι η γεωλογική δομή της Πεντέλης υποδεικνύει την ύπαρξη υδροφόρου σχηματισμού υπό τα Νεογενή και ίσως σε όχι μεγάλο βάθος. Η γεωλογική δομή της Πεντέλης είναι ένα μεγάλο αντίκλινο με πυρήνα το Κατώτερο Μάρμαρο και επικείμενα Νεογενή ιζήματα στα σκέλη του. Εάν εξαιρέσουμε της προστασίας την περιοχή των Νεογενών, όποια γεώτρηση τα διατρήσει θα συναντήσει από κάτω την καρστική (και προστατευόμενη) υδροφορία στο κατώτερο μάρμαρο. Χρειάζεται λεπτομερής μελέτη για να προσδιοριστούν οι λεκάνες τροφοδοσίας των παλαιών πηγών και οι ακτίνες επιδράσεως των γεωτρήσεων για να περιοριστεί η ζώνη προστασίας σε αυτές. Υπάρχει σχετικό μέτρο για τις μελέτες αυτές και ήδη υλοποιείται σε διάφορες περιοχές. Μέχρι την εκπόνηση σχετικής μελέτης, προτείνεται η απένταξη του ΥΥΣ Πεντέλης από τα προστατευόμενα του άρθρου 7. Άλλωστε πρόκειται για έναν όγκο αντλήσεων της τάξης του 1,5 εκατομμυρίου κυβικών μέτρων το χρόνο που είναι αμελητέος, μπροστά στην υδρευτική κατανάλωση του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής.

ΥΥΣ Πάρνηθας (ΕΛ0600080)

Το ΥΥΣ Πάρνηθας ορίστηκε προστατευόμενο του άρθρου 7 της Οδηγίας στο αρχικό ΣΔΛΑΠ και διακρίθηκε σε 2 Υποσυστήματα στην 1η αναθεώρηση, προκειμένου να εξαιρεθεί της προστασίας το τμήμα του των ορεινών όγκων Ποικίλου όρους και όρους Αιγάλεω, επί των οποίων βρίσκεται ο ΧΥΤΑ της Φυλής (ΕΔΣΝΑ). Στα προστατευόμενα του άρθρου 7 στην 2η Αναθεώρηση, είναι μόνο το Υποσύστημα (ΕΛ0600081) που αναπτύσσεται στη μάζα του κυρίως όγκου της Πάρνηθας και δεν φτάνει στις εκβολές του Δέλτα Φαλήρου. Συνεπώς δεν προτείνεται καμία αλλαγή.

ΥΥΣ Υμηττού (ΕΛ0600160)

Δεν περιλαμβάνεται στο μήνυμα σας κάποια αναφορά για το ΥΥΣ Υμηττού αλλά έγινε παρέμβαση στη διαβούλευση. Αφορά την υφαλμύριση στο ΥΥΣ Υμηττού που προκαλείται από αντλήσεις που γίνονται στην έκταση ανάπτυξης του Υποσυστήματος Μεσογαίας (β) (ΕΛ0600152). Το ζητούμενο της παρέμβασης είναι ανάλογο του ζητούμενου για το ΥΥΣ των Μεγάρων, δηλαδή η διάκριση τμήματος (πρακτικά Υποσυστήματος) που να είναι σε ΚΑΚΗ κατάσταση. Το πρόβλημα της υφαλμύρισης στην περιοχή είναι γνωστό στη μελετητική ομάδα και έγινε και σχετική αναφορά κατά τη διαβούλευση. Παρ' όλα αυτά δεν είναι εφικτή η διάκριση Υποσυστήματος για τους λόγους που έχουμε συζητήσει και ανωτέρω. Προτείνουμε όμως την επιβολή στο Υποσύστημα ΕΛ000152 (Μεσογαίας - β) Συμπληρωματικού Μέτρου περιορισμού του βάθους των νέων γεωτρήσεων ώστε να μην φτάνουν στο υποκείμενο κατώτερο μάρμαρο του Υμηττού και εντείνουν την υφαλμύριση.

Σε ότι αφορά τον Σαρανταπόταμο, στο πλαίσιο της Οδηγίας, και λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του Κατευθυντήριου Κειμένου Νο.2 «Διάκριση Υδατικών συστημάτων», για τις ανάγκες της κατ' αρχήν διάκρισης των ποτάμιων ΥΣ και ανάλυσης των χαρακτηριστικών τους σε σχέση με τα τμήματα του υδρογραφικού δικτύου, τέθηκαν ήδη από το πρώτο ΣΔΛΑΠ ορισμένες γενικές αρχές, και οι οποίες αναφέρονται στο Π4.2 και παρατίθενται εδώ:

- καθεστώς μόνιμης ή περιοδικής ροής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
- 4ης τάξεως στο σύστημα ταξινόμησης Strahler

- φυσικοποιημένη απορροή > 5.000.000 m³.

Σε ότι αφορά τον Σαρανταπόταμο, όπως και για άλλα ρέματα του ΥΔ, δεν πληρούταν τα παραπάνω κριτήρια, για να χαρακτηριστούν ως ΥΣ στο πλαίσιο των ΣΔΛΑΠ. Σε κάθε περίπτωση, η προστασία των επιφανειακών υδάτων που δεν χαρακτηρίστηκαν ως σημαντικά, προκειμένου να αποτελέσουν Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων, εξασφαλίζεται από τις γενικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα, καθώς επίσης και από τα μέτρα που αφορούν στην αντιμετώπιση των γενικότερων πιέσεων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ή/και Υδατικού Διαμερίσματος.

5.3 Δ/ση Υδάτων Αττικής

Σε συνέχεια της διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε την 24-10-2023 στο αμφιθέατρο του ΥΠΕΝ και των κειμένων που έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο <http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/2revisionconsultation-gr/consultation-2revision-el06-gr/>, σας αποστέλλουμε τις ακόλουθες παρατηρήσεις επί του προσχεδίου Διαχείρισης ΥΔ06 και των αντίστοιχων κειμένων τεκμηρίωσης:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

i. Μέτρο M06B0401:

1. Ο καθορισμός προσωρινών ζωνών προστασίας που αναφέρεται στο εν λόγω μέτρο δεν μπορεί να υλοποιηθεί καθώς δεν είναι στην παρούσα φάση γνωστή η κατεύθυνση ροής των υπογείων υδάτων άρα και η οριοθέτηση ανάντη και κατάντη περιοχών των ζωνών προστασίας. Προτείνουμε μέχρι την εκπόνηση των ειδικών υδρογεωλογικών μελετών να υπάρχουν ενιαίες αποστάσεις ζωνών προστασίας II περιμετρικά του σημείου υδροληψίας κατηγοριοποιημένο ανά είδος υπόγειου υδροφορέα. Πχ στα Καρστικά ΥΥΣ η απόσταση της ζώνης II να είναι 300 μέτρα περιμετρικά του σημείου υδροληψίας.
2. Δεν υπάρχει λόγος να γίνεται διάκριση σε ελεύθερα και υπό πίεση κοκκώδη ΥΥΣ καθώς δεν περιγράφεται η χωρική εξάπλωση ούτε στο προσχέδιο των ΣΔΛΑΠ ούτε και σε κάποιον υδρολιθολογικό χάρτη. Σύμφωνα με τα δεδομένα χαρτών έννοια έχει μόνο η επιφανειακή εξάπλωση των υδρολιθολογικών σχηματισμών άρα να διατηρηθεί ο όρος των ελεύθερων κοκκωδών υδροφορέων.
3. Να προστεθεί στους δικαιούχους του Μέτρου η Περιφέρεια Αττικής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ως προς το σημείο 1, το μέτρο M06B0401 αποτελεί ένα από τα Βασικά μέτρα που εφαρμόζονται σε όλα τα ΥΥΣ των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας. Στον Πίνακα 9.3, σελίδα 240 του Προσχεδίου, στο μέτρο αυτό, μέχρι την εκπόνηση ειδικών υδρογεωλογικών μελετών, θεσπίζονται ζώνες προστασίας ως εξής: Καρστικά συστήματα: 1000m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 500m κατάντη των σημείων απόληψης ύδατος ύδρευσης, Ρωγματώδη συστήματα: 500m ανάντη και εκατέρωθεν (ζώνη τροφοδοσίας) και 300m κατάντη των σημείων απόληψης ύδατος ύδρευσης, γ) Κοκκώδη συστήματα ελεύθερης ροής, υπό πίεση ή μερικών υπό πίεση υδροφορίες: περίμετρος ακτίνας 500m.

Ως προς το σημείο 2, είναι δυνατή υπό όρους η διάκριση ελεύθερων και υπό πίεση κοκκωδών ΥΥΣ, από το είδος του γεωλογικού σχηματισμού στο οποίο βρίσκονται (νεογενή: ανάπτυξη ελεύθερης υδροφορίας, προσχωματικά: συνήθως υπό πίεση υδροφορία).

Τέλος, η Περιφέρεια Αττικής προστέθηκε στους δικαιούχους του μέτρου.

ii. Μέτρο M06B0501 Παράγραφος Α&Α1:

1. Δεν έχουν προβλεφθεί αποστάσεις απαγορεύσεων για τα ρωγματώδη ΥΥΣ.
2. Να προσδιορισθούν επακριβώς τα ΥΥΣ που ανήκουν στο εν λόγω μέτρο.
3. Δεν υπάρχει λόγος να γίνεται διάκριση σε ελεύθερα και υπό πίεση κοκκώδη ΥΥΣ καθώς δεν περιγράφεται η χωρική εξάπλωση ούτε στο προσχέδιο των ΣΔΛΑΠ ούτε και σε κάποιον υδρολιθολογικό χάρτη. Σύμφωνα με τα δεδομένα χαρτών έννοια έχει μόνο η επιφανειακή

εξάπλωση των υδρολιθολογικών σχηματισμών άρα να διατηρηθεί ο όρος των ελεύθερων κοκκωδών υδροφορέων.

4. Στις Υφιστάμενες αδειοδοτημένες υδροληψίες σε ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρισης να υποβάλλεται 1 φορά τον χρόνο η χημική ανάλυση από εργαστήριο που τηρεί τα Πρωτόκολλα δειγματοληψίας και ανάλυσης του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων (nhwph.yreka.gr) και η οποία θα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των παραμέτρων της ηλεκτρικής αγωγιμότητας του ύδατος, της περιεκτικότητας σε ολικά διαλυμένα στερεά, ιόντων χλωρίου και νατρίου, μαγνησίου, ασβεστίου, καλίου, θειικά ιόντα, ανθρακικά και όξινα ανθρακικά (οι εν λόγω παράμετροι απαραίτητες για τον προσδιορισμό μέσω ιοντικών λόγων της υφαλμύρισης λόγω θαλάσσιας διείσδυσης ή φυσικής προέλευσης). Η δειγματοληψία συνίσταται να πραγματοποιείται στο τέλος της ξηρής υδρολογικής περιόδου (πχ τέλος Σεπτεμβρίου).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ως προς το σημείο 1, περιλήφθηκαν στο εν λόγω μέτρο και οι αποστάσεις από τα ρωγματώδη ΥΥΣ.

Ως προς το σημείο 2, προστέθηκαν τα ΥΥΣ που εντάσσονται στο εν λόγω μέτρο.

Η τελική διαμόρφωση του εν λόγω μέτρου εξετάζεται σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα καθώς αποτελεί Βασικό μέτρο που εφαρμόζεται σε όλα τα ΥΥΣ της χώρας.

Ως προς το σημείο 3, είναι δυνατή υπό όρους η διάκριση ελεύθερων και υπό πίεση κοκκωδών ΥΥΣ, από το είδος του γεωλογικού σχηματισμού στο οποίο βρίσκονται (νεογενή: ανάπτυξη ελεύθερης υδροφορίας, προσχωματικά: συνήθως υπό πίεση υδροφορία).

- iii. Παράγραφος 4.4.2 Σελ 81:Εντός του ΥΥΣ Λεκάνη Κηφισού (Λεκανοπεδίου Αττικής) όπως προκύπτει και από τον κάτωθι χάρτη, υπάρχουν υδροληψίες (εντός του Δήμου Αχαρνών) στις οποίες πραγματοποιείται άντληση ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Συνεπώς θα πρέπει να προβλεφθεί η ένταξη του εν λόγω ΥΥΣ στις περιοχές (ΥΥΣ) άντλησης ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Διατηρήθηκε στα προστατευόμενα για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας, το Υποσύστημα Βόρειο-ανατολικής Πάρνηθας (α) (ΕΛ0600081).

- iv. Συμπληρωματικό Μέτρο Μ06Σ0801 (Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση): Να προβλεφθούν για τα ΥΥΣ που αφορά το εν λόγω μέτρο, προσωρινές ζώνες απαγορεύσεων ή ελέγχων απολήψεων μέχρι την εκπόνηση των ειδικών υδρογεωλογικών μελετών. Υπήρχε σχετική αναφορά στο εγκεκριμένο Σχέδιο της 1ης Αναθεώρησης πχ ζώνη απαγόρευσης εντός ζώνης πλάτους 400μ από τη θάλασσα και ζώνη ελέγχου περιορισμών από 400μ έως τα 800μ).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο Προσχέδιο, εκ παραδρομής, δεν εμφανιζόταν η πλήρης περιγραφή του εν λόγω μέτρου, ενώ υπήρχε, οπότε ενσωματώθηκε.

- v. Επίσης να προστεθεί στους φορείς υλοποίησης του Μέτρου και η Περιφέρεια Αττικής. Τέλος να αλλάξει η ονομασία του πεδίου του πίνακα σε επηρεαζόμενα ΥΥΣ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Περιλαμβάνεται ήδη.

- vi. Πίνακας 9-5. Η υφαλμύριση στο ΥΥΣ Μαραθώνα (α) (ΕΛ0600120) δεν είναι φυσική όπως περιγράφεται αλλά ανθρωπογενής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Λήφθηκε υπόψη.

- vii. Σελίδα 111.Οι Χάρτες 5-6, 5-7 και 5-8 έχουν το ίδιο μοτίβο πιέσεων BOD, N, P, όπως και στην σελ129 στα σχήματα 5-9έως 5-11. Πως εξηγείται η συγκεκριμένη χωροθέτηση των πιέσεων?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Εκ παραδρομής είχαν μπει οι χάρτες των διάχυτων πιέσεων. Διορθώθηκε στην τελική Έκδοση.

- viii. Σελίδα 120. Η μειωμένη απολήψιμη ποσότητα για το ΥΥΣ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ συνδέεται υποχρεωτικά και με την αλλαγή της ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ. Το εν λόγω κριτήριο είναι επισφαλές.
- ix. Π4.3-Κατάσταση Υπόγειων ΥΣ Σελ182: Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του ΥΥΣ Θριάσιου Πεδίου ότι βρίσκεται πλέον σε καλή ποσοτική κατάσταση, οι μετρήσεις δεν δείχνουν σαφή βελτίωση του ΥΥΣ αλλά σταθεροποίηση προς πτώση πάρα τα μέτρα της κακής ποσοτικής κατάστασης. Το γεγονός αυτό έρχεται σε αντίθεση με την εκτίμηση των μειωμένων απολήψεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Επανεξετάστηκε η ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ Θριάσιου Πεδίου. Το ΥΥΣ Θριάσιου Πεδίου διατηρήθηκε σε ΚΑΚΗ ποσοτική κατάσταση, παρά τις παρατηρούμενες μειωμένες αντλήσεις.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

- x. 1. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ,ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΟΛΗΨΙΑΣ ΑΠΟΛΗΨΗΣ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Η ανόρυξη ή μη νέων υδροληψιών(γεωτρήσεων-πηγαδιών)υπόκειται στους ακόλουθους περιορισμούς, αναλόγως του χαρακτηρισμού του ΥΥΣ.

Α.ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΥΣ ΜΕ ΚΑΛΗ ή ΚΑΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1.Ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ υδροληπτικών έργων(για καρστικά ΥΥΣ):

- Ελάχιστη απόσταση μεταξύ γεωτρήσεων:100μ.
- Ελάχιστη απόσταση μεταξύ γεώτρησης-πηγαδιού:80μ.
- Ελάχιστη απόσταση μεταξύ πηγαδιού-πηγαδιού:80μ.

(αναλόγως να οριστούν για τα κοκκώδη,ρωγματώδη ΥΥΣ)

Σε περίπτωση ύπαρξης γειτονικής δημοτικής υδροληψίας υδρευτικής χρήσης (νερό ανθρώπινης κατανάλωσης),οι ελάχιστες αποστάσεις για νέα υδροληπτικά έργα να είναι τα προτεινόμενα των προσωρινών ζωνών προστασίας ή να οριστεί απόσταση 400μ για καρστικά (και αναλόγως για κοκκώδη κλπ).

Στο ΥΥΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ, εντός ζώνης προστασίας πηγών Λουτρακίου(ΦΕΚ630/Δ/1985) απαγορεύεται η ανόρυξη νέων υδροληψιών εκτός από υδροληψίες ΟΤΑ.

2. Σε περιπτώσεις αποκλειστικά και μόνον έργων υδροληψίας για υδρευτικούς σκοπούς (εφόσον πρόκειται για κάλυψη πραγματικών ατομικών και οικογενειακών αναγκών) καθώς και για τουριστικές, βιομηχανικές βιοτεχνικές χρήσεις το έργο υδροληψίας θα εκτελείται στη μεγαλύτερη δυνατή απόσταση από τις υφιστάμενες γειτονικές υδροληψίες, και σε απόσταση που να μην είναι μικρότερη των 60 μέτρων και ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας έκδοσης της άδειας εκτέλεσης του έργου.

3. Δεν ισχύουν τα ανωτέρω περιοριστικά μέτρα στις περιπτώσεις έργων υδροληψίας για κάλυψη υδρευτικών αναγκών ΟΤΑ (νερό ανθρώπινης κατανάλωσης).

4. Οι παραπάνω περιορισμοί δεν αναφύονται οποιουδήποτε περιορισμό ή απαγόρευση που προβλέπεται στα Βασικά ή Συμπληρωματικά μέτρα του ΣΔΛΑΠ.

5. Επιτρέπεται η αντικατάσταση υφισταμένων αδειοδοτημένων γεωτρήσεων και πηγαδιών, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών όπου ισχύουν περιοριστικά μέτρα:

-Αντικατάσταση αδειοδοτημένης γεώτρησης:"

"*με νέα γεώτρηση με ίδιο βάθος και ίδια διάμετρο,ή

*με νέα γεώτρηση μεγαλύτερου βάθους ή και διαμέτρου, εφόσον τηρούνται οι όροι του νέου έργου.

Δεν θα χορηγείται άδεια αντικατάστασης εφόσον η Υπηρεσία κρίνει ότι η δυνατότητα της υπάρχουσας υδροληψίας καλύπτει τις ανάγκες της δραστηριότητας.

-Αντικατάσταση παλαιού ενεργού αδειοδοτημένου πηγαδιού:

*με νέο πηγάδι με ίδιο βάθος και ίδια διάμετρο, ή

*με νέα γεώτρηση αντίστοιχης δυναμικότητας βάθους ως 30 μέτρων ή και

*με νέα γεώτρηση μεγαλύτερου βάθους εφόσον τηρούνται οι όροι του νέου έργου και υπάρχει σχετική εισήγηση της Δ/σης Υδάτων.

Δεν θα χορηγείται άδεια αντικατάστασης εφόσον η Υπηρεσία κρίνει ότι η δυνατότητα της υπάρχουσας υδροληψίας καλύπτει τις ανάγκες της δραστηριότητας.

Όλες οι αντικαταστάσεις πραγματοποιούνται σε απόσταση το πολύ 5 μέτρων από τη θέση του υφιστάμενου υδροληπτικού έργου.

Όλες τις αντικατασταθείσες υδροληψίες καταστρέφονται.

6. Δεν θα χορηγείται άδεια αντικατάστασης ξεροπήγαδων.

Β.ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΥΣ ΜΕ ΚΑΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΚΗ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Δεν επιτρέπεται η ανόρυξη νέων υδροληψιών(εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στο ΣΔΛΑΠ).Επιτρέπονται οι αντικαταστάσεις με ίδια υδροληψία ίδιου βάθους και διαμέτρου και κατόπιν σχετικής εισήγησης της Δ/σης Υδάτων.

Γ.ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ

Για την έκδοση άδειας εκτέλεσης νέου έργου με σκοπό την άρδευση(αγροτική ή υδρευτική χρήση),θα πρέπει να υπάρχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις, ως προς την αρδευόμενη έκταση(και εφόσον επιτρέπεται για το ΥΥΣ η εκτέλεση νέου έργου):

1.Για την άρδευση πρασίνου(υδρευτική χρήση)η ελάχιστη αρδευόμενη έκταση θα πρέπει να είναι άνω των 500,00τ.μ.

2.Για την άρδευση αγροτεμαχίων(αγροτική χρήση)η ελάχιστη αρδευόμενη έκταση θα πρέπει να είναι άνω των 1.000,00τ.μ.

Δ.ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΒΑΘΟΥΣ ΑΝΟΡΥΞΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ

Στο ΥΥΣ Μεσογαίας-β θα πρέπει να μπει ο όρος ότι το βάθος των γεωτρήσεων θα περατώνεται στον κοκκώδη υδροφορέα και δεν θα συναντά το υποκείμενο ανθρακικό υπόβαθρο.

Γενικότερα, θα πρέπει (ίσως για όλα τα ΥΥΣ ή με διαφοροποιήσεις) το βάθος της ανόρυξης να μην υπερβαίνει το απόλυτο υψόμετρο (+10%)."

"Όλα τα παραπάνω μέτρα αποτελούν είδος πρότασης για την εργαλειοποίηση περαιτέρω του ΣΔΛΑΠ και μπορούν να διαφοροποιηθούν (προστεθούν, αφαιρεθούν, τροποποιηθούν) περαιτέρω π.χ. ως προς το είδος του υδροφορέα του ΥΥΣ (καρστικός, κοκκώδης, κλπ).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Οι προτάσεις συνεκτιμήθηκαν και περιλήφθηκαν σε νέο Συμπληρωματικό μέτρο που διαμορφώθηκε για τα ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (Μ06Σ0803).

xi. Προσθήκη μέτρων που υπήρχαν στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ:

1. Μ06Β0307 Κατάρτιση εγχειριδίου τεχνικών προδιαγραφών εφαρμογής μεθόδων επαναχρησιμοποίησης.
2. Μ06Β0502 Ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή μετρήσεων των απολήψεων επιφανειακών και υπογείων υδάτων
3. Μ06Β0602 Δημιουργία Εθνικού Μητρώου περιοχών διάθεσης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (ΚΥΑ145116/2011(ΦΕΚ Β'354)
4. Μ06Σ1701 Διερευνητική Παρακολούθηση των ΕΥΣ και των ΥΥΣ των οποίων η πυκνότητα και χωρική κατανομή του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης δεν είναι επαρκής. Στο εν λόγω προτεινόμενο Μέτρο να προστεθεί στους δικαιούχους η Περιφέρεια Αττικής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σε ότι αφορά τα Βασικά Μέτρα εκείνα που επιλέχθηκαν να συνεχίσουν στην 2η Αναθεώρηση συναποφασίστηκαν από την ΓΔΥ, τις ΔΥ και τις ομάδες μελέτης σε εθνικό επίπεδο και αντίστοιχα για τα συμπληρωματικά σε επίπεδο ΛΑΠ. Έγινε συνειδητή επιλογή να μειωθεί ο αριθμός των μέτρων για να είναι πιο στοχευμένη και αποτελεσματική η εφαρμογή τους. Η αφαίρεση συγκεκριμένων Βασικών Μέτρων έγινε σε εθνικό επίπεδο είτε λόγω ενσωμάτωσής τους σε κάποιο άλλο μέτρο, είτε λόγω του ότι υλοποιήθηκαν κι επομένως κρίθηκε ότι έπρεπε να αφαιρεθούν από το ΠΜ της 2ης Αναθεώρησης. Σε ό,τι αφορά στους φορείς υλοποίησης του συμπληρωματικού μέτρου Μ06Σ1701, η Περιφέρεια συμπεριλήφθηκε στους δικαιούχους.

xii. Να εξεταστεί η καταγραφή του Σαρανταποτάμου στα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο πλαίσιο της Οδηγίας, και λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του Κατευθυντήριου Κειμένου Νο.2 «Διάκριση Υδατικών συστημάτων», για τις ανάγκες της κατ' αρχήν διάκρισης των ποτάμιων ΥΣ και ανάλυσης των χαρακτηριστικών τους σε σχέση με τα τμήματα του υδρογραφικού δικτύου, τέθηκαν ήδη από το πρώτο ΣΔΛΑΠ ορισμένες γενικές αρχές, και οι οποίες αναφέρονται στο Π4.2 και παρατίθενται εδώ:

- καθεστώς μόνιμης ή περιοδικής ροής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
- 4ης τάξεως στο σύστημα ταξινόμησης Strahler
- φυσικοποιημένη απορροή > 5.000.000 m³.

Σε ότι αφορά τον Σαρανταπόταμο, όπως και για άλλα ρέματα του ΥΔ, δεν πληρούσαν τα παραπάνω κριτήρια, για να χαρακτηριστούν ως ΥΣ στο πλαίσιο των ΣΔΛΑΠ. Σε κάθε περίπτωση, η προστασία των επιφανειακών υδάτων που δεν χαρακτηρίστηκαν ως σημαντικά, προκειμένου να αποτελέσουν Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων, εξασφαλίζεται από τις γενικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως

ισχύουν σήμερα, καθώς επίσης και από τα μέτρα που αφορούν στην αντιμετώπιση των γενικότερων πιέσεων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ή/και Υδατικού Διαμερίσματος."

- xiii. Να εξεταστεί η δυνατότητα καταγραφής ποσοτήτων άντλησης ύδατος κτηνοτροφικής χρήσης. Ενδεικτικές ποσότητες αναφέρονται στον κάτωθι πίνακα για να ληφθούν τυχόν υπόψη.

ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ¹	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΝΕΡΟ ΑΝΑ ΖΩΟ	
		lt/ημέρα	m ³ /ημέρα
Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής	20	100,0	0,1
Μοσχάρια πάχυνσης	50	40,0	0,04
Χοίροι	20	100,0	0,1

Πρόβατα, Αίγες	50	8,0	0,008
Πουλερικά	2500	0,2	0,0002
Γαλοπούλες	2500	0,2	0,0002
Στρουθοκάμηλοι	20	2,0	0,002
Κουνέλια και παράγωγα	100	4,0	0,004

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο ΣΔΛΑΠ εφαρμόστηκαν τα προβλεπόμενα με βάση την ενιαία σε επίπεδο χώρας "Επικαιροποιημένη Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών Πιέσεων" και ειδικά για τα θέματα χρήσης νερού κτηνοτροφίας χρησιμοποιήθηκαν τα προβλεπόμενα από την ΥΑ 1848/278812.2021 «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» της Υπουργικής Απόφασης» – (ΦΕΚ Β' 4855 /2021).

5.4 Ιδιώτης - Εμμανουέλα Τερζοπούλου

Μολονότι όλοι οι υγρότοποι προστατεύονται απευθείας από το αρ.24 του Συντάγματος (πρακτικό επεξεργασίας ΣτΕ 151/2022), ανεξάρτητα αν έχουν θεσμοθετηθεί ή οριοθετηθεί με ΠΔ από το κράτος, ως όφειλε να έχει γίνει βάσει των αρ.13 και 20 του ν.3937/2011 για όλους τους υγροτόπους του ΡΣΑ, στη 2η αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ Αττικής πρέπει να υπάρξει αξιολόγηση της κατάστασης των υγροτόπων που είχαν ενταχθεί στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως «περιοχές για την προστασία οικοτόπων και ειδών» και να γίνει σύγκριση με την κατάστασή τους πριν 6 χρόνια, στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ. Ειδικά, η σύγκριση αυτή πρέπει να γίνει για όλους τους υγροτόπους που έχουν περιληφθεί στην «Επικαιροποιημένη έκθεση επιστημονικής τεκμηρίωσης οριοθέτησης υγροτόπων Αττικής 2021» του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υδροβιοτόπων, που έγινε για λογαριασμό της Περιφέρειας Αττικής, δυνάμει του αρ.13 και 20 του ν.3937/2011 και στην οποία έγινε καταγραφή των υγροτόπων και καθορισμός των εξωτερικών ορίων τους.

Το γεγονός ότι στην 1η αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ δεν αξιολογήθηκε η κατάσταση των υγροτόπων και δεν καθορίστηκαν συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι περιβαλλοντικοί στόχοι για αυτούς, επέτρεψε μέσα στα επόμενα 6 χρόνια μέχρι σήμερα, να έχουν γίνει παράνομες επεμβάσεις εντός αυτών, που οδηγούν στη συρρίκνωσή τους και στην υποβάθμιση της οικολογικής τους κατάστασης.

Συγκεκριμένα παραδείγματα είναι:

α) οι παράκτιοι υγρότοποι εκβολής ρ. Ραφήνας, Μαρικών και Αρτέμιδος, στους οποίους η ΕΥΔΑΠ, με τη σύμφωνη γνώμη των τοπικών δήμων, έχει χωροθετήσει αντλιοστάσια ακαθάρτων αποχέτευσης εντός των ορίων τους. Στον πρώτο ήδη ξεκίνησε να κατασκευάζεται το αντλιοστάσιο αυτές τις ημέρες, ενώ στον δεύτερο έχει επιχειρηθεί να ξεκινήσει η κατασκευή δύο φορές μέσα στα τελευταία 2 χρόνια και έχει σταματήσει με κινητοποιήσεις κατοίκων και φορέων.

β) ο παράκτιος υγρότοπος της εκβολής ρ. Ραφήνας και το ρ. Ραφήνας στο σύνολό του, απειλούνται σήμερα από έργο διευθέτησης του Υπουργείου Υποδομών που θα μετατρέψει 17χιλιόμετρα του ποταμού (εκ των οποίων περίπου 900 μέτρα του οριοθετημένου από το αρ.54 του ν.4559/2018 παράκτιου υγρότοπου της εκβολής) σε τεχνητό αγωγό από τσιμέντο και συρματοκιβώτια. Το έργο αυτό θα μετατρέψει υγρότοπο και υδατόρεμα σε ΙΤΥΣ, χωρίς προηγουμένως να έχουν εξεταστεί δυνατότητες αντιπλημμυρικής διαχείρισης με λύσεις βασισμένες στη φύση (NbS), που θα αναβαθμίσουν την οικολογική τους κατάσταση και την ποιότητα των υδάτων τους.

γ) οι υγρότοποι του ρ. Ερασίνου (παράκτιο έλος Βραυρώνας, ρέμα Ερασίνου και υγρότοπος Πύργου Βραυρώνας, οριοθετημένοι από το αρ.54 του ν.4559/2018) όπου είχε ξεκινήσει έργο διευθέτησης του Υπουργείου Υποδομών το οποίο έχει προσωρινά διακοπεί και πρόκειται να μετατρέψει σε τεχνητό αγωγό ομβρίων από συρματοκιβώτια περίπου 10 χιλιόμετρα του ποταμού, με δημιουργία δύο φραγμάτων στο μέσο και άνω ρου. Το έργο αυτό θα μετατρέψει και τους τρεις υγροτόπους σε ΙΤΥΣ, χωρίς προηγουμένως να έχουν εξεταστεί δυνατότητες αντιπλημμυρικής διαχείρισης με λύσεις βασισμένες στη φύση (NbS), που θα αναβαθμίσουν την οικολογική τους κατάσταση και την ποιότητα των υδάτων τους.

Συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι που χρειάζεται να τεθούν στη 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ είναι:

Α) η έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων για την προστασία όλων των υγροτόπων της Αττικής, βάσει των αρ.13 και 20 του ν.3937/2011

Β) η διατήρηση των εξωτερικών τους ορίων, όπως έχει καθοριστεί από την «Επικαιροποιημένη έκθεση επιστημονικής τεκμηρίωσης οριοθέτησης υγροτόπων Αττικής 2021» του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υδροβιοτόπων (ΕΚΒΥ)

Γ) σχέδια αποκατάστασης όσων υγροτόπων έχει κριθεί από την παραπάνω έκθεση του ΕΚΒΥ ότι χρήζουν αποκατάστασης πριν την οριοθέτησή τους και άλλων που τυχόν θα κριθούν ότι χρήζουν αποκατάστασης, όπως π.χ. το παράκτιο έλος Μπρέξιζας.

Τέλος, οι μη ακριβείς παραπομπές με links στα συγκεκριμένα σημεία των ιστοσελίδων του ΥΠΕΝ και της ΕΕ, δυσχεραίνει την πρόσβαση του πολίτη σε αναγκαία στοιχεία, γεγονός που αποτελεί παρεμπόδιση της απρόσκοπτης διαβούλευσης. Συγκεκριμένα, στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών όπου αναφέρονται οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις <https://ypen.gov.gr/> και <https://cdr.eionet.europa.eu/>, τα links δε συνδέουν στα συγκεκριμένα σημεία των σελίδων, τα οποία δεν κατορθώσαμε να τα βρούμε.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Οι κατηγορίες που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ αναφέρονται στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης- Επικαιροποίηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών. Στις κατηγορίες αυτές περιλαμβάνονται οι «περιοχές για την προστασία οικοτόπων και ειδών» και εντάσσονται οι φυσικές περιοχές οι οποίες τελούν υπό καθεστώς προστασίας και οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ύπαρξη ύδατος, αλλά δεν υπάρχει ξεχωριστή κατηγορία του μητρώου για υγρότοπους. Παρ' όλα αυτά στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης- Επικαιροποίηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών, γίνεται αναφορά στους υγρότοπους (λήφθηκε υπόψιν η «Επικαιροποιημένη έκθεση επιστημονικής τεκμηρίωσης οριοθέτησης υγροτόπων Αττικής 2021» του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υδροβιοτόπων), χωρίς όμως να εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών. Όσον αφορά την αξιολόγηση της κατάστασης των υγροτόπων αυτή προϋποθέτει τον χαρακτηρισμό τους ως ΕΥΣ και στην συνέχεια την δημιουργία μεθοδολογίας για την ταξινόμησή τους. Συγκεκριμένα ένα υδάτινο σώμα προσδιορίζεται ως ΥΣ και εξετάζεται στα πλαίσια των ΣΔΛΑΠ εάν πληροί μία σειρά κριτηρίων τα οποία αναφέρονται στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης- Χαρακτηρισμός, τυπολογία, τύπο-χαρακτηριστικές συνθήκες αναφοράς και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης όλων των κατηγοριών επιφανειακών υδατικών συστημάτων, παρ. 2.1. Οι μικροί υγροβιότοποι, όπως και πολλά ελληνικά υδάτινα σώματα θα πρέπει να πληρούν αυτά τα κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά έχουν τεθεί από την ΕΕ και αναλύονται στο Κατευθυντήριο Κείμενο Νο. 2 «Διάκριση Υδατικών συστημάτων». Τα υδάτινα σώματα μικρότερου μεγέθους προστατεύονται από την κείμενη

περιβαλλοντική νομοθεσία, η εφαρμογή των μέτρων των ΣΔΛΑΠ βελτιώνει και αυτών την κατάσταση, αλλά δεν εξετάζονται στα πλαίσια των ΣΔΛΑΠ.

5.5 Ιδιώτης - Παναγιώτα Πετρόγλου (Κίνηση για την Προστασία & Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας)

Η υποχρέωση προς πρόληψη της υποβάθμισης κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο i, της οδηγίας 2000/60 δεν περιορίζεται στον καθορισμό, υπό μορφή προγραμματικής εξαγγελίας, απλών στόχων διαχειριστικού σχεδιασμού, αλλά παράγει δεσμευτικά αποτελέσματα όχι μόνον όσον αφορά τα ΣΔΛΑΠ, αλλά και συγκεκριμένα έργα. Συνακόλουθα, ένα κράτος-μέλος έχει την υποχρέωση να αρνείται την έγκριση έργου όταν το έργο αυτό δύναται, ως από τη φύση του, να υποβαθμίσει την κατάσταση του οικείου υδατικού συστήματος ή να διακυβεύσει την επίτευξη καλής κατάστασης των συστημάτων επιφανειακών υδάτων, υπό την επιφύλαξη εφαρμογής παρέκκλισης. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια αδειοδότησης ενός έργου και επομένως πριν από τη λήψη της σχετικής απόφασης, η αρμόδια εθνική αρχή οφείλει αφενός να εξετάσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ.7 ΟΠΥ και αφετέρου να θέσει στη διάθεση του κοινού έγγραφα σχετικά με τις επιπτώσεις του έργου επί των υδάτων και την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν ιδίως, από το άρθρο 4 ΟΠΥ, διαφορετικά η άδεια του έργου δεν είναι σύννομη. Η διάταξη του άρθρου 4 ΟΠΥ δεν επιτρέπει ο έλεγχος αυτός να διενεργείται μόνον εκ των υστέρων [1]. Μεταξύ άλλων, και τα έργα διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της ΟΠΥ για νέες τροποποιήσεις στα υδατικά συστήματα [2].

Στην προκειμένη περίπτωση στο ΣΔΛΑΠ της Περιφέρειας Αττικής (2014), στην πρώτη θεώρησή του (2017) και στην ήδη υπό διαβούλευση δεύτερη αναθεώρησή του (2023) και τα τρία υδατικά συστήματα του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας [Ρέμα Ραφήνας 1 (Κάτω Ρους Μεγάλου Ρέματος –ΕΛ0626R000100010N), Ρέμα Ραφήνας 2 (Άνω Ρους Μεγάλου Ρέματος – ΕΛ0626R000100012N) και Ρέμα Ραφήνας 3 (Βαλανάρης – ΕΛ0626R000100011N)] ταξινομούνται ως φυσικά υδατικά συστήματα.

Στην περιγραφή του έργου διευθέτησης/οριοθέτησης του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας περιλαμβάνονται εργασίες, όπως εκτεταμένες εκσκαφές συνολικού όγκου 1.303.000 m³, χωματουργικά έργα, εγκατάσταση συρματοκιβωτίων, ορθογωνικές διατομές με σκυρόδεμα και τοίχους αντιστήριξης ή πασσαλοστοιχίες, ευθυτενής χάραξη αντί των μαιανδρισμών της φυσικής κοίτης (στο ρέμα Βαλανάρη), κατασκευή λεκάνης συγκράτησης φερτών όγκου ~30.000m³, διάνοιξη οδών πρόσβασης κλπ. καθώς και σε Β' φάση κατασκευή ενός φράγματος ανάσχεσης πλημμυρών (με οχετό ενός ανοίγματος στη βάση του φράγματος), για το οποίο θα απαιτηθούν υλικά εκσκαφών είναι 173.000 m³ περίπου. Είναι προφανές ότι οι εργασίες αυτές θα υποβαθμίσουν τα ποτάμια υδατικά συστήματα, μετατρέποντάς τα από φυσικά συστήματα σε «ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα» (ΙΤΥΣ). Πράγματι, στην ήδη υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ (σελ.97) γίνεται για πρώτη φορά ρητή επισήμανση της ανάγκης επανεξέτασης των τριών Υδατικών Συστημάτων του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας [Ρέμα Ραφήνας 1, Ρέμα Ραφήνας 2 και Ρέμα Ραφήνας 3 (καθώς και αυτού του Ερασίνου) από φυσικά υδατικά συστήματα σε «ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα» (ΙΤΥΣ) στην επόμενη αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ μετά την ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων διευθέτησης [3].

Εξάλλου, στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ τρία υδατικά σώματα του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας ταξινομούνται ως προς την οικολογική τους κατάσταση ως «μέτρια», ως προς τη χημική τους κατάσταση το Ρέμα Ραφήνας 1 ως «άγνωστη» και το Ρέμα Ραφήνας 2 και Ρέμα Ραφήνας 3 ως «καλή» και ως προς τη συνολική τους κατάσταση το Ρέμα Ραφήνας 1 ως «άγνωστη» και το Ρέμα Ραφήνας 2 και το Ρέμα Ραφήνας 3 ως «μέτρια». Εξάλλου, στην υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρηση (σελ. 133, Πίνακας 5-6) παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στοιχεία για τα Υδατικά Συστήματα που δέχονται υδρομορφολογικές πιέσεις από τεχνικά έργα στην περιοχή μελέτης, και ταξινομείται η Σημασία Υδρομορφολογικών Πιέσεων στο Ρέμα Ραφήνας 1 ως «Μέτρια», στο Ρέμα Ραφήνας 2 ως «Μέτρια» και στο Ρέμα Ραφήνας 3 ως «Ανεκτή» και η Ένταση πίεσης στο Ρέμα Ραφήνας 1 ως «Μεσαία», στο Ρέμα Ραφήνας 2 ως «Μεσαία» και στο Ρέμα Ραφήνας 3 ως «Χαμηλή». Τέλος στην ίδια Αναθεώρηση (σελ. 153 Πίνακας 5-16) ως προς την Εκτίμηση Κινδύνου και

τα 3 υδατικά σώματα ταξινομούνται: «Σε κίνδυνο» (AR), ως προς την οικολογική κατάσταση ταξινομούνται το Ρέμα Ραφήνας 1 σε «Μέτρια», το Ρέμα Ραφήνας 2 σε «Κακή» και το Ρέμα Ραφήνας 3 σε «Μέτρια», και τέλος, ως προς την Αναθεωρημένη Επίτευξη Στόχων ταξινομούνται και τα 3 υδατικά συστήματα «Σε κίνδυνο» (AR).

Παρά το ότι πρόκειται για υποβάθμιση, το έργο διευθέτησης-οριοθέτησης του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας δεν υποβλήθηκε εκ των προτέρων (ex ante) σε έλεγχο για τις επιπτώσεις του στα υδρομορφολογικά στοιχεία των εν λόγω τριών υδατικών συστημάτων και δεν ελέγχθηκαν/εκτιμήθηκαν οι προβλεπόμενες εργασίες για να διαπιστωθεί αν είναι αναγκαίο να χορηγηθεί εξαίρεση κατ' άρθρο 4 παρ.7 ΟΠΥ και, εφόσον, διαπιστωθεί κάτι τέτοιο, να καταγραφεί η εξαίρεση στο επόμενο ΣΔΛΑΠ. Καμία τέτοια αναφορά για τη διενέργεια τέτοιου ελέγχου/εκτίμησης για τη χορήγηση εξαίρεσης κατ' άρ. 4 παρ.7 ΟΠΥ δεν γίνεται στη ΜΠΕ και την ΑΕΠΟ του έργου [4] αλλά ούτε και στο ΣΔΛΑΠ της περιφέρειας Αττικής (2014), την 1η Αναθεώρησή του (2017) και την -ήδη υπό διαβούλευση- 2η Αναθεώρησή του (2023), η οποία μάλιστα ρητά αναφέρει στη σελ. 243 ότι από 1.1.2018 μέχρι σήμερα, δηλαδή μεταξύ 1ης και 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ της Περιφέρειας Αττικής, δεν έχει εκδοθεί καμία απόφαση υπαγωγής στο άρθρο 4.7 ΟΠΥ στο πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τα στοιχεία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Σημειώνεται ότι στην περιβαλλοντική τεκμηρίωση του έργου παρά τις σχετικές απαιτήσεις του άρθρου 4 παρ.7 ΟΠΥ δεν εξετάστηκαν στρατηγικές εναλλακτικές λύσεις, δηλ. άλλα έργα που μπορούσαν να επιτύχουν τον ίδιο στόχο αντιπλημμυρικής προστασίας με άλλα μέσα, που θα μπορούσαν να επιλεγούν αντί των γκριζών υποδομών (τσιμέντο, συρματοκιβώτια, φράγμα), όπως οι λύσεις βασισμένες στη φύση (NbS).

Εξάλλου, για πρώτη φορά στην υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ της Περιφέρειας Αττικής για τα υδατικά σώματα Ρέμα Ραφήνας 1 και Ρέμα Ραφήνας 2 γίνεται επίκληση της εξαίρεσης από την επίτευξη καλής κατάστασης κατ' άρθρο 4 παρ.4 ΟΠΥ («παράταση προθεσμίας για σταδιακή επίτευξη των στόχων») όσον αφορά την οικολογική κατάσταση, λόγω «Φυσικών συνθηκών» και με επεξήγηση: «Χρόνος οικολογικής αποκατάστασης (Αποκατάσταση χλωρίδας και πανίδας)» με χρονικό ορίζοντα επίτευξης του Στόχου το διάστημα 2022-2027 [5]. Για την εφαρμογή του άρθρου 4 παρ.4 ΟΠΥ τα απαιτούμενα μέτρα για την επίτευξη της καλής κατάστασης πρέπει να έχουν εφαρμοστεί μέχρι το 2027, αλλά η αποκατάσταση του υδατικού συστήματος αναμένεται να διαρκέσει περισσότερο μέχρι την επίτευξη της καλής κατάστασης. Στην ίδια ως άνω 2η Αναθεώρηση για το υδατικό σώμα Ρέμα Ραφήνας 3 γίνεται επίκληση της εξαίρεσης από την επίτευξη καλής κατάστασης του άρθρου 4 παρ.5 ΟΠΥ όσον αφορά την οικολογική κατάσταση, λόγω «τεχνικής ανεφικτότητας» και με επεξήγηση: «Πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσης εμποδίζουν την βραχυπρόθεσμη ολοκλήρωση του μέτρου (για την επίλυση του προβλήματος απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται)» και χρονικό ορίζοντα επίτευξης του Στόχου μετά το 2027.[6] Η αιτιολόγηση και των δύο εξαιρέσεων είναι εντελώς γενική και αδιαφανής, ιδίως δε η επίκληση του άρθρου 4 παρ.5 δεν αιτιολογεί ειδικά και εμπειριστικά σε τι συνίστανται οι λόγοι τεχνικής ανεφικτότητας.[7] Πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, τα άρθρα 4.4 και 4.5 ΟΠΥ δεν έχουν εφαρμογή δεδομένου ότι πρόκειται για νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών του συστήματος επιφανειακών υδάτων, που οδηγούν σε υποβάθμιση της οικολογικής του κατάστασης, χωρίς να έχει εγκριθεί εξαίρεση κατ' άρθρο 4 παρ. 7 ΟΠΥ.

Ανεξαρτήτως αυτού, η επίκληση των εξαιρέσεων των άρθρων 4.4 και 4.5 ΟΠΥ αποτελεί για πρώτη φορά δημόσια αναγνώριση των σοβαρών επιπτώσεων που θα έχει η υλοποίηση του έργου διευθέτησης του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας στην οικολογική κατάσταση του υδατικού συστήματος και ειδικότερα στην χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής.

Το άρθρο 9 παρ.1 της Οδηγίας 2007/60 για τις πλημμύρες ορίζει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να συντονίσουν την εφαρμογή της οδηγίας για τις Πλημμύρες και της ΟΠΥ, με εστίαση στις δυνατότητες για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, ανταλλαγή πληροφοριών και για την επίτευξη κοινών συνεργειών και κοινού οφέλους που αφορούν τους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4 ΟΠΥ.[8] Ο συνολικός και συντονισμένος σχεδιασμός των μέτρων, που λαμβάνονται υπό τις δύο αυτές Οδηγίες, μπορεί να οδηγήσει σε λύσεις που εξυπηρετούν τους σκοπούς

και των δύο Οδηγιών και, μεταξύ άλλων, είναι κρίσιμος και λόγω της κλιματικής αλλαγής, που αναμένεται να αυξήσει τον πλημμυρικό κίνδυνο τις επόμενες δεκαετίες. Παρότι οι πλημμύρες δεν μπορούν να αποτραπούν, η αποκατάσταση των ποταμών σε πιο φυσική μορφή και η λήψη αιεφόρων μέτρων σε επίπεδο λεκάνης απορροής μπορούν να μειώσουν σημαντικά τη συχνότητα και τις ζημιές που προκαλούν οι πλημμύρες. Μια ολιστική προσέγγιση είναι σημαντική επίσης όσον αφορά τη διαχείριση της ξηρασίας δεδομένου ότι ορισμένα αιεφόρα μέτρα διαχείρισης πλημμυρών έχουν επίσης θετική επιρροή στον κίνδυνο αυτόν. Τα Φυσικά Μέτρα Κατακράτησης του Νερού, ως Λύσεις βασισμένες στη Φύση (NbS), εξυπηρετούν τους σκοπούς και των δύο Οδηγιών (για τις πλημμύρες και τα ύδατα) και προωθούν τις συνέργειες κατά την εφαρμογή τους, υποστηρίζοντας τον συντονισμό μεταξύ των ΣΔΛΑΠ και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ).

Άλλωστε, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.3 της Οδηγίας για τις Πλημμύρες, τα ΣΔΚΠ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους φυσικά μέτρα κατακράτησης του νερού, όπως είναι η διατήρηση/αποκατάσταση των φυσικών πλημμυροπεδιάδων, οι πρακτικές αιεφόρων χρήσεων γης, η απόδοση περισσότερου χώρου στα ποτάμια κ.α.

Στην εντελώς αντίθετη κατεύθυνση, κατά παράβαση του άρθρου 9 παρ.1 της Οδηγίας 2007/60 για τις πλημμύρες, το έργο διευθέτησης του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας διακυβεύει τον στόχο του άρθρου 4 ΟΠΥ για την πρόληψη της υποβάθμισης των επιφανειακών υδάτων δεδομένου ότι κατά τα προαναφερθέντα επηρεάζει δραστικά την υδρομορφολογική κατάσταση των τριών υδατικών συστημάτων υποβαθμίζοντας την οικολογική τους κατάσταση χωρίς να έχει χορηγηθεί εξαίρεση του άρθρου 4 παρ.7 ΟΠΥ και χωρίς να αναφέρεται τέτοια εξαίρεση ούτε στο ισχύον ΣΔΛΑΠ (2017) και την υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρησή του (2023), ούτε στο ισχύον Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) (2018).

Σύμφωνα με το άρθρο 14 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ, η πιθανή επίδραση της κλιματικής αλλαγής στη συχνότητα επέλευσης φαινομένων πλημμύρας λαμβάνεται υπόψη στην επανεξέταση των χαρτών επικινδυνότητας και κινδύνου πλημμύρας και των Σχεδίων Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) κατά τον 2ο κύκλο εφαρμογής της Οδηγίας. Η γενική κατευθυντήρια αρχή της Ε.Ε. είναι η προσαρμογή της διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας στις πιθανές κλιματικές αλλαγές. Στις κατευθυντήριες αρχές του σχετικού Εγγράφου Καθοδήγησης Νο 24 της Ε.Ε. «Διαχείριση Λεκάνης Απορροής Ποταμών σε Μεταβαλλόμενο Κλίμα» προτείνεται η επιλογή μέτρων που είναι εύρωστα στην αβεβαιότητα της κλιματικής αλλαγής. Ειδικότερα, μεταξύ των 19 κατευθυντήριων αρχών και συνοδών προτεινόμενων δράσεων περιλαμβάνεται όσον αφορά τη διασύνδεση με την ΟΠΥ 200/60/ΕΚ η κατευθυντήρια αρχή υπ' αρ. 17 «Ιδιαίτερη προσοχή στις απαιτήσεις του άρθρου 4.7 της ΟΠΥ κατά την εκπόνηση μέτρων αντιπλημμυρικής προστασίας» και ως προτεινόμενη συνοδός δράση η «ενσωμάτωση της εμπειρίας σχετικά με ... τις μη δομικές επεμβάσεις κατά τη διερεύνηση των «καλύτερων περιβαλλοντικών επιλογών» σύμφωνα με το άρθρο 4.7 της ΟΠΥ». Το έργο διευθέτησης του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας ανήκει στην κατηγορία «Τεχνικά Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας» με κωδικό EL_06_33_12, που δεν συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των έργων, που εναρμονίζονται με τις κατευθυντήριες αρχές του Εγγράφου Καθοδήγησης Νο. 24.

Τουναντίον, κινείται στον αντίποδα των κατευθυντήριων αυτών αρχών για την αντιπλημμυρική προστασία, καθώς και της Στρατηγικής της Ε.Ε. για τη Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, που έχει στόχο την αποκατάσταση της ελεύθερης ροής σε τουλάχιστον 25.000 km ποταμών της Ε.Ε. με την άρση των φραγμάτων και την αποκατάσταση των πλημμυρικών πεδίων, δηλαδή την αφαίρεση των εμποδίων τόσο στη διαμήκη όσο και στην πλευρική συνδεσιμότητα των ποταμών αλλά και του υπό ψήφιση Κανονισμού (Νόμου) της Ε.Ε. για την Αποκατάσταση της Φύσης, που στο άρθρο 7 παρ.2 ορίζει ότι: «Τα κράτη μέλη απομακρύνουν τους φραγμούς στη διαμήκη και πλευρική συνδεσιμότητα των επιφανειακών υδάτων».

Στο αδελφό έργο του ρέματος Ερασίνου-Βραυρώνας, που εντάσσεται στο ίδιο χρηματοδοτικό πακέτο αντιπλημμυρικής προστασίας και εφαρμόζει αντίστοιχες γκρίζες υποδομές, ο Μηχανισμός Καταγγελιών της δανειστρίας Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων διαπίστωσε την ευθεία αντίθεση του έργου στα επιστημονικά δεδομένα και το ενωσιακό περιβαλλοντικό δίκαιο, και ιδίως της ΟΠΥ (άρθρο 4.7) . Για το

λόγο αυτό ζητήθηκε να μην χρησιμοποιηθούν από τις Ελληνικές Αρχές κονδύλια της ΕΤΕπ έως ότου το έργο επανασχεδιαστεί σε πλήρη συμμόρφωση με το ενωσιακό περιβαλλοντικό δίκαιο [11].

[1] ΔΕΕ, απόφ. 28.5.2020, C-535/18, Land Nordrhein-Westfalen, σκ. 50.

[2] Το έγγραφο καθοδήγησης CIS αριθ. 24 για τη διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα επισημαίνει ότι “η εφαρμογή ειδικών μέτρων προσαρμογής, για παράδειγμα έργα υποδομής (όπως για τη διαχείριση κινδύνων πλημμύρας), ενδέχεται να επικαλείται συχνότερα εξαιρέσεις σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 7 της ΟΠΥ» και ότι “ορισμένα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή μπορεί να είναι αντιπαραγωγικά στους στόχους της ΟΠΥ... Τα μέτρα αυτά πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της ΟΠΥ για νέες τροποποιήσεις”.

[3] «Επιπλέον, κατά τον αρχικό προσδιορισμό ΙΤΥΣ, εξετάστηκαν το ρέμα Ραφήνας και Ερασίνου λόγω των υπό κατασκευή σήμερα έργων διευθέτησης. Τελικά, τα ΥΣ χαρακτηρίστηκαν ως φυσικά ΥΣ θεωρώντας ότι τα έργα διευθέτησης για λόγους αντιπλημμυρικής προστασίας, τα οποία βρίσκονται υπό κατασκευή και τα οποία αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί έως το 2027 θα έχουν κατασκευαστεί και θα λειτουργούν σύμφωνα με τους όρους της ΑΕΠΟ. Προτείνεται ωστόσο να επανεξεταστούν τα εν λόγω ΥΣ στον επόμενο διαχειριστικό κύκλο».

[4] Κανονικά, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, το αποτέλεσμα της υπαγωγής ή μη του σχετικού υδατικού συστήματος στο άρθρο 4.7 ΟΠΥ καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ του έργου και η σχετική απόφαση διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ (βλ. σελ. 242 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ).

[5] Βλ. υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ Περιφέρειας Αττικής σελ. 224, Πίνακας 8-5 «Επιφανειακά ΥΣ στο ΥΔ ΕΛ06 στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση 4.4 από την επίτευξη καλής κατάστασης».

[6] Βλ. υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ Περιφέρειας Αττικής σελ. 238, Πίνακας 8-8 «Επιφανειακά ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα ΕΛ06 στα οποία εφαρμόζεται εξαίρεση 4.5 από την επίτευξη καλής κατάστασης/καλού δυναμικού σύμφωνα με την Οδηγία και επεξήγηση της εξαίρεσης».

[7] Γίνεται δεκτό ότι οι προϋποθέσεις για την καθιέρωση λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων κατ’ άρθρο 4 παρ.5 ΟΠΥ απαιτούν περισσότερες πληροφορίες και σε βάθος αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων σε σχέση με αυτές για την παράταση προθεσμίας για σταδιακή επίτευξη των στόχων κατ’ άρθρο 4 παρ.4 ΟΠΥ, δηλαδή η εφαρμογή του άρθρου 4 παρ.5 ΟΠΥ πρέπει να βασίζεται σε μία ιδιαιτέρως εμπειριστατωμένη βάση τεκμηρίωσης.

[8] EU Commission (2014): Links between the Floods Directive (FD 2007/60/EC and Water Framework Directive (WFD 2000/60/EC).

[9] ICPDR (2015): Flood Risk Management Plan for the Danube River Basin District., <https://www.icpdr.org/main/sites/default/files/nodes/documents/1stdfrmp-final.pdf>

[10] Βλ. Κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής

Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής – Στάδιο II – 1η Φάση, Παραδοτέο 14: Έκθεση Επίδρασης Κλιματικής Αλλαγής στην Αξιολόγηση και Διαχείριση του Κινδύνου Πλημμύρας, Πίνακας 5-1.

[11] <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/cases/flood-protection-measures-sg-e-2021-12>

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τον Σεπτέμβριο του 2021, δημοπρατήθηκε η κατασκευή του έργου με τίτλο: «Διευθέτηση Οριοθέτηση ρέματος Ραφήνας», και αντίστοιχα τον Δεκέμβριο του 2018 δημοπρατήθηκε το έργο με τίτλο: «Διευθέτηση του ρέματος Ερασίνου Ανατολικής Αττικής». Η εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των νέων έργων έγινε στο πλαίσιο των αντίστοιχων ΜΠΕ σύμφωνα με τις οποίες εκδόθηκαν και οι αντίστοιχες ΑΕΠΟ, οι οποίες είναι και πρόσφατες (Ραφήνα 1 και Ραφήνα 2 ΑΕΠΟ

(ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/49828/981/27-7-2018. Η χρονική ισχύς της ανωτέρω Απόφασης είναι έως 27-07.2028) και Ερασίνο (ΚΥΑ Α.Π. 129583 / 01-06-2007 με τίτλο: “Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο «Διευθέτηση ρέματος Ερασίνο στο τμήμα της κοίτης του (μήκους 5,5χλμ. περίπου) από την εκβολή του στον κόλπο της Βραυρώνας μέχρι κατάντη των έργων της Αττικής Οδού νότια του Αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής, Περιφέρειας Αττικής». Η χρονική ισχύς της ανωτέρω απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων παρατάθηκε με την υπ. αρ. πρωτ. 11150/14-09-2017 Απόφαση της Δι.Π.Α. έως 14-09-2027 (ΑΔΑ: 6Ν5Ε4653Π8-6ΟΤ). Σύμφωνα με την 1η Αναθεώρηση, η εφαρμογή, από τους αρμόδιους φορείς, της διαδικασίας υπαγωγής σε εξαίρεση 4.7 ισχύει από την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ (2018) και αφορά σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία είτε δεν έχει κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης, είτε δεν απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας, είτε δεν έχει κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

Στην παρούσα 2η Αναθεώρηση, τα ΥΣ Ερασίνο και Ραφήνας εξετάστηκαν στο πλαίσιο του «Παραδοτέου Π4.4- Οριστικός Προσδιορισμός των Ιδιαιτέρως Τροποποιημένων και Τεχνητών Υδατικών Συστημάτων», ως προς τις υφιστάμενες υδρομορφολογικές αλλοιώσεις καθώς και τις δυνητικές αλλοιώσεις λόγω των υπό κατασκευή έργων διευθέτησης. Η συνολική αξιολόγηση κάθε ΥΣ με βάση τη μεθοδολογία αξιολόγησης (η οποία σημειωτέο λαμβάνει υπόψη μόνο το μήκος/ύψος των έργων διευθέτησης και όχι τις μεθόδους και τα υλικά κατασκευής) δύναται να αναδείξει την ύπαρξη δυνητικά υψηλών υδρομορφολογικών αλλοιώσεων ($4,0 > 3,5$) ενδεικτικό όριο για τον αρχικό προσδιορισμό ως ΙΤΥΣ). Ωστόσο, τα ως άνω ΥΣ προσδιορίστηκαν ως ΦΥΣΙΚΑ λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έργα που είναι σήμερα υπό κατασκευή δεν θα δημιουργήσουν νέα ΙΤΥΣ αν κατασκευαστούν και λειτουργούν σύμφωνα με τις εγκεκριμένες ΜΠΕ και ΑΕΠΟ (οι οποίες προβλέπουν την λήψη συγκεκριμένων μέτρων για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ανοιχτές διατομές, υλικά φιλικά προς το περιβάλλον κτλ)), και ότι θα αντιμετωπίσουν τις πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από αυτά τόσο σε επίπεδο κατασκευής όσο και λειτουργίας αυτών και συνεπώς εκτιμάται ότι θα επέλθει μακροπρόθεσμα νέα οικολογική ισορροπία. Ωστόσο, προτείνεται να επανεξεταστούν στον επόμενο διαχειριστικό κύκλο, καθότι δεν μπορεί να οριστεί με ακρίβεια η ημερομηνία ολοκλήρωσης της κατασκευής τους, αν και έχουν δημοπρατηθεί.

Όπως προαναφέρεται ότι όλα τα προς υλοποίηση έργα είναι περιβαλλοντικά αδειοδοτημένα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και το εκάστοτε ισχύον Νομοθετικό Πλαίσιο περί Περιβαλλοντικής Αδειοδότησεως έργων και δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο των οποίων προβλέπονται οι αναγκαίοι, κατά την κρίση των αρμόδιων υπηρεσιών, περιβαλλοντικοί όροι κατασκευής και λειτουργίας τους. Οπότε στην παρούσα 2η Αναθεώρηση τα εν λόγω ΕΥΣ θα παραμείνουν ως ΦΥΣΙΚΑ ΕΥΣ.

Σε ό,τι αφορά το Παραδοτέο Π4.6- Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των “εξαίρεσεων” από την επίτευξη των στόχων, τα εξεταζόμενα ΥΣ έχουν υπαχθεί σε εξαίρεσεις των άρθρων 4.4 και 4.5 λόγω οικολογικής και χημικής κατάστασης κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη μόνο τις πιέσεις που δέχονται σήμερα. Σε αυτό το σημείο σημειώνεται ότι η κατάσταση των εξεταζόμενων ΥΣ είναι σήμερα κατώτερη της καλής λόγω άλλων πιέσεων που δέχονται (π.χ. συγκέντρωση οργανικού φορτίου και θρεπτικών στις επιφανειακές απορροές, πιέσεις που σχετίζονται με ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους, κλπ.) που δεν σχετίζονται με υδρομορφολογικές αλλοιώσεις.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, τα σχόλια της διαβούλευσης και την διευρυμένη «περιβαλλοντική ευαισθησία» που διέπει τα εν λόγω ΥΣ προτείνουμε αυτά να παραμείνουν ως Φυσικά.

Η διαδικασία υπαγωγής ή όχι στο άρθρο 4.7 για νέα ή προγραμματιζόμενα έργα είχε διατυπωθεί ήδη από την εγκεκριμένη 1η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ χωρίς να διευκρινίζεται ο χρόνος διενέργειας της διαδικασίας αυτής. Σύμφωνα με την 1η Αναθεώρηση η διαδικασία εξέτασης ήταν ανεξάρτητη από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και απαιτούσε ξεχωριστή διοικητική πράξη από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Επίσης αναφερόταν ρητά στην 1η Αναθεώρηση ότι η διαδικασία αυτή ίσχυε από την έγκρισή της και εφαρμοζόταν σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία έως την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης δεν είχε κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτούνταν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, δεν είχε

κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

Σύμφωνα με τη 2η Αναθεώρηση η διαδικασία εξέτασης της τυχόν εφαρμογής του άρθρου 4.7 ως αποτέλεσμα νέων και προγραμματιζόμενων έργων εντάσσεται στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου και του χρόνου που απαιτείται για την ωρίμανση έργων καθώς και για την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης προγραμματιζόμενων έργων. Με τον τρόπο αυτό η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων βελτιστοποιείται και αναβαθμίζεται η αποτελεσματικότητα της διοικητικής διαδικασίας ωρίμανσης και υλοποίησης έργων υποδομής. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για έργα Εθνικής σημασίας ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος μπορεί να είναι διαφορετικές σε σχέση με τα λοιπά έργα (πχ τα ταμεία χρηματοδότησης μπορεί να ζητούν ειδικά στοιχεία πριν την περιβαλλοντική αδειοδότηση), θεωρήθηκε σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα για τα έργα αυτά να εξεταστούν για τυχόν υπαγωγή στο άρθρο 4.7 ανεξάρτητα από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τους και ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν. Έτσι, κρίθηκε απαραίτητο, μόνο για τα έργα αυτά, και για να μη διαταραχθεί η διαδικασία υλοποίησής τους, να μη διαφοροποιηθεί ριζικά το υφιστάμενο καθεστώς εξέτασής τους για τυχόν υπαγωγή τους στο άρθρο 4.7 και να παραμείνει η δυνατότητα εξέτασής τους ανεξάρτητα από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους όπως ήδη ισχύει και από την 1η αναθεώρηση.

Πλέον των ανωτέρω σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις που η τροποποίηση στα μορφολογικά χαρακτηριστικά ενός ΥΣ έχει ήδη επέλθει και έχει μόνιμο χαρακτήρα δεν απαιτείται βάσει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ η εξέταση υπαγωγής στο άρθρο 4.7 αλλά η διερεύνηση χαρακτηρισμού του τροποποιημένου Υδατικού Συστήματος ως ΙΤΥΣ ή όχι βάσει του άρθρου 4.3 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Έτσι, οποιαδήποτε “ex post” διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 δεν είναι απαραίτητη στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ καθώς στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι προβλέψεις του άρθρου 4.3 της Οδηγίας .

5.6 Ιδιώτης - Δημήτριος Σωτηρίου

Παρακαλούμε να μας διαβεβαιώσετε ότι έχουν ληφθεί υπόψη τα παρακάτω θέματα σχετικά με την περιοχή της κεντρικής Ανατολικής Αττικής και ποια είναι τα συμπεράσματα στη ΔΛΑΠ. Ειδικότερα:

- i. Η παρουσία του Αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος και της ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ στις σχετικές μελέτες. Ποια είναι τα άτομα με τα οποία έχετε διαβουλευτεί (αρμοδιότητες, τίτλοι, ημερολόγιο, κλπ.). Το αεροδρόμιο δεν αναγνωρίζει καμιά ευθύνη εκτός της περιμέτρου του (σχετική επιστολή του)
- ii. Πως σχετίζεται η ΔΛΑΠ της υδρολογικής λεκάνης Ερασίνου και των συμβαλλομένων με αυτόν ρεμάτων της περιοχής, με το λεγόμενο «αντιπλημμυρικό Ερασίνου» (θηριώδες φράγμα, οχετοποίηση του Ερασίνου, παρεμβάσεις στο Βιότοπο Βραυρώνος, εντός της περιοχής ΝΑΤΟΥΡΑ 2000 Βραυρώνος)
- iii. Πως σχετίζεται η πρόθεση/απόφαση(;) μεταφοράς των λυμάτων του δήμου Σαρωνικού στο ΚΕΛ Κρωπίας-Παιανίας προς επεξεργασία και της «υπόσχεσης» αξιοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων προς άρδευση (αγνώστου χρονοδιαγράμματος) ή/και εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα. Ποια είναι η διαφοροποίηση μεταξύ χειμερινών και θερινών υδρολογικά μηνών; Ποια είναι η σχέση του αποχετευτικού της περιοχής με τη ΔΛΑΠ
- iv. Ποιες είναι οι συνέπειες στην υδρολογική λεκάνη, εξαιτίας της εν εξελίξει αστικοποίησης της περιοχής χωρίς χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια, την εκτός σχεδίου δόμηση, του μη ελέγχου της αυθαίρετης δόμησης, των αυθαιρέτων χρήσεων γης (δραματική εξάπλωση των επιστρωμένων χώρων στάθμευσης, λογικά χωρίς άδειες);
- v. Ποια είναι τα αποτελέσματα της μελετών ΣΔΛΑΠ με των μελετών που αφορούν τα υπόγεια ύδατα της περιοχής;
- vi. Έχουν μελετηθεί οι ανάγκες άρδευσης των αγροτικών εκτάσεων από υπόγεια ύδατα; Ποιος και πότε ελέγχει την επάρκεια (διαχείριση) και την ποιότητα των υδάτων αυτών; Ποιος είναι

αρμόδιος με το είδος των καλλιεργειών, των αναγκών τους σε άρδευση, του σχεδιασμού νέων τυχόν καλλιεργειών;

- vii. Έχει ληφθεί υπόψη στις μελέτες η παρουσία της πόλεως της Παιανίας στη διάσπαση της υδρολογικής λεκάνης Ερασίνου; Ποιες μπορεί να είναι οι προκλήσεις πλημμυρικών φαινομένων που μπορούν να πλήξουν την Παιανία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ως προς το σημείο 1, δεν έχει τεθεί υπ' όψιν μας κάποιο συγκεκριμένο θέμα που σχετίζεται με το αεροδρόμιο, ώστε να εξεταστεί αν σχετίζεται με τους στόχους του ΣΔΛΑΠ. Οπότε δεν προέκυψε η ανάγκη επικοινωνίας με τον φορέα διαχείρισης του αεροδρομίου.

Ως προς το σημείο 2, και σε ότι αφορά την λεκάνη απορροής του Ερασίνου και του έργου διευθέτησης αυτού, τα διαθέσιμα στοιχεία έχουν ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο των Αναλυτικών Κειμένων Τεκμηρίωσης Π4.4- "Οριστικός Προσδιορισμός των Ιδιαιτέρως Τροποποιημένων και Τεχνητών Υδατικών Συστημάτων." καθώς και Π4.6- "Καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των "εξαιρέσεων" από την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.". Το ΥΣ έχει περαιτέρω μελετηθεί, στο πλαίσιο της παρούσας 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, ως προς τις ανθρωπογενείς πιέσεις που δέχεται, τις προστατευόμενες περιοχές με τις οποίες συνδέεται, κ.α. Δεν αποτελεί αντικείμενο των ΣΔΛΑΠ η μελέτη πλημμυρικών φαινομένων και αντιπλημμυρικών έργων.

Ως προς το σημείο 3, και σε ότι αφορά την άρδευση, τα ΣΔΛΑΠ δεν αξιολογούν ούτε εγκρίνουν σχεδιασμούς σε επίπεδο ανάπτυξης, εξαγγελίας ή έργου. Είναι σίγουρο ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά στις ανάγκες σε νερό από μήνα σε μήνα σε ότι αφορά την άρδευση. Αυτό για κάθε έργο ή αναπτυξιακό σχεδιασμό θα πρέπει να καλύπτεται στις ειδικές τεχνικές μελέτες

Ως προς το σημείο 4, όπως παρουσιάζεται στο παραδοτέο Π4.1 "Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα" και συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο 10: "Επιβάρυνση Υδάτων από άλλες πηγές", κατά τον υπολογισμό των πιέσεων έχουν ληφθεί υπόψη οι κατηγορίες χρήσης γης: Αστικό και Δρόμοι/Νερά.

Ως προς το σημείο 5, συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα παρέχονται στο Προσχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Αττικής (κεφ. 4.2, 5.4.2, 5.7.2, 6.2 κ.ά.) και αναλυτικές πληροφορίες παρέχονται στο κείμενο τεκμηρίωσης της 2ης Αναθεώρησης Π4.3 - Χαρακτηρισμός και αξιολόγηση/ταξινόμηση της κατάστασης των υπόγειων υδατικών συστημάτων

Ως προς το σημείο 6, οι αρδευτικές ανάγκες των καλλιεργειών είναι οι ίδιες είτε καλύπτονται από επιφανειακά είτε από υπόγεια ύδατα και έχουν μελετηθεί ανά καλλιέργεια σε επίπεδο ΥΔ στα πλαίσια υπολογισμού της ζήτησης και πίεσης των ΥΣ. Η επάρκεια και η διαχείριση που γίνεται ανά ΥΣ παρουσιάζεται στα ειδικά παραδοτέα Πιέσεων και Αξιολόγησης. Τα ΣΔΛΑΠ αποτυπώνουν τη ζήτηση σε νερό σε δεδομένη περίοδο αναφοράς και όχι τη μελλοντική ζήτηση. Σε κάθε περίπτωση από τις αναθεωρήσεις των ΣΔΛΑΠ (2013, 2018 και σήμερα) προκύπτει μεγάλη σταθερότητα στη διάρθρωση των καλλιεργειών του ΥΔ Αττικής.

Ως προς το σημείο 7, δεν αποτελεί αντικείμενο του ΣΔΛΑΠ.

5.7 Διεύθυνση Βιομηχανίας Ενέργειας & Φυσικών Πόρων - Περιφέρεια Αττικής

Σε συνέχεια της διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε την 24-10-2023 στο αμφιθέατρο του ΥΠΕΝ και των κειμένων που έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο, <http://wfdver.ypeka.gr/el/consultation-gr/2revisionconsultation-gr/consultation-2revision-el06-gr/>, σας αποστέλλουμε τις ακόλουθες παρατηρήσεις ανά σελίδα του κειμένου:

- i. Ποιες προβλέψεις του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ – ΑΔΑ: 9ΨΨΜ7Λ7-Λ5Φ) έχουν ενταχθεί στην 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Αττικής? Στην εν λόγω απόφαση προσδιορίζονται κοστολογημένα μέτρα για τον τομέα της Γεωργίας και των Υδατικών

Πόρων. Ποια είναι η αντιστοίχσή τους με τα μέτρα της 2ης Αναθεώρησης? Σε πολλά σημεία του κειμένου γίνεται αναφορά για την κλιματική αλλαγή απαρχής του Ν.4936/2022 – Εθνικός Κλιματικός νόμος, ενώ στην σελίδα 23 αφιερώνεται ολόκληρη παράγραφος χωρίς αναφορά στην εξειδίκευση των μέτρων από την Περιφέρεια Αττικής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο ΠεΣΠΚΑ μπορούν να υλοποιηθούν ανεξάρτητα από το ΣΔΛΑΠ. Στο πλαίσιο των ΣΔΛΑΠ και ειδικά στο πλαίσιο διαμόρφωσης του Προγράμματος Μέτρων λαμβάνονται υπόψη διάφορες δράσεις για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Επιπλέον, ο κύριος στόχος της Οδηγίας περί βελτίωσης της κατάστασης των ΥΣ σε κάθε ΥΔ, και κατ' επέκταση το ΣΔΛΑΠ είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την κλιματική αλλαγή αφού συμβάλλει στην περιβαλλοντική προστασία και βελτίωση των ΥΣ μέσω δράσεων περί ορθολογικής διαχείρισης/ χρήσης υδατικών πόρων, μέτρα τρωτότητας υπόγειων υδατικών συστημάτων και σωμάτων, αντιδιαβρωτική προστασία εδαφών, κ.ά. Σε ό,τι αφορά τη γεωργία όσα μέτρα παραπέμπουν στην εφαρμογή ΠΑΑ 2014-20 και ΣΣΚΓΠ 2023-2027 είναι κοστολογημένα μέτρα Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή με πιστοποίηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή λόγω της υποχρεωτικής συμβατότητας των εν λόγω προγραμμάτων με την ΚΑΠ, η οποία με τη σειρά της έχει ως κύριο στόχο την προσαρμογή της γεωργίας στην κλιματική αλλαγή (Ενδεικτικά Μ06Β304,Μ06Σ1501).

- ii. Στην σελίδα 22 το κείμενο για την εφαρμογή της Οδηγίας για την Θαλάσσια Στρατηγική θέλει επικαιροποίηση καθώς είναι παρωχημένο ως προς την εξέλιξη της εφαρμογής της Οδηγίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τον Απρίλιο του 2024 και μετά την έκδοση της Υ.Α Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/26689/388 «Έγκριση 1ης επικαιροποίησης προγράμματος μέτρων για την επίτευξη ή τη διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στα θαλάσσια ύδατα» (ΦΕΚ 1672/Β/14-4-2024). Το τελικό κείμενο του ΣΔΛΑΠ καθώς και στο τελικό αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης «Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων» επαναδιατυπώθηκε.

- iii. Στην σελίδα 29 αναφέρεται στις κύριες αλλαγές του νέου ΕΣΠΑ το πρόγραμμα για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό. Προβλέπεται κάποιο μέτρο για την ηλεκτρονική αδειοδότηση των υδροληψιών?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η ηλεκτρονική αδειοδότηση των υδροληψιών είναι στον προγραμματισμό της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του ΥΠΕΝ.

- iv. Κεφάλαιο 2 – παράγραφος 2.1.2 σελ 34. Σχολιάζεται η έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού σε Περιφερειακό επίπεδο όταν στα περισσότερα μέτρα η Περιφέρεια δεν αναφέρεται καν σαν δικαιούχος, εκτός αν υπάρχει σύγχυση μεταξύ των φορέων διοίκησης. Παρακαλούμε για επαναδιατύπωση.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τα σχόλια της διαβούλευσης λήφθηκαν υπόψη και σε συνεργασία με την Περιφέρεια, αυτή προστέθηκε ως φορέας υλοποίησης σε πλήθος βασικών και συμπληρωματικών μέτρων.

- v. Στην σελίδα 35 αναφέρεται πολυπλοκότητα και απουσία ιεράρχησης στο πρόγραμμα των μέτρων το οποίο αποτελεί μομφή για τους συντάκτες της 1ης Αναθεώρησης και την Υπηρεσία έγκρισης. Προτείνουμε επαναδιατύπωση. Στην 2η Αναθεώρηση υπάρχει πρόταση ιεράρχησης των μέτρων η οποία θα μπορούσε να προκύψει από τη συνεργασία ΥΠΕΝ – Διεύθυνσης Υδάτων και Μελετητή?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Επαναδιατυπώθηκε. Η ιεράρχηση των μέτρων της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ περιλαμβάνεται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης- Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων.

- viii. Σελίδα 36. Η αντιμετώπιση κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων - Οδηγία SEVESO - υλοποιείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης σε συνεργασία με την αρμόδια χωρικά Περιφέρεια και όχι από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Επαναδιατυπώθηκε.

- ix. Στη σελίδα 39, στην παράγραφο 2.1.3 προτείνουμε να προστεθεί σαφής πρόβλεψη για χρηματοδότηση απευθείας από το Τομεακό Πρόγραμμα όταν υπάρχει αδυναμία κάλυψης από το ΠΕΠ. Σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζεται το φαινόμενο να εξαντλούνται οι πόροι που διαχειρίζεται το ΠΕΠ με αποτέλεσμα να μην υλοποιούνται μέτρα και δράσεις που αφορούν στην διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Οι πηγές χρηματοδότησης που αναφέρονται στο πρόγραμμα μέτρων είναι ενδεικτικές και κατά την ωρίμανση του μέτρου καθορίζονται με βάση τις δυνατότητες που υπάρχουν από τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία. Το ΣΔΛΑΠ μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως όρος επιλεξιμότητας σε χρηματοδοτικά προγράμματα όπως τα ΕΣΠΑ ή τα ΠΕΠ αλλά δεν μπορεί να γίνει το αντίστροφο: δεν μπορεί το ΣΔΛΑΠ να ορίσει τους όρους επιλεξιμότητας ή τους άξονες χρηματοδότησης χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

- x. Στην σελίδα 42, χρησιμοποιούνται στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης έως το έτος 2021 για τα επιφανειακά ύδατα και μέχρι το έτος 2020 για τα υπόγεια ύδατα. Το ορθό θα ήταν, καθώς διανύουμε το 2023 να έχουν ενταχθεί τα δεδομένα έως το έτος 2022.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Χρησιμοποιήθηκαν τα διαθέσιμα δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΓΔΥ ώστε να επιτευχθεί το χρονοδιάγραμμα έγκρισης του ΣΔΛΑΠ. Σημειώνουμε επίσης, ότι αφού ληφθούν τα δείγματα του ΕΔΠ, οι εργαστηριακές μετρήσεις γίνονται σε δεύτερο χρόνο και το σύνολο των αποτελεσμάτων του ΕΔΠ με την κατάλληλη επεξεργασία είναι διαθέσιμα αρκετούς μήνες μετά την ημερομηνία διεξαγωγής των μετρήσεων. Σύμφωνα με την σύμβαση της παρούσας μελέτης τα δεδομένα του ΕΔΠ (2018-2021) δόθηκαν στις ομάδες μελέτης εντός του 2022 οπότε και ξεκίνησε η περαιτέρω επεξεργασία τους και η διαμόρφωση του Προσχεδίου ΛΑΠ. Η κατάσταση ενός σώματος είναι το σημείο εκκίνησης του κάθε ΣΔΛΑΠ, από την οποία προκύπτουν ποια σώματα έχουν κατάσταση κατώτερη της καλής και γιατί, αξιολογούνται οι σημαντικές πιέσεις, επαναξιολογούνται τα ΙΤΥΣ, αξιολογούνται αν επιτεύχθηκαν οι στόχοι της διαχειριστικής περιόδου, προκύπτουν οι στόχοι και οι εξαιρέσεις της επόμενης περιόδου, αξιολογούνται τα μέτρα της προηγούμενης περιόδου και αποφασίζονται ποια μέτρα θα τεθούν για την επόμενη περίοδο. Επομένως, αποφασίστηκε σε εθνικό επίπεδο να χρησιμοποιηθούν τα μεν δεδομένα έως το 2021 για τα επιφανειακά ύδατα και τα δε δεδομένα έως το 2020 για τα υπόγεια ύδατα.

- xi. Στη σελίδα 54, χρησιμοποιείται το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων του ΟΠΕΚΕΠΕ για τον καθορισμό των χρήσεων γης του Υδατικού Διαμερίσματος. Η συγκεκριμένη επιλογή απεικόνισης μπορεί να είναι πιο ακριβής σε περιοχές με έντονη γεωργική εκμετάλλευση αλλά υστερεί σε περιοχές αστικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα το Θριάσιο Πεδίο παρουσιάζεται σαν καλλιεργήσιμη γη ενώ δεν απεικονίζονται οι άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις. Στο CORINE Land Cover το οποίο επικαιροποιήθηκε τον Ιούνιο του 2022 παρουσιάζεται ένα μεγάλο μέρος του Θριάσιου με τον χαρακτηρισμό 121 Industrial or commercial units, γεγονός που δεν απεικονίζεται στον χάρτη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο ΥΔ Αττικής και σε ό,τι αφορά τις καλλιέργειες δεν έγινε ουδεμία χρήση του ΣΑΑ του ΟΠΕΚΕΠΕ ακριβώς για τους λόγους που αναφέρονται. Χρησιμοποιήθηκαν οι δηλώσεις ΕΑΕ (ΟΠΕΚΕΠΕ) για τον εντοπισμό των καλλιεργειών, αλλά επειδή υπήρχε πλημμελής κάλυψη των πραγματικών εκτάσεων και αυτό είχε προβλεφθεί από τη μεθοδολογία (βλ. παραδοτέο της μεθοδολογίας πιέσεων) χρησιμοποιήθηκαν επιπλέον τα στοιχεία γεωργικών στατιστικών της ΕΛΣΤΑΤ, οι φωτοερμηνείες που είχαν γίνει στα ΣΔΚΠ, αλλά και συμπληρωματικές πληροφορίες από ΔΑΟΚ και μελετητές γεωπόνους.

- xii. Στην σελ. 60 δεν υπάρχουν απλά κάποιοι ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού που εμπλέκονται σε θέματα εφαρμογής της Οδηγίας στην ΛΑΠ Αττικής. Για την διευκόλυνση του κοινού μπορούν σαφώς να αναφερθούν η Περιφέρεια Αττικής και ο Δήμος Λουτρακίου- Περαχώρας – Αγ. Θεοδώρων που έχουν αρμοδιότητα υποδοχής αιτήσεων και ελέγχων καταγγελιών και τήρησης των όρων των εκδιδόμενων αδειών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Το κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε συνεργασία με την ΓΔΥ.

- xiii. Στην σελ. 61 η υπηρεσία με την αρμοδιότητα της υλοποίησης των μέτρων είναι η Διεύθυνση Βιομηχανίας Ενέργειας και Φυσικών Πόρων (Άρθρο 67. Απόφαση Περιφερειάρχη 121/2018 (ΦΕΚ 1661/Β/11-05-2018). Η ΔΑΟΚ, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας, της Περιφέρειας συνεργούν επικουρικά στην εφαρμογή κάποιων εκ των μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Το κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε συνεργασία με την ΓΔΥ.

- xiv. Στην σελίδα 98 του τεύχους του Χαρακτηρισμού αξιολόγησης και ταξινόμησης των υπόγειων σωμάτων η εσοχή του Υπόγειου Υδατικού Σώματος ΕΛ 0600051β (Μεγάρων – Αλεποχωρίου β) εντός του ΥΥΣ ΕΛ 0600051α δεν τεκμηριώνεται με γεωλογικούς και υδρογεωλογικούς όρους. Η νησίδα αυτή υποβοηθά την υφαμύριση και την διατήρηση της κακής κατάστασης στο ΕΛ0600051α, καθώς συνίσταται ως επί το πλείστον από υδροπερατούς σχηματισμούς που δύναται να επικοινωνούν με τη θάλασσα. Προτείνεται να διαμορφωθεί το όριο ανατολικά της πόλης των Μεγάρων, καθώς διαφοροποιούνται οι γεωλογικοί σχηματισμού (Δολομιτικοί ασβεστόλιθοι, μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι, κορήματα.

Περιοχή ένταξης σε κακή ποσοτική κατάσταση στο ΥΥΣ Μεγάρων

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τα ζητήματα που τέθηκαν αντιμετωπίζονται πλέον με νέο Συμπληρωματικό μέτρο που συμπεριλήφθηκε στο τελικό ΠΜ του ΥΔ.

- xv. Στην σελίδα 182 του τεύχους τεκμηρίωσης αναφέρεται άνοδος στάθμης σε 7 υδροσημεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης. Εν τούτοις:
- Στο διάγραμμα δεν φαίνεται η χρονοσειρά (οι χρονολογίες επικαλύπτονται)
 - το υδροσημείο 610 με πλήρη χρονοσειρά δείχνει χαμηλότερες στάθμες συστηματικά στην πιο πρόσφατη ακολουθία μετρήσεων και μόνο 1 μέτρηση είναι άνω του μέσου όρου.
 - Το υδροσημείο 601 δεν μπορεί να αξιολογηθεί για αλλαγή κατάστασης καθώς έχει μόνο την πρόσφατη χρονοσειρά και παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις.
 - Τα υδροσημεία 649, 652, 654 και 656 δείχνουν σταθερότητα αλλά δεν έχουν μετρηθεί κατά την πιο πρόσφατη περίοδο συνεπώς δεν μπορούν να αξιολογηθούν
 - Το υδροσημείο 657 δείχνει πτώση αλλά δεν έχει μετρηθεί κατά την πιο πρόσφατη περίοδο συνεπώς δεν μπορεί να αξιολογηθεί

Συνεπώς ο ισχυρισμός ότι έχουμε υδροσημεία με άνοδο στάθμης δεν ευσταθεί.

Το υδροσημείο σημείο 651 και το 604 δείχνει πτώση στάθμης και όχι σταθεροποίηση.

Άρα οι μετρήσεις δεν δείχνουν σαφή βελτίωση του ΥΥΣ αλλά σταθεροποίηση προς πτώση πάρα τα μέτρα που εφαρμόζονται εδώ και μία δεκαετία για την κακή ποσοτική κατάσταση. Το γεγονός αυτό έρχεται σε αντίθεση με την εκτίμηση των μειωμένων απολήψεων. Επίσης δεν έχουν χρησιμοποιηθεί τα δεδομένα της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων παρά μόνο του ΕΜΣΥ. Για την ερμηνεία της κίνησης του νερού στο Θριάσιο σας προτείνω το σχήμα 9.2 της διδακτορικής διατριβής του κ. Ερμίδη για το Θριάσιο (2018). Επιπλέον από τη γεωφυσική μελέτη του ΙΓΜΕ με την οποία καθορίζονται οι ισοβαθείς του υποβάθρου και τις μετρήσεις της στάθμης θα μπορούσε να προσδιοριστεί ο όγκος του νερού εντός του προσχωματικού υδροφόρου

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η αξιολόγηση ακολουθεί την σχετική μεθοδολογία με κατά περίπτωση τροποποιήσεις ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Στην 3η Αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ θα γίνει η αντίστοιχη επαναξιολόγηση.

- xvi. Σελίδα 83. Ζώνες προστασίας πόσιμου ύδατος. Το ΥΥΣ Πεντέλης εντάσσεται σε ΖΠΠΥ για αντλήσεις που πραγματοποιούνται στο δυτικό του περιθώριο ενώ η γενική κίνηση του νερού γίνεται προς ανατολικά. Όπως γνωρίζετε οι ζώνες αυτές διαμορφώνουν χρήσεις γης και περιβαλλοντικούς όρους καθώς: vi) Οι υφιστάμενες δραστηριότητες εντός της Ζώνης Προστασίας II που εμπίπτουν στο σημείο (v) ελέγχονται ως προς την εφαρμογή των Περιβαλλοντικών όρων/δεσμεύσεων και δύνανται να τροποποιηθούν κατάλληλα για την εξασφάλιση της προστασίας του σημείου υδροληψίας (εξειδίκευση του είδους και της συχνότητας του προγράμματος παρακολούθησης, βελτιστοποίηση της επεξεργασίας των εκρών κλπ). ΣΕΛ 245. Με την ίδια λογική θα πρέπει να ενταχθεί και το ΥΥΣ Κηφισού στις ζώνες προστασίας πόσιμου ύδατος εφόσον εντός αυτού υφίστανται οι γεωτρήσεις που χρησιμοποιεί ο Δήμος Αχαρνών για την εξυπηρέτηση των υδρευτικών του αναγκών (πόση – διατροφή). Θα πρέπει η Οδηγία να εφαρμοστεί με τον ίδιο τρόπο σε όλα τα ΥΥΣ που χρησιμοποιούνται για άντληση νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Χρησιμοποιήθηκε ενιαία μεθοδολογία για την ένταξη των ΥΣ στις "Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση" του ΜΠΠ. Διατηρήθηκε στα προστατευόμενα για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας, μόνο το Υποσύστημα Βορειο-ανατολικής Πάρνηθας (α) (ΕΛ0600081).

- xvii. Με αφορμή την προηγούμενη παράγραφο προτείνουμε τον διαχωρισμό του ΥΥΣ Κηφισού σε δύο υποσώματα (ένα βόρειο σε καλή ποσοτική και χημική κατάσταση και ένα νότιο σε καλή ποσοτική και κακή χημική κατάσταση).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Διατηρήθηκε στα προστατευόμενα για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας, μόνο του Υποσυστήματος Βόρειο-ανατολικής Πάρνηθας (α) (ΕΛ0600081).

- xviii. Σελίδα 111. Οι Χάρτες 5-6, 5-7 και 5-8 έχουν το ίδιο μοτίβο πιέσεων BOD, N, P, όπως και στην σελ 129 στα σχήματα 5-9 έως 5-11. Πως εξηγείται η συγκεκριμένη χωροθέτηση των πιέσεων?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Εκ παραδρομής έχουν μπει οι χάρτες των διάχυτων πιέσεων. Διορθώθηκε στο οριστικό ΣΔΛΑΠ.

- xix. Στη σελίδα 120, η μειωμένη απολήψιμη ποσότητα για το Θριάσιο δεν σημαίνει και την αλλαγή της ποσοτικής κατάστασης του ΥΥΣ. Επίσης υπάρχει ανεπαρκής τεκμηρίωση για την αλλαγή της κατάστασης από καλή σε κακή του ΥΥΣ Κεντρικών Γερανείων – Καλαμακίου στην οποία η Περιφέρεια έχει μικρή διοικητική επικράτεια, καθώς δεν υπάρχουν δεδομένα πτώσης στάθμης, σελ 139.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Επανεξετάστηκε η ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ Θριάσιου πεδίου. Με βάση όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία το ΥΥΣ Κεντρικών Γερανείων – Καλαμακίου ταξινομήθηκε σε κακή κατάσταση

- xx. Σελίδα 125. Οι αφαλατώσεις της Χαλυβουργικής δεν λειτουργούν από το 2019.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Διορθώθηκε.

- xxi. Στην σελίδα 126 αναφέρεται εμπλουτισμός της τάξης των 35 hm³ λόγω απωλειών των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης βάσει δημοσιεύσεων του 1977. Πως συνδέεται το γεγονός αυτό με τα λειτουργικά στοιχεία της ΕΥΔΑΠ που μπαίνουν στο πληροφοριακό σύστημα της τιμολόγησης – κοστολόγησης υπηρεσιών ύδατος.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο πληροφοριακό σύστημα καταχωρίζονται σε ετήσια βάση η προμηθευθείσα ποσότητα νερού (είτε από γεωτρήσεις είτε από επιφανειακά συστήματα), η ποσότητα που εισέρχεται στο δίκτυο, η αιτιολόγηση των διαφορών, οι καταναλώσεις και το ποσοστό απωλειών λόγω φθορών (εκτίμηση), κάποια άλλα τεχνικά και οικονομικά στοιχεία. Συνεπώς το συγκεκριμένο στοιχείο δεν αποτυπώνεται σε κάποιο από τα πεδία του πληροφοριακού συστήματος. Η συγκεκριμένη αναφορά στο κείμενο έχει προέλθει από παλαιότερες εκτιμήσεις και μελέτες.

- xxii. Στην σελίδα 326, στο διάγραμμα 6-32 του τεύχους τεκμηρίωσης δεν προκύπτει άνοδος της στάθμης στο ΥΥΣ Σαλαμίνας παρά σταθεροποίηση. Συνεπώς απαιτείται η διατήρηση των μέτρων για να ξεκινήσει το σύστημα να ανακάμπτει.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Το ΥΥΣ Σαλαμίνας (ΕΛ0600190), προστατεύεται με τα εξής μέτρα: 1. Βασικό μέτρο Μ06Β0501 «Περιορισμοί, όροι και προϋποθέσεις κατασκευής υδροληπτικών έργων απόληψης υπόγειων υδάτων (γεωτρήσεις, πηγάδια κλπ) για νέες χρήσεις, καθώς και της επέκτασης αδειών υφιστάμενων χρήσεων ύδατος σε: α) περιοχές ΥΥΣ με κακή ποσοτική κατάσταση, β) στη ζώνη προστασίας ΙΙ των έργων υδροληψίας που εξυπηρετούν δίκτυα ύδρευσης τα οποία λειτουργούν Δήμοι, Σύνδεσμοι Δήμων, Δ.Ε.Υ.Α, Διαδημοτικές Ε.Υ.Α. και Εταιρείες Ύδρευσης, γ) ζώνες των συλλογικών αρδευτικών δικτύων, δ) ΥΥΣ παράκτιας ζώνης με προβλήματα υφαλμύρισης, εκτεταμένης ή τοπικής, ανεξαρτήτου προελεύσεως», 2. Συμπληρωματικό μέτρο Μ06Σ0801 «Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση», 3. Συμπληρωματικό μέτρο Μ06Σ1701 «Διερευνητική Παρακολούθηση των ΕΥΣ και των ΥΥΣ των οποίων η πυκνότητα και χωρική κατανομή του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης δεν είναι επαρκής».

- xxiii.** Στην σελίδα 258 του τεύχους τεκμηρίωσης αναγράφεται ότι: Αν και φαινομενικά το ισοζύγιο του Υποσυστήματος προκύπτει θετικό, λαμβανομένων υπόψη της θέσης, της γεωλογικής δομής και της παράκτιας διάταξής του, χαρακτηρίζουμε την ποσοτική του κατάσταση ως ΚΑΚΗ. Ο μελετητής χωρίς να λάβει στοιχεία από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων και ενώ τα δεδομένα δείχνουν καλή κατάσταση, καταλήγει στο αντίθετο συμπέρασμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Για λόγους προστασίας, η ποσοτική κατάσταση του Υποσυστήματος Μεσογαίας (α) (ΕΛ0600151) χαρακτηρίζεται κακή καθώς παρουσιάζει αυξημένη τρωτότητα λόγω α) προσχωματικής υδροφορίας, β) παράκτιας έκθεσης και γ) μικρού εύρους ανάπτυξης παράλληλα με την ακτογραμμή.

- xxiv.** Σελίδα 251 Μέτρο Μ06Β0501: Δεν έχουν προβλεφθεί αποστάσεις απαγορεύσεων για τα ρωγματούδη ΥΥΣ. Να προσδιορισθούν επακριβώς τα ΥΥΣ που ανήκουν στο εν λόγω μέτρο. Δεν υπάρχει λόγος να γίνεται διάκριση σε ελεύθερα και υπό πίεση κοκκώδη ΥΥΣ καθώς δεν περιγράφεται η χωρική εξάπλωση ούτε στο προσχέδιο των ΣΔΛΑΠ ούτε και σε κάποιον υδρολιθολογικό χάρτη. Σύμφωνα με τα δεδομένα χαρτών έννοια έχει μόνο η επιφανειακή εξάπλωση των υδρολιθολογικών σχηματισμών άρα να διατηρηθεί ο όρος των ελεύθερων κοκκωδών υδροφορέων

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η τελική διαμόρφωση του εν λόγω μέτρου εξετάστηκε σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα καθώς αποτελεί Βασικό μέτρο που εφαρμόζεται σε όλα τα ΥΥΣ της χώρας. Είναι δυνατή υπό όρους η διάκριση ελεύθερων και υπό πίεση κοκκωδών ΥΥΣ, από το είδος του γεωλογικού σχηματισμού στο οποίο βρίσκονται (νεογενή: ανάπτυξη ελεύθερης υδροφορίας, προσχωματικά: συνήθως υπό πίεση υδροφορία).

- xxv.** Σελίδα 253 Μέτρο Μ06Β0501: Υφιστάμενες αδειοδοτημένες υδροληψίες σε ΥΥΣ με προβλήματα υφαλμύρισης: Υποβάλλεται κατά τη διαδικασία ανανέωσης/τροποποίησης της άδειας χρήσης και τουλάχιστον μία φορά ανά διετία χημική ανάλυση από εργαστήριο που τηρεί τα Πρωτόκολλα δειγματοληψίας και ανάλυσης του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων (ημwn.ypεka.gr) ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ? Καλύτερα είναι να γίνει αναφορά σε εργαστήρια διαπιστευμένα από τον ΕΣΥΔ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η τελική διαμόρφωση του εν λόγω μέτρου εξετάστηκε σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα καθώς αποτελεί Βασικό μέτρο που εφαρμόζεται σε όλα τα ΥΥΣ της χώρας.

- xxvi.** Να προστεθούν τα ακόλουθα Μέτρα που υπήρχαν στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και να καταστεί δικαιούχος και η Περιφέρεια Αττικής:
- Μ06Β0502 Ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή μετρήσεων των απολήψεων επιφανειακών και υπογείων υδάτων (Η Περιφέρεια Αττικής καταγράφει συστηματικά το σύνολο των αιτημάτων για την έκδοση αδειών σημείων υδροληψίας και παράγει γεωχωρικά δεδομένα)
 - Μ06Β0703 Πρόγραμμα διερευνητικής παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά σώματα στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ (Στην Αττική υφίσταται ο μεγαλύτερος ΧΥΤΑ της χώρας)
 - Μ06Σ1604 Μελέτη διερεύνησης κατανάλωσης αρδευτικού ύδατος. Θα πρέπει να προβλεφθεί η εφαρμογή του μέτρου τουλάχιστον στις περιοχές των Λεκανών Μαραθώνα και Μεγάρων όπου έχουμε κακή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση και στις οποίες έχουμε εντατική αγροτική παραγωγή.
 - Μ06Σ1701 Διερευνητική Παρακολούθηση των ΕΥΣ και των ΥΥΣ των οποίων η πυκνότητα και χωρική κατανομή του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης δεν είναι επαρκής. Ένα από τα βασικά προβλήματα σε κάθε αναθεώρηση είναι η έλλειψη δεδομένων.
- xxvii.** Επιπλέον να προστεθεί η Περιφέρεια ως δικαιούχος στα ακόλουθα νέα μέτρα:

- Μ06Σ0203: Διοικητική Υποστήριξη στην διαδικασία καταγραφής δεδομένων. (Η Περιφέρεια Αττικής διατηρεί βάση περί των 12.000 φακέλων ενεργών και ανενεργών υδροληψιών και έχει προβεί σε συνεργασία με την Διεύθυνση Αττικής για την διασύνδεση με την δική τους βάση).
- Μ06Σ0204: Τεχνική Υποστήριξη Διεύθυνσης Βιομηχανίας Ενέργειας και Φυσικών Πόρων στην διαδικασία χρηματοδότησης & διενέργειας διαγωνισμών
- Μ06Σ0205: Παροχή υλικοτεχνικής υποδομής και λογισμικών εφαρμογών

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σε ότι αφορά τα Βασικά Μέτρα εκείνα που επιλέχθηκαν να συνεχίσουν στην 2^η Αναθεώρηση συναποφασίστηκαν από την ΓΔΥ, τις ΔΥ και τις ομάδες μελέτης σε εθνικό επίπεδο για τα βασικά και σε επίπεδο ΛΑΠ για τα συμπληρωματικά. Έγινε συνειδητή επιλογή να μειωθεί ο αριθμός των μέτρων για να είναι πιο στοχευμένη και αποτελεσματική η εφαρμογή τους. Η αφαίρεση συγκεκριμένων Βασικών Μέτρων έγινε σε εθνικό επίπεδο είτε λόγω ενσωμάτωσής τους σε κάποιο άλλο μέτρο, είτε λόγω του ότι υλοποιήθηκαν κι επομένως κρίθηκε ότι έπρεπε να αφαιρεθούν από το ΠΜ της 2^{ης} Αναθεώρησης.

Σε ότι αφορά το προτεινόμενο Μ06Σ1604 συμπεριελήφθη στο ΠΜ της 2^{ης} Αναθεώρησης. Η Περιφέρεια Αττικής προστέθηκε στους δικαιούχους των αναφερόμενων μέτρων.

Σε ότι αφορά το μέτρο Μ06Σ1701, επαναδιατυπώθηκε και επαναπροσδιορίστηκε ο αριθμός των θέσεων δειγματοληψίας σε ΕΥΣ και ΥΥΣ.

- xxviii.** Τέλος, να προστεθεί μέτρο προστασίας των ΥΥΣ που βρίσκονται σε καλή ποσοτική κατάσταση με θέσπιση ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ νέων υδροληψιών, ελάχιστων εκτάσεων για αρδευτική χρήση και για άρδευση πρασίνου κήπων, κλπ, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Διαμορφώθηκε νέο Συμπληρωματικό μέτρο για τα ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής.

- xxix.** Να καταγραφεί ο Σαρανταπόταμος στα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο πλαίσιο της Οδηγίας, και λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του Κατευθυντήριου Κειμένου Νο.2 «Διάκριση Υδατικών συστημάτων», για τις ανάγκες της κατ' αρχήν διάκρισης των ποτάμιων ΥΣ και ανάλυσης των χαρακτηριστικών τους σε σχέση με τα τμήματα του υδρογραφικού δικτύου, τέθηκαν ήδη από το πρώτο ΣΔΛΑΠ ορισμένες γενικές αρχές, και οι οποίες αναφέρονται στο Π4.2 και παρατίθενται εδώ:

- καθεστώς μόνιμης ή περιοδικής ροής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
- 4ης τάξεως στο σύστημα ταξινόμησης Strahler
- φυσικοποιημένη απορροή > 5.000.000 m³.

Σε ότι αφορά τον Σαρανταπόταμο, όπως και για άλλα ρέματα του ΥΔ, δεν πληρούσαν τα παραπάνω κριτήρια, για να χαρακτηριστούν ως ΥΣ στο πλαίσιο των ΣΔΛΑΠ. Σε κάθε περίπτωση, η προστασία των επιφανειακών υδάτων που δεν χαρακτηρίστηκαν ως σημαντικά, προκειμένου να αποτελέσουν Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων, εξασφαλίζεται από τις γενικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος όπως ισχύουν σήμερα, καθώς επίσης και από τα μέτρα που αφορούν στην αντιμετώπιση των γενικότερων πιέσεων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ή/και Υδατικού Διαμερίσματος

- xxx.** Η επιλογή εκτίμησης των απολήψιμων ποσοτήτων για κάλυψη αρδευτικών αναγκών και των ανθρωπογενών πιέσεων βασιζόμενοι σε στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ, του ΕΜΣΥ και του ΣΑΜΥ οδηγεί σε σημαντική υποεκτίμηση. Παραδείγματος χάριν στο ΥΥΣ Μεγάρων-Αλεποχωριού (α) και (β) καλλιεργούνται σημαντικές εκτάσεις οι οποίες δεν δηλώνονται στον ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς παραχωρούνται διά λόγου από τους ιδιοκτήτες των αγροτεμαχίων σε καλλιεργητές. Συνήθως αυτές οι καλλιέργειες αφορούν υπαίθρια κηπευτικά, δηλαδή εντατικές καλλιέργειες με αυξημένο

αποτύπωμα όσον αφορά την πίεση σε αγροχημικά και κατανάλωση νερού. Επίσης ο αριθμός των ιδιωτικών έργων υδροληψίας που έχει υπολογιστεί από τα στοιχεία του ΕΜΣΥ, του ΣΑΜΥ και των αδειοδοτήσεων της Διεύθυνσης Υδάτων υπολείπεται του πραγματικού αριθμού. Από τα στοιχεία που διαθέτει η Υπηρεσία φαίνεται ότι υφίσταται σημαντικός αριθμός γεωτρήσεων και πηγαδιών που δεν έχουν καταγραφεί στο ΕΜΣΥ και εκκρεμεί η χορήγηση άδειας χρήσης νερού.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο ΥΔ Αττικής δεν χρησιμοποιήθηκαν μόνο οι δηλώσεις ΕΑΕ (ΟΠΕΚΕΠΕ) για τον εντοπισμό των καλλιεργειών, αφού πράγματι υπήρχε πλημμυρική κάλυψη των πραγματικών εκτάσεων και αυτό είχε προβλεφθεί από τη μεθοδολογία. Όπως παρουσιάζεται στο παραδοτέο της μεθοδολογίας πιέσεων "Επικαιροποιημένη Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών Πιέσεων" (βλ. Παραδοτέο 2.4.) χρησιμοποιήθηκαν επιπλέον τα στοιχεία γεωργικών στατιστικών της ΕΛΣΤΑΤ, οι φωτοερμηνείες που είχαν γίνει στα ΣΔΚΠ αλλά και συμπληρωματικές πληροφορίες από ΔΑΟΚ και μελετητές γεωπόνους. Το αποτέλεσμα δεν επιτρέπει υποεκτίμηση αφού καλύπτει με κηρυκτικά το σύνολο των επιλέξιμων καλλιεργούμενων εκτάσεων που εμπλέκονται χωρικά με κάθε ΥΥΣ (πρακτικά δεν υφίσταται γεωργική έκταση που δεν έχει χρεωθεί σε καλλιέργεια).

5.8 Δίκτυο πολιτών για την διάσωση του Ρ. Πικροδάφνης

ΓΙΑ ΤΟ ΡΕΜΑ ΤΗΣ ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ

Στην 2η αναθεώρηση δεν διαπιστώσαμε αναφορές σχετικά με τις

1- Πιέσεις και απειλές που δέχεται το ρέμα. Ως σημαντικότερες πιέσεις επισημαίνονται α) η συστηματική ρύπανση από τα ακάθαρτα των διυλιστηρίων της ΕΥΔΑΠ, που βρίσκονται εγκατεστημένα μέσα στην κοίτη της και που προβαίνουν σε συχνές εκφορτίσεις, για την αποσυμπίεση του υποδιαστασιοποιημένου δικτύου τους. Προκαλούν τοξικές – ανοξικές συνθήκες στα νερά του ποταμού, μαζικούς θανάτους των χελιών, του προστατευόμενου είδους (*Anguilla anguilla*), μεγάλη δυσσομία στους παραρεμάτιους κατοίκους της περιοχής από Λ. Αμφιθέας ως εκβολές και μολύνσεις στους λουόμενους της κοντινής παραλίας του ΕΔΕΜ, β) ρύπανση από οικιακά απόβλητα κατοικιών που αποτελούν καταπατήσεις της κοίτης και των όχθων του ρέματος, καθώς και από παράνομες συνδέσεις βόθρων με αγωγούς ομβρίων.

β) επιχώσεις και καταπατήσεις της ιστορικής όχθης της Πικροδάφνης από οικοδομές, παραρεμάτιους δρόμους, γηπεδάκια.

γ) Τεχνικά έργα με λανθασμένες προδιαγραφές που φράσσουν ή εμποδίζουν την πλημμυρική ροή (γέφυρες σε συμβολή κλάδων, γέφυρες με μεσόβαθρα, τσιμεντινούς αγωγούς με μεγάλες διαστάσεις εντός κοίτης, δρόμοι εντός κοίτης κλπ

δ) Καταστροφικοί για το οικοσύστημα καθαρισμοί από την Περιφέρεια σε συνεργασία με του Δήμους, με βαριά μηχανήματα και ανεξέλεγκτη αποψίλωση της παρόχθιας βλάστησης

ΑΠΕΙΛΕΣ

α) Σημαντικότερη απειλή αποτελούν τα έργα διευθέτησης με εγκιβωτισμό του ποταμού με συρματοκιβώτια, πασαλότοιχους και τσιμεντώσεις. Απειλούν να μετατρέψουν το φυσικό ποτάμιο οικοσύστημα σε τεχνητό αγωγό ομβρίων, δηλ την μετατροπή του ποταμού από ΦΥΣ σε ΤΥΣ ή και ΙΤΥΣ.

β) Δεύτερη απειλή, αποτελεί το ΠΔ Οριοθέτησης της Πικροδάφνης με ΦΕΚ 409Δ /17-6-2022, που αγνοεί παντελώς την ιστορική κοίτη της Πικροδάφνης (μελέτη φωτοερμηνείας της ΕΓΥ/ΥΠΕΝ 2016 και χάρτες Λαμπαδάριου), ακόμα και εκεί που μπορεί, απελευθερώνοντας μεγάλες σημερινές ρεμάτιες και παραρεμάτιες εκτάσεις προς οικοδόμηση. Οι οριογραμμές στενεύουν ασφυκτικά περιορίζοντας τον ζωτικό χώρο του ρέματος, δίνοντας περιθώριο νομιμοποίησης των καταπατήσεων και επιχώσεων και θέτοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια των παραρεμάτιων περιοχών σε περίπτωση μεγάλων πλημμυρικών ροών.

γ) Οι τάσεις ανοικοδόμησης των παραρεμάτων περιοχών που ήδη διαφαίνονται , απόρροια της οριοθέτησης που έγινε.

2- Δεν χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία για τον ακριβέστερο χαρακτηρισμό της οικολογικής και χημικής κατάστασης του ποταμού της Πικροδάφνης (έχει πλέον συνεχή ροή όλο τον χρόνο), όπως τα στοιχεία του σταθμού του ΕΛΚΕΘΕ, εγκατεστημένου λίγο κατάντη της γέφυρας της οδού Αμφιτρίτης κοντά στις εκβολές, που καταγράφει σε συνεχή βάση τις φυσικές παραμέτρους του ρέματος. Επίσης δεν λήφθηκαν υπόψη οι μελέτες του ΕΜΠ , Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, ΕΛΚΕΘΕ, ΕΓΥ/ ΥΠΕΝ, Ορνιθολογικής Εταιρείας, Εταιρείας προστασίας της Φύσης, Δήμου Αγ. Δημητρίου, ΕΚΒΥ, κλπ για να χαρακτηρισθεί και περιγραφεί το ρεματικό σύστημα της Πικροδάφνης, τα οικοσυστήματα και ο υγρότοπος των εκβολών του. Αυτό θα είχε ως συνεπαγωγή και την διαμόρφωση ρεαλιστικών προτάσεων για την διαχείριση και βελτίωση της κατάστασης του."

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο πλαίσιο του ΕΔΠ, μετρήσεις real-time δεν υπάρχουν ώστε να παρατηρούνται και ατυχηματικά περιστατικά. Οι μετρήσεις που γίνονται στο δίκτυο γίνονται τέσσερις φορές το χρόνο, σύμφωνα με την Οδηγία, και τα αποτελέσματά τους είναι αναρτημένα στο site του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, nawp.wreka.gr, για όλα τα Υδατικά Συστήματα που έχουν καθοριστεί στην Οδηγία. Σε ό,τι αφορά την κατάσταση του ΥΣ του ρ. Πικροδάφνης, δεν υπήρχε σταθμός παρακολούθησης κατά την διάρκεια των προηγούμενων περιόδων παρακολούθησης. Ωστόσο, με την νέα ΚΥΑ (ΦΕΚ 5384Β-2021) έχει συμπεριληφθεί σταθμός στο ρ. Πικροδάφνης κι επομένως τα στοιχεία θα αξιολογηθούν στον επόμενο διαχειριστικό κύκλο. Η κατάσταση του σώματος στην παρούσα 2η Αναθεώρηση έχει προκύψει από την μεθοδολογία ομαδοποίησης στο πλαίσιο της οποίας, ΥΣ που παρακολουθούνται, ομαδοποιούνται με ΥΣ όμοιας οικολογίας, πιέσεων, τύπου κλπ. Ωστόσο, εφαρμόζοντας κριτήρια σύμφωνα με την κρίση ειδικού, λαμβάνοντας υπόψη και ληφθέντα στοιχεία ποιότητας για το συγκεκριμένο ΥΣ, η οικολογική κατάσταση του σώματος χαρακτηρίστηκε ως μέτρια.

Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης, εφαρμόστηκε επίσης η εθνική "Επικαιροποιημένη Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα". Όσον αφορά στο ρέμα Πικροδάφνης δεν εντοπίστηκαν σημαντικές πιέσεις, πέραν των υδρομορφολογικών, όπως περιγράφεται στο Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης- Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα. Ο έλεγχος των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων έγινε στο πλαίσιο του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης- Οριστικός Προσδιορισμός των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων, όπου καταγράφηκε το μήκος ποταμού που έχει υποστεί διευθέτηση με ανοιχτή και κλειστή κοίτη, καθώς και ο αριθμός των εγκάρσιων έργων. Με βάση την εφαρμογή της σχετικής μεθοδολογίας οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις αξιολογήθηκαν ως μέτριες κι επομένως το ΥΣ χαρακτηρίστηκε ως Φυσικό. Νέες τροποποιήσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν εκ νέου. Στο πλαίσιο του ανωτέρω παραδοτέου, γίνεται αναφορά στις πιέσεις που δέχεται το εναπομείναν φυσικό τμήμα του ρέματος λόγω οικοδομικής δραστηριότητας που έχει αναπτυχθεί κατά μήκος των όχθων του. Η έντονη διαβρωτική δραστηριότητα του ρέματος επέβαλε την κατά καιρούς κατασκευή παράλληλων τοίχων προστασίας από σκυρόδεμα.

Για το ρ. Πικροδάφνης είχε εκπονηθεί η «ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΡΕΜΑΤΟΣ ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ ΑΠΟ Λ. ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΕΩΣ ΕΚΒΟΛΗ»(2015) η ΑΕΠΟ της οποίας όμως ακυρώθηκε έπειτα από απόφαση του Ε' τμήματος του Συμβουλίου της Επικράτειας το 2021, καθώς δεν οριοθετούνταν το ρέμα συνολικά από τις πηγές του στον Υμηττό έως την εκβολή του. Το ρ. Πικροδάφνης, καθώς και τμήματα των συμβαλλόντων σε αυτό ρεμάτων (ρ. Αγ. Δημητρίου (Αμαλίας), Καλογήρων και Καλαμών) οριοθετήθηκε με το ΦΕΚ 409/Δ/2022 από τις παρυφές του όρους του Υμηττού έως και την εκβολή του.

5.9 Εξωραϊστικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Σχίνου Κορινθίας "ΤΑ ΓΕΡΑΝΕΙΑ"

Στο Υπόγειο Υδατικό Σύστημα Δυτικών Γερανείων (ΕΛ0600020) διαβάζοντας την αξιολόγηση ειδικά της Χημικής κατάστασης του Υδατικού Συστήματος (ΕΛ0600020) με μεγάλη μας έκπληξη βλέπουμε ότι δεν

υπάρχει καμία αναφορά στο ολικό και εξασθενές χρώμιο (Cr)που έχει βρεθεί στον υδροφόρο ορίζοντα του Σχίνου, Κορινθίας που υπάγεται στο Κοινοτικό Διαμέρισμα Πισσίων του Δήμου Λουτρακίου.

Η «Υδρογεωλογική Έρευνα περιοχής Σχίνου – Πισσίων Δήμου Λουτρακίου – Αγ. Θεοδώρων» (Κων/νο Παπαδόπουλο & Ι. Λάππα Αθήνα Φεβρουάριος 2013) του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών & Μελετών (ΙΓΜΕΜ) πιστοποίησε ευρήματα Εξασθενούς Χρωμίου μέχρι και 460μg/L. Το ποσοστό αυτό είναι τεράστιο και αποτελεί μεγάλο κίνδυνο για το περιβάλλον αλλά και τον άνθρωπο σε περίπτωση επαφής με το δέρμα, εισπνοής ή κατάποσης. Την έρευνα μπορείτε να την βρείτε εδώ: https://drive.google.com/file/d/1mZ8KWzjlny1UK3Zn_jImOIsMhRsfmGsq/view?usp=sharing

Μάλιστα το ΙΓΜΕΜ αποδίδει την εμφάνιση εξασθενούς χρωμίου σε βιομηχανικά απόβλητα στην σελ. 32 της έρευνάς του.

Από τότε ενώ η πρόταση του ΙΓΜΕΜ είναι να ακολουθήσει νέα έρευνα για να γίνουν τομές στο έδαφος ώστε να βρεθούν τα απόβλητα και να απομακρυνθούν για να σταματήσει η μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα, δεν έχει γίνει τίποτα.

Οι κάτοικοι παραμένουν ανημέρωτοι για τις επιπτώσεις του εξασθενούς χρωμίου στην υγεία τους, πολλοί από αυτούς χρησιμοποιούν τα πηγάδια τους για ανθρώπινη χρήση αγνοώντας τους κινδύνους.

Η περιοχή του Σχίνου είχε συμπεριληφθεί και στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ERANETMED – CrITERIA στο πλαίσιο του οποίου μάλιστα έγινε τριετής έρευνα από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Μετσόβιο όπου βρέθηκαν επίσης μεγάλες ποσότητες εξασθενούς χρωμίου.

Στις 14 Ιουνίου 2018 στην Θήβα διοργανώθηκε ημερίδα στο πλαίσιο του έργου ERANETMED – CrITERIA Συν-διοργάνωση: ΕΜΠ, ΕΚΠΑ, Δήμος Θήβας όπου καταθέσαμε και την παραπάνω έρευνα του ΙΓΜΕΜ και τις ανησυχίες μας για την κατάσταση του υδροφόρου ορίζοντα στο Σχίνο, Κορινθίας και την απουσία της πολιτείας ώστε να απομακρυνθούν τα απόβλητα αφού δεν γίνεται καμία έρευνα για να εντοπιστούν όπως πρότεινε το ΙΓΜΕΜ.

Παρακαλούμε να συμπεριλάβετε στην αξιολόγηση της χημικής κατάστασης ΥΥΣ Δυτικών Γερανείων (ΕΛ0600020) τα ευρήματα του εξασθενούς χρωμίου από το ΙΓΜΕΜ ώστε να χαρακτηριστεί ανάλογα ο υδροφόρος ορίζοντας και να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες από την πολιτεία για την διασφάλιση της υγείας των κατοίκων της περιοχής, την ενημέρωσή τους και την απομάκρυνση των αποβλήτων που έχουν εναποτεθεί στην περιοχή ώστε να σταματήσει να μολύνεται ο υδροφόρος ορίζοντας.

Αν και την έρευνα του ΙΓΜΕΜ για την περιοχή του Σχίνου, Κορινθίας την γνωρίζουν πολύ καλά όλες οι υπεύθυνες υπηρεσίες είμαστε στην διάθεσή σας να την συζητήσουμε για δική σας διευκόλυνση καθώς επίσης και για τις όποιες πληροφορίες για το πρόγραμμα CrITERIA και την τριετή έρευνα τους αλλά και για περεταίρω πληροφορίες. Για οτιδήποτε χρειαστείτε μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Σύλλογό μας. Ευχαριστούμε. Εξωραϊστικός & Πολιτιστικός Σύλλογος Σχίνου Κορινθίας «Τα Γεράνια» shinos@gmx.com. ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΧΙΝΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ""ΤΑ ΓΕΡΑΝΕΙΑ".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η ταξινόμηση των ΥΥΣ πραγματοποιείται με βάση τα δεδομένα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης. Στο ΥΥΣ Δυτικών Γερανείων (ΕΛ0600020), στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Αττικής, στα δυο υδροσημεία (πηγές) του ΕΔΠ δεν υπάρχουν υπερβάσεις Ανώτερων Αποδεκτών Τιμών (ΑΑΤ) στο εξασθενές χρώμιο. Ομοίως, στην 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Αττικής, στα έξι υδροσημεία που αξιολογήθηκαν δεν παρατηρήθηκαν υπερβάσεις των ΑΑΤ στο εξασθενές χρώμιο. Στην τελική αξιολόγηση του ΥΥΣ έχει ληφθεί υπόψη πλήθος μελετών για την συμπλήρωση στοιχείων. Τα στοιχεία της αναφερόμενης μελέτης θα αξιολογηθούν.

Στον Πίνακα 13-2 σελ. 174 για τον ΕΛ0600020 για τα Ποιοτικά Προβλήματα αναφέρει μόνο Υπερβάσεις των ΑΑΤ σε EC, Cl. Υπάρχουν επίσημες μετρήσεις υπερβάσεων στο Εξασθενές Χρώμιο (Cr6) τις οποίες πρέπει να συμπεριλάβετε καθώς είναι ένα μεγάλο πρόβλημα για την περιοχή μας και πρέπει να επιλυθεί. Επίσης πρέπει να προστατευθούν οι πηγές από τις οποίες υδρεύεται ο οικισμός του Σχίνου, Κορινθίας

αλλά και στην ευρύτερη περιοχή καθώς ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας είναι μολυσμένος με εξασθενές χρώμιο και δεν μπορεί να δώσει εγγυημένο καθαρό πόσιμο νερό από τα πηγάδια και γεωτρήσεις της περιοχής. Εάν χαθούν ή μολυνθούν οι πηγές από τα βουνά δεν θα υπάρχει πόσιμο νερό στην περιοχή από τον μολυσμένο υδροφόρο ορίζοντα και θα είναι καταστροφικό για την περιοχή του Σχίνου. Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις και πληροφορίες μπορεί να χρειαστούν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Το ΥΥΣ Δυτικών Γερανείων προστατεύεται με το Βασικό μέτρο Μ06Β0401 "Προστασία σημείων/πεδίων υδροληψίας ύδατος που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από Υπόγεια Υδατικά Συστήματα". Αναλυτικές πληροφορίες παρουσιάζονται στο κείμενο τεκμηρίωσης Π4.7 - Προγράμματα Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του κόστους τους σε σχέση με την αποδοτικότητά τους.

5.10 ΕΥΔΑΠ

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο των στόχων που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο Υδάτων, καθώς και των στρατηγικών πολιτικών και των μέτρων που έχουν ληφθεί στα ΣΔΛΑΠ όπως αναφέρονται στους πίνακες του Προσχεδίου Διαβούλευσης της 2^{ης} Αναθεώρησης ΛΑΠ, επιθυμώντας να συμβάλει τόσο στην υλοποίηση των στόχων της ΟΠΥ όσο και των μέτρων που έχουν καταγραφεί από τα ΣΔΛΑΠ και να υποβοηθήσει ουσιαστικά στο έργο τους, προτείνει να ενταχθούν στα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής τα κάτωθι :

- ΑΔΡΙΑΝΕΙΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ – ΥΔΑΤΙΝΟΣ ΠΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ – ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΗ ΠΟΣΙΜΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ
- ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΙΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ – ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΠΙΕΣΕΩΝ - ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
- ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ : ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΑΠΟ ΑΝΑΚΤΗΜΕΝΟ ΝΕΡΟ / ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
- ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
- ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ/ΩΝ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ
- ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΝΕΑΣ /ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τα προτεινόμενα έργα/δράσεις της ΕΥΔΑΠ συνάδουν πλήρως με το πρόγραμμα μέτρων της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ. Τα πρόγραμμα μέτρων έχει πιο γενικό χαρακτήρα. Τα έργα/δράσεις που προτείνει η ΕΥΔΑΠ αποτελούν εξειδίκευση/εφαρμογή των μέτρων του ΣΔΛΑΠ:

- **Β091:** Κατάρτιση ΚΥΑ σχετικά με μέτρα, όρους και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων καθώς και ορισμένων υγρών αποβλήτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 86/278/ΕΟΚ και σε αντικατάσταση της ΚΥΑ 80568/4225/1991 και **προώθηση δράσεων σχετικών με την ασφαλή διάθεση της επεξεργασμένης ιλύος.**
- **Β0102:** Ενίσχυση δράσεων ελέγχου της αποτελεσματικής λειτουργίας των υφιστάμενων έργων επεξεργασίας και αποχέτευσης λυμάτων.
- **Μ06Β0301 :** Σύνταξη / Επικαιροποίηση Γενικών Σχεδίων Υδρευσης (Masterplan)
- **Μ06Β0303:** Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ύδατος σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων ((β) στη χρήση για άρδευση εναλλακτικών πηγών ύδατος (π.χ. ανακυκλωμένα /επαναχρησιμοποιούμενα ύδατα).)

- **Μ06Β0308:** Αναθεώρηση υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας (στ) Προσδιορισμό μέτρων, τα οποία είναι απαραίτητα για την πρόληψη, καθώς και για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων από τη λειψυδρία και την ξηρασία)
- **Μ06Σ1001:** Εκπόνηση μελετών επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για όλες τις υφιστάμενες ΕΕΛ τριτοβάθμιας επεξεργασίας, που πληρούν τις προϋποθέσεις της σχετικής νομοθεσίας. **(Σε αυτό το μέτρο μπορεί να ενταχθεί και η επαναχρησιμοποίηση, μετά από επεξεργασία από το δίκτυο ακαθάρτων)**

Όσον αφορά την παραγωγή πράσινων καυσίμων και την ανάκτηση θρεπτικών, αυτές οι δραστηριότητες είναι εκτός του πεδίου δράσης των ΣΔΛΑΠ και εντάσσονται κυρίως στο πεδίο της κυκλικής οικονομίας.

5.11 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΛΟΠΥ)

i. Εισαγωγικά Σχόλια

Στάλθηκε λίστα με τις λειτουργούσες μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας εντός των παράκτιων υδατικών συστημάτων του ΥΔ Αττικής, τη χρονική περίοδο 11/2023, καθώς και η ετήσια δυναμικότητα αυτών. Τα δεδομένα που παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 4.4.6 (Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία) του προσχεδίου της 2ς αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής, αναφορικά με τις εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιέργειας (πλωτές μονάδες εκτροφής), σημειώθηκε ότι βασιζόνταν σε παλαιότερα δεδομένα και ως εκ τούτου απαιτείται να επικαιροποιηθούν.

Αναφέρθηκαν επίσης κάποιες ΠΟΑΥ που είναι σε διαδικασία έγκρισης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Τα δεδομένα που αφορούν τις μονάδες ιχθυοκαλλιέργειών επικαιροποιήθηκαν με βάση τα στοιχεία που διέθεσε ο ΕΛΟΠΥ τον Νοέμβριο του 2023.

ii. Κεφάλαιο 5: Πιέσεις και Επιπτώσεις

Στο κεφάλαιο 5.1 (Σημειακές πηγές ρύπανσης) του προσχεδίου της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής (ΕΛ06) σελ. 101, γίνεται αναφορά στις σημειακές πηγές ρύπανσης.

Στις σημειακές πηγές ρύπανσης περιλαμβάνονται όλες οι σημειακές πηγές ρύπανσης που παράγουν συμβατικούς ρύπους (Βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο (BOD), Άζωτο(N), Φώσφορος(P)). Οι Υδατοκαλλιέργειες-Ιχθυοκαλλιέργειες περιλαμβάνονται, στις σημειακές πηγές ρύπανσης που εξετάζονται στο πλαίσιο της 2ης αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι οι υδατοκαλλιέργειες-ιχθυοκαλλιέργειες συντελούν στην παραγωγή σε ετήσια βάση 0 τόνων BOD, 1.726,56 τόνων/έτος N και 235,04 τόνων/έτος P στο ΥΔ Αττικής που αντιστοιχούν σε ποσοστά 0%, 34% και 23% αντίστοιχα των συνολικών ετήσιων φορτίων των εν λόγω ρύπων που παράγονται από σημειακές πηγές σε επίπεδο ΥΔ. Αν ληφθούν υπόψη τα συνολικά ετήσια φορτία BOD, N και P που απορρέουν από όλες τις πηγές ρύπανσης στη ΛΑΠ Αττικής τα αντίστοιχα ποσοστά συμβολής της υδατοκαλλιέργειας-ιχθυοκαλλιέργειας σε ετήσια βάση διαμορφώνονται στο 0% (BOD), 30% (N) και 19,5%(P). Η ακριβής μεθοδολογία υπολογισμού των παραπάνω ποσοτήτων N και P αναλύεται στο Κεφ. 3.6 του υπό διαβούλευση Παραδοτέου Π2.4-Επικαιροποιημένη μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα (το οποίο επίσης αναρτάται στην ιστοσελίδα διαβούλευσης). Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο εν λόγω Κεφάλαιο, η εν λόγω μεθοδολογία υπολογισμού στηρίζεται στην αναζήτηση στοιχείων ιχθυοκαλλιέργειών από πηγές όπως μεταξύ άλλων η Γενική Διεύθυνση Αλιείας, οι Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, τα οποία αφορούν συντεταγμένες μονάδων, εκτάσεις, φορείς αυτών, δυναμικότητες καθώς και μετρήσεις από

ειδικότερες μελέτες που έχουν εκπονηθεί για την καταγραφή επιπτώσεων από την παρουσία ιχθυοκαλλιέργειών.

Ο υπολογισμός των ποσοτήτων των ρυπαντών γίνεται με βάση την ετήσια δυναμικότητα της κάθε μονάδας υδατοκαλλιέργειας και ως εκ τούτου γίνεται κατά προσέγγιση και οριζόντια για όλες τις μονάδες εντός του ΥΔ, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα επιμέρους χαρακτηριστικά του θαλάσσιου περιβάλλοντος εντός του οποίου αυτές λειτουργούν. Τα επιμέρους αυτά χαρακτηριστικά είναι κατά κανόνα καθοριστικά για την τελική συγκέντρωση των ρυπαντών στο νερό και το ίζημα και την πραγματική επίπτωσή τους στην ποιότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος του εκάστοτε παράκτιου συστήματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Στο ΣΔΛΑΠ εφαρμόστηκαν τα προβλεπόμενα, με βάση την ενιαία σε επίπεδο χώρας "Επικαιροποιημένη Μεθοδολογία ανάλυσης ανθρωπογενών Πιέσεων". Διευκρινίζεται στο κεφάλαιο 5.1 του ΣΔΛΑΠ ότι σύμφωνα με την εν λόγω μεθοδολογία: «.....ο υπολογισμός των ποσοτήτων των ρυπαντών πραγματοποιείται με βάση την ετήσια δυναμικότητα της κάθε μονάδας υδατοκαλλιέργειας και τη χωροθέτησή της, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη επιμέρους χαρακτηριστικά του υδάτινου περιβάλλοντος τα οποία επηρεάζουν την τελική συγκέντρωση των ρυπαντών.

iii. Κεφάλαιο 6: Κατάσταση Υδατικών Συστημάτων

Στον πίνακα 6-6 του Κεφαλαίου 6.1.4 (Εκτίμηση της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων), σελ. 158-163, του προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων όπου περιλαμβάνεται ο Δυτικός Σαρωνικός κόλπος (ΕΛ0626C0010N) και ο Έξω Σαρωνικός κόλπος(ΕΛ0626C0013N).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα 6-6 που αφορούν τον Δυτικό Σαρωνικό Κόλπο (ΕΛ0626C0010N), προκύπτει πως η οικολογική του κατάσταση χαρακτηρίζεται 'μέτρια', η χημική 'καλή' και η συνολική του κατάσταση 'μέτρια' στο πλαίσιο της 2^{ης} αναθεώρησης. Αναφορικά με τον πίνακα 6-7, προκύπτει πως ο Δυτικός Σαρωνικός Κόλπος τόσο κατά την 1η Αναθεώρηση όσο και κατά την 2η Αναθεώρηση χαρακτηρίζεται από 'μέτρια' οικολογική, 'καλή' χημική και 'μέτρια' συνολική κατάσταση, ως εκ τούτου δεν προκύπτει κάποια διαφορά ως προς την αξιολόγηση της περιοχής μεταξύ των δύο κύκλων αξιολόγησης.

Παράλληλα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα 6-6 προκύπτει πως ο Έξω Σαρωνικός Κόλπος (ΕΛ0626C0010N) χαρακτηρίζεται από 'καλή' οικολογική, χημική και συνολική κατάσταση. Όσον αφορά τον πίνακα 6-7, προκύπτει πως ο Έξω Σαρωνικός Κόλπος τόσο κατά την 1η Αναθεώρηση όσο και κατά την 2η Αναθεώρηση χαρακτηρίζεται από 'καλή' οικολογική, χημική και συνολική κατάσταση, ως εκ τούτου δεν προκύπτει κάποια διαφορά ως προς την αξιολόγηση της περιοχής μεταξύ των δύο κύκλων αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης του επιφανειακού παράκτιου συστήματος ΕΛ0626C0010N (Δυτικός Σαρωνικός κόλπος) κατά την υπό διαβούλευση 2^η Αναθεώρηση προκύπτει σύμφωνα πάντα με το εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων, από δεδομένα ενός σταθμού παρακολούθησης (Όνομα: S25 με κωδικό: ΕΛ0626C0010N500, επιχειρησιακός σταθμός). Παράλληλα, η αξιολόγηση της χημικής του κατάστασης προκύπτει μέσω της κρίσης ειδικού σύμφωνα με τα αναφερόμενα του πίνακα 8-8 και 8-9 του υπό διαβούλευση Παραδοτέου Π4.2, σελ.133-134 (κεφάλαιο 8.5 Παράκτια υδατικά συστήματα).

Αναφορικά με την αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης του επιφανειακού παράκτιου συστήματος ΕΛ0626C0013N (Έξω Σαρωνικός κόλπος) κατά την υπό διαβούλευση 2η Αναθεώρηση προκύπτει σύμφωνα πάντα με το εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων, από δεδομένα ενός σταθμού παρακολούθησης (Όνομα: Ε8 με κωδικό: ΕΛ0626C0013N500, εποπτικός σταθμός).

Παράλληλα, η αξιολόγηση της χημικής του κατάστασης προκύπτει μέσω της κρίσης ειδικού σύμφωνα με τα αναφερόμενα του πίνακα 8-8 και 8-9 του υπό διαβούλευση Παραδοτέου Π4.2, σελ.133-134.(κεφάλαιο 8.5 Παράκτια υδατικά συστήματα).

Δεδομένου ότι η αξιολόγηση της χημικής κατάστασης στηρίζεται αποκλειστικά στην «κρίση ειδικού», και η αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης ολόκληρου του παράκτιου υδατικού συστήματος του Δυτικού Σαρωνικού κόλπου και του Έξω Σαρωνικού κόλπου (και ως εκ τούτου και της συνολικής κατάστασης), στηρίζονται στα αποτελέσματα ενός μόνο σταθμού δειγματοληψίας, γενική εκτίμηση είναι ότι αυτή (η αξιολόγηση της κατάστασης) στερείται ισχυρής επιστημονικής τεκμηρίωσης καθώς τα δεδομένα δεν μπορούν να θεωρηθούν επαρκή. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Κεφ. 10.1 του προσχεδίου της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ ΥΔ Αττικής (δυσκολίες που προέκυψαν κατά την κατάρτιση της 2^{ης} Αναθεώρησης) αναγνωρίζεται σχετική ανεπάρκεια (γενική αναφορά για το σύνολο του ΥΔ) καθώς επισημαίνονται τα εξής: «Το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης (ΕΔΠ) διαμορφώθηκε με την ΚΥΑ 140384/2011 και επικαιροποιήθηκε με βάση την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/107168/1444/2021 (ΦΕΚ 5384/Β/19-11-2021). Στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ ήταν διαθέσιμα τα στοιχεία του ΕΔΠ που αφορούσαν την περίοδο 2018-2021. ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΔΠ (2018-2021), ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΕΝ ΥΠΗΡΞΕ ΕΠΑΡΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΕΥΣ). Η περαιτέρω υλοποίηση της ως άνω ΚΥΑ απόφασης του 2021 σαφώς θα βελτιώσει την ανωτέρω κατάσταση και θα επιτρέψει την πληρέστερη απεικόνιση της κατάστασης όλων των ΕΥΣ.»

Σημειώνεται στο σημείο αυτό, ότι οι πλωτές μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας που δραστηριοποιούνται στις περιοχές του Δυτικού Σαρωνικού Κόλπου και του Έξω Σαρωνικού κόλπου, διενεργούν συστηματικά μετρήσεις συγκεκριμένων παραμέτρων περιβαλλοντικής παρακολούθησης (τόσο χημικών όσο και οικολογικών) στις θαλάσσιες περιοχές λειτουργίας τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της υπ. Αριθμό ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/121634/7242/20.12.2019 Εγκυκλίου «Καθορισμός παραμέτρων περιβαλλοντικής παρακολούθησης στις μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας».

Οι εν λόγω μετρήσεις, οι οποίες γίνεται αντιληπτό ότι προέρχονται από ένα εκτεταμένο «δίκτυο σταθμών» θα μπορούσαν ενδεχομένως να συνεκτιμηθούν για την αξιολόγηση της κατάστασης των παράκτιων υδατικών συστημάτων στο πλαίσιο των επερχόμενων αναθεωρήσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Με τις ως άνω προαναφερθείσες ΚΥΑ ορίζονται και οι υπεύθυνοι φορείς για την υλοποίηση των μετρήσεων του ΕΔΠ, οι οποίοι είναι οι ίδιοι σε όλη την ελληνική επικράτεια και διενεργούν δειγματοληψίες και αναλύσεις σύμφωνα με τα ίδια πρωτόκολλα τα οποία ακολουθούν τα ευρωπαϊκά κατευθυντήρια κείμενα τα οποία έχουν συνταχθεί μετά την ολοκλήρωσή της διαβαθμονόμησης (intercalibration) σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο δεν έχει καθοριστεί κάποια διαδικασία ώστε μετρήσεις άλλων φορέων (δημόσιοι ή ιδιώτες) να μπορούν να ενσωματωθούν στο ΕΔΠ. Σε κάθε ΥΔ οι μελετητές, όπου υπήρχε έλλειψη μετρήσεων από το ΕΔΠ, προσπάθησαν να λάβουν υπόψη αποτελέσματα άλλων μελετών (Κρίση Ειδικού) αλλά αυτή η συμπερίληψη εκτιμάται σύμφωνα με την εθνική μεθοδολογία ότι έχει μικρότερη αξιοπιστία από τις μετρήσεις του ΕΔΠ.

5.12 MARE MAGNUM A.E./APC S.A

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης υποβλήθηκαν σχόλια από την MARE MAGNUM A.E. - APC S.A που αφορούσαν στα κεφάλαια 4, 5 και 6 του Προσχεδίου.

Τα θέματα απαντώνται στο προηγούμενο σχόλιο 11.

5.13 Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας

Παρακάτω δίνεται απάντηση στο από της 13η Μαρτίου 2024 σχόλιο επί της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ 11 ΥΔ της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ της Κίνηση για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας το οποίο έλαβε ηλεκτρονικά η ΔΙΠΑ και συνυπογράφουν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις: ANIMA- Σύλλογος Προστασίας και Περίθαλψης Άγριας Ζωής, Δράση για την Άγρια Ζωή, Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας, ΚΑΛΛΙΣΤΩ, Κίνηση για την Προστασία & Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας, ΟΖΟΝ Μη Κυβερνητική Οργάνωση, ΡΟΗ-Σύλλογος Πολιτών υπέρ των ρεμάτων. Το σχόλιο αναφέρεται στην διαδικασία που περιγράφεται στο κεφάλαιο 8.5 του ΣΔΛΑΠ για τη δυνητική εφαρμογή του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για νέα και προγραμματιζόμενα έργα. Το σύνολο του εγγράφου παρατίθεται στο Παράρτημα.

Το σχόλιο δεν αφορά σε γνωμοδότηση στο πλαίσιο της διαδικασίας της ΣΜΠΕ αλλά την άποψη των ανωτέρω φορέων και αναφέρεται στην ακόλουθη πρόβλεψη του Προσχεδίου: «*ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 του παρόντος (στο βαθμό που απαιτούνται όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά). Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων βεβαιώνει την υπαγωγή ή όχι στο Άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του Άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/σης Υδάτων. Η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής τέθηκε σε ισχύ από την έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ*».

Στο σχόλιο ζητείται η απόσυρση της σημείωσης αυτής δεδομένου ότι ~~θεωρείται ότι~~ όπως αναφέρεται στο σχόλιο : «για πρώτη φορά η δυνατότητα εκ των υστέρων (ex post) χορήγησης της εξαίρεσης του άρθρου 4.7 με αίτημα του φορέα του έργου «για έργα Εθνικής Σημασίας, ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος». Πρόκειται για παρέκκλιση από τη γενικώς ισχύουσα διαδικασία, που απαιτεί σε περίπτωση υποβάθμισης ενός υδατικού συστήματος η εξαίρεση αυτή να χορηγείται ήδη κατά το στάδιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατόπιν σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, να καταγράφεται υποχρεωτικά στην ΑΕΠΟ του έργου και η σχετική απόφαση να διαβιβάζεται από την αρχή περιβαλλοντικής αδειοδότησης τόσο στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων όσο και στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για να περιληφθεί στην Αναθεώρηση του οικείου ΣΔΛΑΠ».

Απάντηση

Για τα ανωτέρω σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η διαδικασία υπαγωγής ή όχι στο άρθρο 4.7 για νέα ή προγραμματιζόμενα έργα είχε διατυπωθεί ήδη από την εγκεκριμένη 1^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ χωρίς να διευκρινίζεται ο χρόνος διενέργειας της διαδικασίας αυτής. Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση η διαδικασία εξέτασης ήταν ανεξάρτητη από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και απαιτούσε ξεχωριστή διοικητική πράξη από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Επίσης αναφερόταν ρητά στην 1^η Αναθεώρηση ότι η διαδικασία αυτή ίσχυε από την έγκρισή της και εφαρμοζόταν σε προγραμματιζόμενα έργα για τα οποία έως την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης δεν είχε κατατεθεί φάκελος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή σε περιπτώσεις που βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας δεν απαιτούνταν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, δεν είχε κατατεθεί αίτημα για χορήγηση άδειας κατασκευής, εγκατάστασης ή λειτουργίας στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς.

Σύμφωνα με τη 2^η Αναθεώρηση η διαδικασία εξέτασης της τυχόν εφαρμογής του άρθρου 4.7 ως αποτέλεσμα νέων και προγραμματιζόμενων έργων εντάσσεται στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου και του χρόνου που απαιτείται για την ωρίμανση έργων καθώς και για την απλοστεύση των διαδικασιών αδειοδότησης προγραμματιζόμενων έργων. Με τον τρόπο αυτό η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων βελτιστοποιείται και αναβαθμίζεται η αποτελεσματικότητα της διοικητικής διαδικασίας ωρίμανσης και υλοποίησης έργων υποδομής. Στο

πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για έργα Εθνικής σημασίας ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος μπορεί να είναι διαφορετικές σε σχέση με τα λοιπά έργα (πχ τα ταμεία χρηματοδότησης μπορεί να ζητούν ειδικά στοιχεία πριν την περιβαλλοντική αδειοδότηση), θεωρήθηκε σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα για τα έργα αυτά να εξεταστούν για τυχόν υπαγωγή στο άρθρο 4.7 ανεξάρτητα από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τους και ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν. Έτσι, κρίθηκε απαραίτητο, μόνο για τα έργα αυτά, και για να μη διαταραχθεί η διαδικασία υλοποίησής τους, να μη διαφοροποιηθεί ριζικά το υφιστάμενο καθεστώς εξέτασής τους για τυχόν υπαγωγή τους στο άρθρο 4.7 και να παραμείνει η δυνατότητα εξέτασής τους ανεξάρτητα από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους όπως ήδη ισχύει και από την 1^η αναθεώρηση. Για τον λόγο αυτό προστέθηκε η εν λόγω σημείωση στο κεφάλαιο 8.5 του ΣΔΛΑΠ.

Πλέον των ανωτέρω σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις που η τροποποίηση στα μορφολογικά χαρακτηριστικά ενός ΥΣ έχει ήδη επέλθει και έχει μόνιμο χαρακτήρα δεν απαιτείται βάσει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ η εξέταση υπαγωγής στο άρθρο 4.7 αλλά η διερεύνηση χαρακτηρισμού του τροποποιημένου Υδατικού Συστήματος ως ΙΤΥΣ ή όχι βάσει του άρθρου 4.3 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Έτσι, οποιαδήποτε “ex post” διαδικασία υπαγωγής στο άρθρο 4.7 δεν είναι απαραίτητη στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ καθώς στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι προβλέψεις του άρθρου 4.3 της Οδηγίας .

Ως εκ τούτου δε θεωρείται σκόπιμο να απαλειφθεί η παράγραφος αυτή η οποία σε κάθε περίπτωση ισχύει από την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης.

Επισημαίνεται ότι η διατύπωση της εν λόγω παραγράφου ενσωματώνεται στο τελικό ΣΔΛΑΠ με μικρές διαφοροποιήσεις οι οποίες προέκυψαν από την επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου και τη βελτιστοποίηση της διατύπωσης ορισμένων προτάσεων. Η νέα διατύπωση η οποία δε διαφοροποιεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ και τα αποτελέσματα της οικείας ΣΜΠΕ είναι η ακόλουθη:

«Για έργα εθνικής σημασίας ή επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος ο φορέας του έργου μπορεί να καταθέσει αίτημα αξιολόγησης της εφαρμοσιμότητας του 4.7 και τυχόν ελέγχου υπαγωγής ανεξάρτητα από τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης που αναφέρονται στα κεφάλαια 3.1 έως 3.7 των επικαιροποιημένων κατευθυντήριων οδηγιών που έχουν εκδοθεί από το ΥΠΕΝ για την εφαρμογή του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (στον βαθμό που απαιτούνται, όπως αναφέρεται στα κεφάλαια αυτά) και κατατίθεται στην αρμόδια Δ/ση Υδάτων. Βάσει των ανωτέρω στοιχείων η Διεύθυνση Υδάτων αξιολογεί την υπαγωγή ή όχι στο άρθρο 4.7 των επηρεαζόμενων ΥΣ. Σε περίπτωση εφαρμογής εξαίρεσης δυνάμει του άρθρου 4.7 εκδίδεται σχετική απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από σχετική εισήγηση της Δ/σης Υδάτων.»

6 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΜΠΕ

6.1 Γενικά

Κατά την διαδικασία διαβούλευσης και έγκρισης της ΣΜΠΕ κατατέθηκαν οι ακόλουθες γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ.

6.2 Γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ

Πίνακας 6-1: Κατάλογος γνωμοδοτήσεων σχετικών με τη ΣΜΠΕ του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ του ΥΔ Αττικής (ΕΛ06)

Α/Α	Φορέας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ	Γνωμοδότηση Θετική (Θ) - Θετική με Προϋποθέσεις (ΘΠ) – Αρνητική (Α) - Δεν Γνωμοδοτεί (ΔΓ)
1	Γενικό Επιτελείο Στρατού Διεύθυνση Γ2 (Υποδομή και Προστασία Περιβάλλοντος)	1084/531132/23-11-2023	Θ
2	Δ/νσης Τεχνικών Έργων Κυκλάδων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	150537/3055/28-11-2023	Θ
3	Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος	Δ1(δ)/Γ.Π. 63830/30-11-2023	ΔΓ
4	Γενική Διεύθυνση Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Τομέα Β Μονάδας Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευμένων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.	40745/5-12-2023	Θ
5	Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ	114251/5-12-2023	ΔΓ
6	Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού (Δι.Πε.Χω.Σ.) της Περιφέρειας Πελοποννήσου	429328/7-12-2023	ΘΠ
7	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	268008/13-12-2023	ΘΠ
8	Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας	536630/14-12-2023	ΘΠ
9	Δήμος Μεγαρέων	1560983/15-12-2023	Α
10	Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ	114251/1852/20-12-2023	ΘΠ
11	Δ/νση Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών	388956 /Φ. Περ. Αττικής/20-12-2023	ΔΓ
12	Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού	579245/20-12-2023	ΘΠ

A/A	Φορέας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ	Γνωμοδότηση Θετική (Θ) - Θετική με Προϋποθέσεις (ΘΠ) – Αρνητική (Α) - Δεν Γνωμοδοτεί (ΔΓ)
13	Δήμος Ιλίου	1587790/21-12-2023	Θ
14	Γενική Γραμματεία Χωροταξίας & Αστικού Περιβάλλοντος, Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού, Διεύθυνση Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Αστικών Περιαστικών Περιοχών, Τμήμα Α, του ΥΠΕΝ	114251/1732/27-12-2023	ΔΓ
15	Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Αττικής Διεύθυνση Δασών Δυτικής Αττικής Δασαρχείο Αιγάλεου του ΥΠΕΝ	740456/27-12-2023	ΘΠ
16	Περιφέρεια Αττικής Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής	1558600/15-12-2023	ΔΓ

6.3 Συνοπτικές απαντήσεις

Σε συνέχεια των ως άνω γνωμοδοτήσεων των φορέων για τη ΣΜΠΕ της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Αττικής, η ΓΔΥ σε συνεργασία με την ομάδα των μελετητών συνέταξε απαντητικό κείμενο προς τη ΔΙΠΑ, το οποίο περιλαμβάνει συνοπτικά τα ακόλουθα:

1. Τη γνωμοδότηση **(α/α 1)** του Γενικού Επιτελείου Στρατού το οποίο γνωμοδοτεί θετικά.
2. Τη γνωμοδότηση **(α/α 2)** της Δ/σης Τεχνικών Έργων Κυκλάδων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου η οποία γνωμοδοτεί θετικά.
3. Το **(α/α 3)** έγγραφο του Τμήματος Υγειονομικής Διαχείρισης Περιβάλλοντος, της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας το οποίο σχολιάζει την ανάγκη ενημέρωσης του νομοθετικού πλαισίου όπως αυτό περιγράφεται στα μέτρα που αφορούν το πόσιμο νερό, χωρίς να γνωμοδοτεί επί της ΣΜΠΕ.

Οι παρατηρήσεις της Υπηρεσίας δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

4. Τη γνωμοδότηση **(α/α 4)** της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευμένων Περιοχών Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευμένων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α η οποία γνωμοδοτεί θετικά επισημαίνοντας ότι εντός του ΥΔ 06 βρίσκονται προστατευόμενες περιοχές, τις οποίες και αναφέρει αναλυτικά και ότι είναι σε διαδικασία εκπόνησης οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και τα σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων για όλες τις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 της χώρας, μέσω των οποίων θα εξειδικευθούν τα μέτρα προστασίας και οι στόχοι διατήρησης για τα προστατευτέα αντικείμενα διαμέσου καθορισμού ζωνών χρήσεων γης και επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων εντός των προστατευόμενων περιοχών.

Σε απάντηση των παραπάνω αναφέρεται ότι στην Εισήγηση Έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου δύναται να συμπεριληφθεί όρος όπου θα επισημαίνεται ότι ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που σχετίζονται άμεσα με τις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη

τα προβλεπόμενα στις οικείες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και το Σχέδια Διαχείρισης (ΣΔ).

Οι επισημάνσεις αυτές αφορούν στο σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, η οποία ήδη μνημονεύει τις υπό εκπόνηση Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και τα Σχέδια Διαχείρισης (ΣΔ), δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

5. Η γνωμοδότηση **(α/α 5)** του Τμήματος Ελέγχου και Σχεδιασμού Επεξεργασίας Λυμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος με τις παρατηρήσεις επί του φακέλου της ΣΜΠΕ. Και συγκεκριμένα ότι:
- α) στο κεφάλαιο 3.4 όπου αποτυπώνεται η Σχέση του Σχεδίου με άλλα σχέδια ή προγράμματα δεν φαίνεται να έχει συμπεριληφθεί το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για τα Αστικά Λύματα. Το εν λόγω Σχέδιο κρίνεται σκόπιμο να συμπεριληφθεί καθώς καταγράφει την πιο πρόσφατη κατάσταση όσον αφορά στη διαχείριση των αστικών λυμάτων στους οικισμούς που εμπίπτουν στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ β) σχετικά με το μέτρο Μ06Σ1001, είχε συζητηθεί η αλλαγή του τίτλου ώστε να μην περιλαμβάνει την διατύπωση 'ΕΕΛ τριτοβάθμιας επεξεργασίας' καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις με τον όρο αυτό εννοούμε την απομάκρυνση θρεπτικών (N, P). Επίσης, σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις εφαρμογής επαναχρησιμοποίησης ανακτημένου νερού από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων για την άρδευση καλλιεργειών εφαρμόζεται πλέον ο ευρωπαϊκός Κανονισμός 2020/741 ο οποίος θα πρέπει να μνημονευθεί και από τον οποίο υπάρχει η απαίτηση κατάρτισης Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου για τις περιπτώσεις αυτές. Για τους παραπάνω λόγους προτείνεται η αναδιατύπωση του εν λόγω μέτρου.

Τα ως άνω σχόλια αφορούν θέματα επικαιροποίησης του νομοθετικού και οργανωτικού πλαισίου διαχείρισης αστικών λυμάτων καθώς και αναδιατύπωση του μέτρου Μ06Σ1001 χωρίς να αλλάζει το περιεχόμενο και ο στόχος του μέτρου. Όμως αυτές οι διορθώσεις δεν μεταβάλλουν τις θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του σχεδίου. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλεται η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ.

6. Τη γνωμοδότηση **(α/α 6)** της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού (Δι.Πε.Χω.Σ.) της Περιφέρειας Πελοποννήσου η οποία δεν έχει κατ' αρχήν αντίρρηση για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορά στο θέμα (κατά μέρος χωρικής αρμοδιότητάς της), ωστόσο προτείνει τις ακόλουθες παρατηρήσεις: 1. Θα πρέπει να διευκρινιστεί επαρκώς στα Βασικά Μετρά με Κωδικό Μ06Β0401 και Μ06Β0402, πώς το να επιτρέπεται (κατ' εξαίρεση) η εγκατάσταση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων /έργων που κατατάσσονται /κατηγοριοποιούνται στην Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (ΦΕΚ 841Β') και αποδεδειγμένα συνδέονται με ρυπαντικό φορτίο, στις οριζόμενες ζώνες προστασίας υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, θα συντελέσει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που τίθενται για το Υδατικό Διαμέρισμα και την προστασία αυτών των υδάτων που προορίζονται για Ανθρώπινη Κατανάλωση. 2. Θα πρέπει να εξηγηθεί επαρκώς στα Βασικά Μετρά με Κωδικό Μ06Β0401 και Μ06Β0402, πώς η εκπόνηση μιας υδρογεωλογικής μελέτης, έστω ειδικής, θα διασφαλίσει την ορθολογική διαχείριση (ολοκληρωμένη) και προστασία (μη ρύπανση και υποβάθμιση) από έργα /δραστηριότητες παραγωγής υψηλού ρυπαντικού φορτίου ενός υδατικού συστήματος που ανήκει στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, δεδομένου ότι, αστοχία κατά την λειτουργία τους, δύναται να επιφέρει μη αναστρέψιμη κατάσταση (μόλυνση) στο υδατικό σύστημα, ενώ και κάθε εξυγίανση ενός υδροφορέα απαιτεί διεργασίες υψηλού κόστους και περιορίζεται από την διαθέσιμη

τεχνολογία. 3. Θα πρέπει να επεξηγηθεί στο Βασικό Μετρό με Κωδικό Μ06Β0501, πως η εκπόνηση μια υδρογεωλογικής μελέτης, σε ένα υδατικό σώμα που παρουσιάζει ποσοτική υποβάθμιση και όπου θα αδειοδοτηθούν έργα /δραστηριότητες με αξιοσημείωτη ανάγκη σε υδατικούς πόρους, θα συντελέσει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που τίθενται για το Υδατικό Διαμέρισμα και την προστασία των Υπογείων Υδατικών Συστημάτων (ΥΥΣ).

Τα ως άνω σχόλια αφορούν τον τρόπο εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων.

Σε απάντηση των παραπάνω παρατηρήσεων αναφέρεται ότι το ΣΔΛΑΠ αφορά ένα στρατηγικό σχέδιο και δεν αδειοδοτεί αυτόματα την εγκατάσταση δραστηριοτήτων ή την ανόρυξη υδρογεωτρήσεων. Στα πλαίσια σύνταξης του ΣΔΛΑΠ λήφθηκαν υπόψη οι ανάγκες σε εθνικό επίπεδο για οικονομική ανάπτυξη και συνεπώς αδειοδότηση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και οι εξελίξεις στις αντιρρυπαντικές τεχνολογίες. Η 2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ προσφέρει επικαιροποιημένες πληροφορίες σε κάθε αρμόδια αρχή ώστε αυτή, βασιζόμενη στα στοιχεία του ΣΔΛΑΠ και στα πιο αναλυτικά στοιχεία κάθε φακέλου να εκδίδει ή να απορρίπτει τις νέες άδειες εγκατάστασης ή να απαιτεί πιο αυστηρά προληπτικά μέτρα.

Οι παρατηρήσεις της Περιφέρειας αφορούν στον τρόπο εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων. Δεν μεταβάλλουν την αξιολόγηση των θετικών επιπτώσεων των μέτρων, δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

7. Τη γνωμοδότηση **(α/α 7)** της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας η οποία γνωμοδοτεί θετικά με προτεινόμενους όρους που παρατίθενται στο έντυπο γνωμοδότησης: Εξαιρούνται οι προσθήκες που παρατίθενται στο σημείο 3.1 του εντύπου Γνωμοδότησης Περιφερειακού Συμβουλίου, ήτοι α) η αναφορά στη δεύτερη παράγραφο σχ. με τους δειγματοληπτικούς ελέγχους «Είναι πολύ προτιμότερο να μείνει η υποπεριοχή με το χαρακτηρισμό «άγνωστη», αντιπροτείνεται «η υποπεριοχή να χρήζει ειδικών ελέγχων» β) η αναφορά στην τέταρτη παράγραφο «σκεφτείτε αυτόν που επένδυσε τα χρήματά του να αγοράσει γη για να κάνει μια γεώτρηση και να αρδεύσει ή να κατασκευάσει ξενοδοχείο» γ) η προσθήκη «Να απεμπλακούν οι Δήμοι από τη διαχείριση των υδάτων». Όπου στο έντυπο γνωμοδότησης αναφέρονται: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΜΠΕ 3.1. Οι προτεινόμενοι από την ΣΜΠΕ όροι . Με τις παρακάτω προσθήκες: Η ομαδοποίηση σε Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) δεν εξυπηρετεί τον διαχωρισμό σε ποιοτική, ποσοτική και πόσιμου ύδατος περιοχές. Δεν επιτρέπεται ο γενικός χαρακτηρισμός όλης του ΥΥΣ επειδή δεν υπάρχουν στοιχεία, π.χ. με τρεις δειγματοληψίες χαρακτηρίζετε όλη η περιοχή ως κακή. Είναι πολύ προτιμότερο να μένει η υποπεριοχή με το χαρακτηρισμό «άγνωστη». Παρατηρείται το φαινόμενο να μεταβάλλεται η ποσοτική κατάσταση του ΥΥΣ από «καλή» σε «κακή», πρώτα επιτρεπτόταν και τώρα όχι η ανόρυξη γεώτρησης. Σε κάθε Νόμο πρέπει να υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις. Ομοίως ως «Προστατευόμενες περιοχές πόσιμου ύδατος» χαρακτηρίζονται τεράστιες εκτάσεις. Σε αυτές δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων περιβαλλοντικών υποδομών. Η εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ) να γίνεται με ευθύνη ιδιώτη γεωλόγου. Να απεμπλακούν οι Δήμοι από την διαχείριση των υδάτων. Να ενημερωθούν και να ενσωματωθούν οι κανονιστικές των Νομαρχιών στα ΣΔΛΑΠ. Να μην επισυνάπτονται στο παράρτημα αφού σε αρκετές περιοχές έρχονται σε αντίθεση με τα ΣΔΛΑΠ.

Τα ως άνω αφορούν σχόλια επί της μεθοδολογίας της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ και του Προγράμματος Μέτρων. Τα θέματα που αφορούν βελτίωση του Προγράμματος Μέτρων λήφθηκαν υπόψη για την διαμόρφωση του τελικού Προγράμματος Μέτρων. Όμως αυτές οι διορθώσεις δεν

μεταβάλλουν τις θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του σχεδίου. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλεται η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ.

8. Τις γνωμοδοτήσεις **(α/α 8)** της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας Αρχαιοτήτων και **(α/α 12)** της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού οι οποίες είναι θετικές υπό την προϋπόθεση να εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία για την αδειοδότηση έργων σε χώρους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4858/21 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Σε απάντηση των παραπάνω αναφέρεται ότι στην Εισήγηση Έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου δύναται να συμπεριληφθεί όρος όπου θα επισημαίνεται ότι για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς θα πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα στο Ν.4858/21 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» και τη λοιπή σχετική νομοθεσία.

Οι παρατηρήσεις των Υπηρεσιών αφορούν σε γενικές κατευθύνσεις για το σύνολο των διαδικασιών αδειοδότησης έργων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ. Οι ειδικές επισημάνσεις των Υπηρεσιών που κάνουν αναφορά σε περιοχές αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

9. Τη γνωμοδότηση **(α/α 9)** του Δήμου Μεγαρέων ο οποίος γνωμοδοτεί αρνητικά λόγω έλλειψης χρόνου εξέτασης του συνολικού φακέλου της ΣΜΠΕ.
10. Τη γνωμοδότηση **(α/α 10)** του Τμήματος Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ το οποίο δεν έχει αντίρρηση σχετικά με την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της μελέτης του θέματος. Ωστόσο, επισημαίνει τα ακόλουθα: (i) Το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής βρίσκεται υπό αναθεώρηση, ώστε να συνάδει με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) της περιόδου 2020-2030 (π.υ.σ. 39/2020 –Α' 185). Σημειώνεται ότι, έχει υποβληθεί στην υπηρεσία μας σχέδιο ΠΕΣΔΑ, επί του οποίου έχει εκδοθεί θετική γνωμοδότηση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων το οποίο όμως θα πρέπει να προσαρμοστεί στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. πρωτ. 114931/1863/07.11.2023 (ΑΔΑ: 69ΠΣ4653Π8-7ΓΠ) εγκυκλίου. (ii) Στο αναθεωρημένο σχέδιο διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής γίνεται αναφορά σε δύο Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ) και έναν χώρο ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) χωρίς να δίνονται περαιτέρω στοιχεία. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπληρωθεί η ΣΜΠΕ με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων (ΧΥΤΑ) και τους αποκατεστημένους και μη ΧΑΔΑ. (iii) Στη ΣΜΠΕ γίνεται αναφορά στην κ.υ.α. 80568/4225/1991 (Β' 641) η οποία έχει αντικατασταθεί από την κ.υ.α. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630/2023 (Β' 2692) με θέμα «Μέτρα, όροι και διαδικασίες για τη χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία και στην αποκατάσταση του εδάφους – ... και αντικατάσταση της υπ' αρ. 80568/4225/1991 (Β' 641) κοινής υπουργικής απόφασης». (iv) Επιπλέον έχει εκδοθεί η υ.α. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/2021 (Β' 4514) με θέμα «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων ...».

Σε απάντηση των παραπάνω αναφέρεται ότι στην Εισήγηση Έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου δύναται να συμπεριληφθεί όρος όπου θα επισημαίνεται ότι ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που σχετίζονται άμεσα με την διαχείριση αποβλήτων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα στο οικείο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) της περιόδου 2020-2030 (π.υ.σ. 39/2020 –Α' 185).

Οι παρατηρήσεις της υπηρεσίας αφορούν σε επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου και του Περιφερειακού Σχεδιασμού που αφορά την διαχείριση των Αποβλήτων, επισημαίνεται ότι το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων ήδη έχει ληφθεί υπόψη στην ΣΜΠΕ. Οι παρατηρήσεις δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

11. Το έγγραφο **(α/α 11)** της Διεύθυνσης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών η οποία δεν γνωμοδοτεί αλλά εκτιμά ότι η ΣΜΠΕ θα έπρεπε να συμπεριλάβει μια εκτενέστερη αναφορά στους περιβαλλοντικούς στόχους της Προστασίας της δημόσιας υγείας και της ποιότητας ζωής του πληθυσμού, καθώς και της Προστασίας των υποδομών και των υλικών περιουσιακών στοιχείων του πληθυσμού για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη, όπου η αντιπλημμυρική προστασία θα αποτελούσε πρόταση αντιμετώπισης του κινδύνου και όχι παράγοντα πίεσης στην ποιότητα του νερού, καθότι όπως αναφέρεται στην ίδια τη ΣΜΠΕ για την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή «οι υψηλής έντασης βροχοπτώσεις αναμένεται να γίνουν πιο συχνές στα επόμενα 70 χρόνια, με συνέπεια στις αστικές περιοχές οι ξαφνικές πλημμύρες να γίνονται όλο και πιο συχνές λόγω των έντονων τοπικών βροχοπτώσεων». Η υφιστάμενη κατάσταση των μεγαλύτερων από τα ρέματα (π. Κηφισός, ρ. Ραφήνας, ρ. Ερασίνου), για τα οποία ή για τμήματα των οποίων έχει αρμοδιότητα η Υπηρεσία μας, αναφέρεται στη 2η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06), στο Κείμενο Τεκμηρίωσης με τον Οριστικό Προσδιορισμό των Ιδιαίτερως Τροποποιημένων και Τεχνητών Υδατικών Συστημάτων. Τα σημαντικότερα στοιχεία από το ανωτέρω κείμενο θα μπορούσαν να ενταχθούν στην ΣΜΠΕ, μαζί με στοιχεία για τα υπό μελέτη ή υπό κατασκευή έργα.

Σε απάντηση των παραπάνω αναφέρεται, όπως αναφέρει και η ίδια η Δ19, ότι η διάσταση του πλημμυρικού κινδύνου και της κλιματικής αλλαγής έχει αναφερθεί εκτενώς στην ΣΜΠΕ. Επιπλέον και στα κείμενα τεκμηρίωσης τα οποία συνοδεύουν την 2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και την ΣΜΠΕ αναφέρονται όλα τα κρίσιμα στοιχεία τα οποία αφορούν τα υπό κατασκευή/μελέτη αντιπλημμυρικά έργα. Το ΣΔΛΑΠ επικεντρώνεται στην προστασία των υδατικών συστημάτων και γ'αυτό δίνεται μεγαλύτερο βάρος σε αυτό. Το ΣΔΛΑΠ καθ'αυτό και στα κείμενα τεκμηρίωσης δίνονται πολλές πληροφορίες και από άλλες πολιτικές οι οποίες επηρεάζουν την κατάσταση των ΥΣ όμως όλες αυτές οι πληροφορίες δεν μπορούν να συμπεριληφθούν και στο κείμενο της ΣΜΠΕ.

Οι παρατηρήσεις της υπηρεσίας αφορούν στο σχετικό βάρος που δόθηκε στην αντιπλημμυρική προστασία αλλά δεν αλλάζουν την συνολική εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ. Οι παρατηρήσεις δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

12. Τη γνωμοδότηση **(α/α 13)** του Δήμου Ιλίου ο οποίος γνωμοδοτεί θετικά.
13. Το έγγραφο **(α/α 14)** της Γενικής Γραμματείας Χωροταξίας & Αστικού Περιβάλλοντος, Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού, Διεύθυνση Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Αστικών Περιφερειακών

Περιοχών, Τμήμα Α, του ΥΠΕΝ, η οποία δεν γνωμοδοτεί αλλά θέτει υπόψη ότι: η 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας (ΡΣΑ, ν.4277/2014, Α'156) στο σύνολο των στόχων του και ότι όρθα Το προτεινόμενο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών (2η κατάρτιση αναθεώρησης) περιλαμβάνει τους υγροτόπους της Αττικής ιεραρχημένους σε τρία επίπεδα προτεραιότητας, κατά το «Ειδικό πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης υγροτόπων». Επιπρόσθετα το σχέδιο οφείλει να περιλαμβάνει τις αρχές διαχείρισης των υδάτων Αττικής και τις δράσεις προστασίας και παρακολούθησης, τα προγράμματα σχεδιασμού και εφαρμογής ειδικών δράσεων για την προστασία, διατήρηση, αποκατάσταση κλπ των υδάτινων πόρων και υδάτινων σχηματισμών που αφορούν στα ύδατα, στη φυσική κοίτη και στις παραρεμάτιες περιοχές, να αναφέρεται στην προστασία και αποκατάσταση των υδατορεμάτων για τη δημιουργία ανοικτών δημόσιων χώρων και πρασίνου, όπως προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία. Ως προς την πολιτιστική κληρονομιά και την προστασία του τοπίου, να συμπεριληφθούν στη μελέτη τα μνημεία και τοπία υδατικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 22, παρ.8 του παραρτήματος XI του ΡΣΑ. Ως προς το ανθρωπογενές περιβάλλον καταγράφονται οι χρήσεις γης του Υδατικού Διαμερίσματος, όπως αυτές προέκυψαν από το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (ΣΑΑ,2021), αλλά δεν συσχετίζονται σε ένα κοινό τοπογραφικό υπόβαθρο με τα υδάτινα σώματα του υδατικού διαμερίσματος Αττικής, στοιχείο που δύναται να βοηθήσει στην αξιολόγηση και εκτίμηση των ειδικότερων ανθρωπογενών πιέσεων, όπως αυτές διαμορφώνονται.

Σε απάντηση των παραπάνω αναφέρεται, ότι το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας (ΡΣΑ, ν.4277/2014, Α'156) έχει ληφθεί υπόψη κατά την σύνταξη της 2^{ης} Αναθεώρησης και της ΣΜΠΕ και μόνο λόγω οικονομίας χώρου δεν αναφέρονται όλοι οι στόχοι του εντός του κειμένου της ΣΜΠΕ. Όσον αφορά την καταγραφή των ανθρωπογενών πιέσεων, αυτή έγινε σύμφωνα με την Εθνική Μεθοδολογία, και έχουν δημιουργηθεί τα αντίστοιχα χωρικά δεδομένα τα οποία μπορούν να συνδυαστούν με όλα τα λοιπά χωρικά δεδομένα της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ. Επιπλέον στο αντίστοιχο τεύχος τεκμηρίωσης των ανθρωπογενών πιέσεων έχει γίνει η αντιστοίχιση του κάθε ρυπαντικού φορτίου με συγκεκριμένα ΥΣ.

Επιπλέον στην Εισήγηση Έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου δύναται να συμπεριληφθεί όρος όπου θα επισημαίνεται ότι ο προγραμματισμός έργων και δράσεων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα στο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας (ΡΣΑ, ν.4277/2014, Α'156) όπως ισχύει.

Οι επισημάνσεις αυτές δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, η οποία ήδη μνημονεύει το ΡΣΑ, δεν απαιτούν ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

14. Τη γνωμοδότηση **(α/α 15)** της Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Αττικής Διεύθυνση Δασών Δυτικής Αττικής, Δασαρχείο Αιγιάλεου του ΥΠΕΝ, η οποία γνωμοδοτεί θετικά. με την παρατήρηση ότι κατά το μέρος που αφορά επεμβάσεις σε εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα του ενδιαφερόμενου εκτέλεσης του έργου για την έκδοση των σχετικών εγκρίσεων (σχετ. αρθ. 45 Ν.998/79 όπως ισχύει, κλπ).

Σε απάντηση της παραπάνω παρατήρησης στην Εισήγηση Έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου δύναται να συμπεριληφθεί όρος όπου θα επισημαίνεται ότι ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που αφορά επεμβάσεις σε εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την σχετική νομοθεσία προστασίας των δασών Ν.998/79 όπως ισχύει.

Η παρατήρηση αυτή δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στην 2η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, δεν απαιτεί ενσωμάτωση αλλαγών στο Σχέδιο και δε μεταβάλλουν την περιβαλλοντική αξιολόγηση των επιπτώσεων των Μέτρων του ΣΔΛΑΠ.

15. Την εισήγηση **(α/α 16)** της Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής προς το Περιφερειακό Συμβούλιο, η οποία δεν γνωμοδοτεί αλλά παρατηρεί ότι: Το προτεινόμενο πρόγραμμα θα πρέπει να συμπεριλάβει στον προτεινόμενο σχεδιασμό, το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Αττικής (ΠΕΣΠΚΑ) από όπου να συνεκτιμούνται οι παρατηρήσεις και οι κατευθύνσεις του προγράμματος. Σε συνέργεια με το αντίστοιχο πρόγραμμα των πλημμυρών, το παρόν σχέδιο θα πρέπει να κατευθυνθεί προς τον εκσυγχρονισμό της σχετικής νομοθεσίας, να απαγκιστρωθεί από τη λογική των βαρέων κατασκευών ως αποκλειστικών μέτρων και να συμπεριλάβει και επιβάλλει την κατά περίπτωση ανασύσταση των ρεμάτων, των πλημμυρικών πεδίων, των εμπλουτισμών υπόγειων υδροφορέων, των μικρών αναβαθμών όπως πχ οικοφραγμάτων σε νησιά (μέθοδος Γλέζου), των καθαρών και γενικότερα των πράσινων και γαλάζιων λύσεων. Στα πλαίσια του γενικότερου πλημμυρικού κινδύνου που αντιμετωπίζει σήμερα η Αττική, επισημαίνεται η απαίτηση για μια πιο ενεργητική προσέγγιση στην αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων. Προτείνεται η επιβολή σειράς γενικών μέτρων και πρακτικών που θα ενισχύσουν την κατείδυση ή/και διακράτηση των ομβρίων και θα περιορίσουν τις προκύπτουσες ροές. Δράσεις προς αυτήν την κατεύθυνση θα αποτελούσαν οι περιορισμοί των τιμνωτοεπικαλύψεων κατά τη δόμηση (ή και στην υφιστάμενη δόμηση με αντικατάσταση στοιχείων τους), η χρήση πορωδών διαπερατών υλικών για την ενίσχυση της απορροφητικότητας των εδαφών κατά τις πλακοστρώσεις/εδαφοκαλύψεις και η κατασκευή πράσινων δωματίων και ασφαλώς σχεδιασμένων υδατοδεξαμενών. Αυτό θα περιορίζε όχι μόνο τις προκύπτουσες ροές αλλά και το μέγεθος των όποιων απαιτούμενων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας. Προτείνεται η επιδότηση προγραμμάτων αντικατάστασης προς Δήμους και Περιφέρειες. Αντίστοιχα τα δύο προγράμματα θα πρέπει να ωθούν προς την απλοποίηση των διοικητικών δράσεων με σκοπό γρήγορες και αποτελεσματικές επεμβάσεις σε αστοχίες αντιπλημμυρικών έργων αλλά και απλών συντηρήσεων. Ένα σύγχρονο πρόγραμμα διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών θα πρέπει να αντιλαμβάνεται τους υδροβιοτόπους ως στοιχεία που χρήζουν άμεσης υποστήριξης και προστασίας (οικολογική, περιβαλλοντική και γενικότερα βιώσιμη διαχείριση) και όχι απλά ως ένα ακόμα «εργαλείο» για την αντιπλημμυρική μας θωράκιση. Το προτεινόμενο πρόγραμμα δε δείχνει να το ακολουθεί παρά μόνο επιγραμματικά. Οι δράσεις που απαιτούνται στην κατεύθυνση της ορθής διαχείρισης των υδροβιοτόπων είναι πολλές και ένα πρόγραμμα αυτής της κατηγορίας οφείλει να τους συμπεριλάβει με συγκεκριμένα μέτρα και στόχους. Η Περιφέρεια Αττικής, σε συνεργασία με το ΕΚΒΥ, έχει ολοκληρώσει (Φθινόπωρο 2017), σχετικό πρόγραμμα στα πλαίσια του Υφιστάμενου Διαχειριστικού Σχεδίου, στο οποίο 50 μικροί υδροβιοτόποι της Αττικής οριοθετούνται, υπομέτρο RBD06_SM07_041. Σχετικές σελίδες atticawetlands.eu, ekbygis.biodiversity-info.gr/map, www.biodiversity-info.gr. Το πρόγραμμα της παρούσας ΣΜΠΕ θα πρέπει να ωθεί προς την κατεύθυνση της συνέχισης της προσπάθειας επικυρώνοντας τα όριά τους και ενισχύοντας γενικότερα τους φορείς διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών. Η πρόσβαση σε καθαρό νερό αποτελεί βασική υποχρέωση μιας χώρας προς τους πολίτες της. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να υποβάλλεται σε περιβαλλοντικό κόστος παρά μόνο μετά την υπέρβαση ενός αποδεκτού ορίου. Το εν λόγω όριο να μεταβάλλεται εάν ειδικές κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν. Να συνεκτιμάται ο αριθμός των διαβιούντων εντός της οικίας βάσει φορολογικών στοιχείων και χαρακτηριστικών κύριας ή εξοχικής κατοικίας. Να προβλέπεται και να εφαρμόζονται κοινωνικά κριτήρια σε οικονομικά ασθενείς ομάδες πληθυσμού. Να καθορίζεται ένα ανώτατο επιτρεπτό κέρδος για τις εταιρείες παροχής (συμπεριλαμβανομένων των Δημοτικών Εταιρειών). Με στόχο το μηδενισμό των διαρροών των δικτύων ύδρευσης, προτείνεται ο εκσυγχρονισμός τους με εφαρμογές τηλεμετρίας και τηλεματικής σε όλο το δίκτυο διανομής, ώστε να υπάρχει άμεση ειδοποίηση, εντοπισμός και επέμβαση στις θέσεις των διαρροών. Ένας ευφυής σχεδιασμός στη διαχείριση των ομβρίων στις πόλεις απαιτείται, όπου

επιβάλλοντας βασικές αρχές, τα όμβρια θα αντιμετωπίζονται ως διαθέσιμος πόρος προς αξιοποίηση. Κατά τον επανα-σχεδιασμό και την ανάπτυξη των πόλεων να συμπεριλαμβάνονται οι προκαλούμενες συνέπειες στα όμβρια ως περιβαλλοντικό κόστος. Για την βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων υδατικών συστημάτων, προτείνεται η εισαγωγή προγραμμάτων επιδότησης σε Δήμους και οικίες, διαμόρφωσης δεξαμενών συγκράτησης ομβρίων κοινόχρηστων χώρων με διατάξεις πρωτοβάθμιου καθαρισμού τους. Οι Δήμοι να εναρμονίζουν τα εσωτερικά δίκτυα ομβρίων των περιοχών τους με τις προτεινόμενες κάθε φορά μελέτες διευθετήσεων ρεμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται μια συνολική αντιπλημμυρική προστασία των εξυπηρετούμενων περιοχών. Οι Δήμοι θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τον πλήρη διαχωρισμό αποχέτευσης ομβρίων και αστικών λυμάτων, με ενίσχυση σχετικών έργων υποδομής και παροχή κινήτρων προς τους κατοίκους. Απαιτήση νομοθετικής τροποποίησης για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και την επιβολή της επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων. Για την υποβοήθηση της απομάκρυνσης των απορροφητικών βόθρων, προτείνεται η 100% επιδότηση στις συνδέσεις των οικιών με το κύριο αποχετευτικό σύστημα αλλά και η επιβολή μόνιμου περιβαλλοντικού τέλους χρήσης, σε όσους έχουν τη δυνατότητα σύνδεσης και το αρνούνται. Νομοθετική ρύθμιση για την εισαγωγή των αυτόνομων ιδιωτικών αφαλατώσεων με 100% εξασφάλιση ενέργειας από ΑΠΕ για τις απομονωμένες περιοχές και οικίες. Εισαγωγή προγραμμάτων εξασφάλισης και δέσμευσης πλημμυρικών πεδίων με επιδότηση, σε Δήμους, αγρότες, ιδιοκτήτες. Δεδομένης της διαπιστούμενης αύξησης της συχνότητας των πλημμυρικών φαινομένων λόγω της κλιματικής αλλαγής, θα πρέπει άμεσα στο σχεδιασμό των σχετικών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας να συνυπολογίζονται οι αναλογούμενες αυξήσεις στις πλημμυρικές παροχές, και κατ' επέκταση, και στις απαιτούμενες διατομές. Προτείνεται η μετάβαση της παραμέτρου της περιόδου επαναφοράς από τα 50 στα 100 έτη υπό προϋποθέσεις, εξαρτούμενη από τα χαρακτηριστικά του πεδίου. Για τον περιορισμό της υποβάθμισης των υπόγειων υδροφορέων, προτείνεται η εισαγωγή προγραμμάτων επιδότησης για την αγορά και χρήση εξοπλισμού βέλτιστων γεωργικών πρακτικών κατά τις αρδεύσεις. Για τον περιορισμό της κατάχρησης λιπασμάτων κατά τις καλλιέργειες που οδηγεί σταθερά στη νιτρορύπανση, προτείνεται η συνδυασμένη εφαρμογή ηλεκτρονικού μητρώου χρήσης λιπασμάτων και διασταύρωση στοιχείων με εισαγωγείς, παραγωγούς και εμπόρους. Συστηματικοποίηση της διερεύνησης της καταγραφής των υφιστάμενων υδροληψιών και κίνητρα με επιδότηση αποδοτικού αντλητικού εξοπλισμού και υδρομέτρου. Διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών και επέκτασή της σε ιδιωτικούς φορείς (μελετητές και γεωτρυπανιστές) για τη διαμόρφωση ενός κοινού εθνικού ηλεκτρονικού αρχείου υδροληψιών. Επιβολή εφαρμογής βέλτιστων καλών πρακτικών κατά τη χρήση του νερού για τον περιορισμό της κατανάλωσης και την ελαχιστοποίηση της ποσοτικής και τη βελτίωση της ποιοτικής παραγωγής υγρών αποβλήτων στις αγροτο-κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και στη βιομηχανία. Να συμπεριληφθούν σχέδια αντιμετώπισης εκτεταμένης υποβάθμισης σημαντικών υδατικών συστημάτων από υποψήφιες πηγές πρόκλησης μεγάλων ατυχημάτων. Τέλος το Πρόγραμμα κατά το μέτρο του δυνατού, να στοχεύει αποτελεσματικά μετά δεικτών στην ικανοποίηση των 17 κριτηρίων της Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ (2015): μηδενική φτώχεια, μηδενική πείνα, καλή υγεία και ευημερία, ποιοτική εκπαίδευση, ισότητα των φύλων, καθαρό νερό-αποχέτευση, φτηνή και καθαρή ενέργεια, αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη, βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές, λιγότερες ανισότητες, βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή, δράση για το κλίμα, ζωή στο νερό, ζωή στη στεριά, ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί, συνεργασία για τους στόχους, προτείνοντας και ακολουθώντας σχετικούς δείκτες παρακολούθησης για το έργο και τη δραστηριότητα.

Πολλές από τις παρατηρήσεις της υπηρεσίας αφορούν τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας και έχουν μελετηθεί εκτενέστερα σε αυτά. Επίσης πολλές παρατηρήσεις αφορούν την καθιέρωση προστίμων και την αλλαγή του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου προστασίας των υδάτων, προστασίας του περιβάλλοντος και αντιπλημμυρικής προστασίας, αλλαγές οι οποίες εκφεύγουν του αντικειμένου της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ. Άλλες προτάσεις της υπηρεσίας αφορούν την

χρηματοδότηση και επιδότηση διάφορων καλών πρακτικών. Αυτές οι προτάσεις είναι πολύ θετικές και θα συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων του ΣΔΛΑΠ αλλά μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο μέσα από συγκεκριμένα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως είναι το ΠΕΠ Αττικής. Στα πλαίσια της 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ έχουν ήδη προταθεί Βασικά και Συμπληρωματικά Μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, όπως το μέτρο Μ06Β0302: Μέτρα για την ενίσχυση, αποκατάσταση, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών. Οπότε οι προτάσεις της υπηρεσίας μπορούν ευχερώς να ενταχθούν ως συγκεκριμένες δράσεις υλοποίησης των ήδη προτεινόμενων μέτρων του ΣΔΛΑΠ. Έτι περαιτέρω, μέσω συγκεκριμένων χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως το ΠΕΠ Αττικής, μπορούν να εξειδικευτούν επιδοτήσεις προς συγκεκριμένες τεχνολογίες, όπως η τηλεμετρία, για την υλοποίηση των συγκεκριμένων δράσεων οι οποίες και σαφώς αποτελούν υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων του ΣΔΛΑΠ. Το ΣΔΛΑΠ ως στρατηγικό σχέδιο δεν μπορεί να αναφέρει ρητά όλες τις συγκεκριμένες δράσεις υλοποίησης ειδικά για τα βασικά μέτρα τα οποία μπορεί να εξειδικευτούν διαφορετικά ανά την χώρα ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Όσον αφορά το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Αττικής (ΠΕΣΠΚΑ), αυτό είναι ένα χρήσιμο εργαλείο το οποίο λήφθηκε υπόψη κατά την σύνταξη της παρούσας 2^{ης} Αναθεώρησης. Η Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ λήφθηκε υπόψη κατά την σύνταξη της παρούσας 2^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ και της οικείας ΣΜΠΕ και τα προτεινόμενα μέτρα είναι συμβατά προς τους 17 κριτήρια αυτής, όμως η ευρωπαϊκή μεθοδολογία εκπόνησης ΣΔΛΑΠ (WFD Reporting Guidance 2022) υπαγορεύει συγκεκριμένους δείκτες για την σύνταξη και παρακολούθηση του Προγράμματος Μέτρων οι οποίοι παρουσιάζονται αναλυτικά στο αντίστοιχο κείμενο τεκμηρίωσης.

Σε απάντηση των παραπάνω παρατηρήσεων στην Εισήγηση Έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου δύναται να συμπεριληφθεί όρος όπου θα επισημαίνεται ότι ο προγραμματισμός και σχεδιασμός έργων και δράσεων που αφορά σε επεμβάσεις εντός της Περιφέρειας Αττικής, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Αττικής (ΠΕΣΠΚΑ).

Οι παρατηρήσεις της υπηρεσίας αφορούν στο σχετικό βάρος που δόθηκε στην αντιπλημμυρική προστασία, στην παρουσίαση των προστατευόμενων περιοχών και στον βαθμό εξειδίκευσης ορισμένων μέτρων. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται ενσωμάτωση αλλαγών στο ΣΔΛΑΠ και δε μεταβάλλεται η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΣΔΛΑΠ, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ.

Συμπερασματικά, από τις γνωμοδοτήσεις που ελήφθησαν κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ, προέκυψαν μικρές αλλαγές στα κείμενα τεκμηρίωσης και στο Πρόγραμμα Μέτρων. Οι αλλαγές αυτές δεν επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά και τους στόχους του Προγράμματος Μέτρων, ούτε τους γενικούς στόχους του Σχεδίου και θα ληφθούν υπόψη κατά την οριστικοποίηση της 2ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών **Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)**. Καθώς η ΣΜΠΕ αξιολογεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του Σχεδίου ως προς τις γενικές του κατευθύνσεις και τους στόχους και τις επιπτώσεις του Προγράμματος Μέτρων, σε προγενέστερο επίπεδο σχεδιασμού από αυτό των μεμονωμένων έργων και δραστηριοτήτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Σχεδίου, προκύπτει ότι οι τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν από την διαδικασία της διαβούλευσης σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν μεταβάλλουν την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Σχεδίου, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία ΣΜΠΕ. Τέλος, οι όποιες αλλαγές στα Μέτρα, δεν επιβαρύνουν με δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις τις περιβαλλοντικές παραμέτρους που εξετάστηκαν στο Υδατικό Διαμέρισμα, κατά συνέπεια δεν απαιτείται τροποποίηση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της ΣΜΠΕ. Οι λοιπές επισημάνσεις που αφορούν σε συμπληρώσεις - διορθώσεις του αναφερόμενου θεσμικού πλαισίου, σε φορείς υλοποίησης κλπ., θα ληφθούν υπόψη, όπου απαιτείται, κατά την οριστικοποίηση της 2ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών **Αττικής (ΕΛ06)**.

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

7.1 Βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση

Τα σημαντικότερα ζητήματα, όπως αυτά προέκυψαν κατά τη διάρκεια της ημερίδας και μέσω των γραπτών σχολίων για το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής (ΕΛ06), παρουσιάζονται ακολούθως:

- Master Plan ΕΥΔΑΠ ως προς την επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση ανακτημένου νερού από ΚΕΛ, ΕΕΛ για άρδευση.
- Αδριάνειο Υδραγωγείο και η ανάγκη ένταξής του στους υδάτινους πόρους της Αθήνας.
- Ποιοτική κατάσταση του ΥΥΣ Υμηττού.
- Η ανάγκη για πιο λεπτομερή οριοθέτηση των ΥΥΣ Μεσογαίας και ΥΥΣ Υμηττού ώστε να προσδιορίζεται και το βάθος/πάχος του κάθε υδροφορέα
- Η ανάγκη οριοθέτησης και προστασίας του μεταλλικού υδροφορέα Λουτρακίου.
- Προστασία Οικοτόπων και Ειδών, καθώς και θέσπιση επίσημης και εγκεκριμένης οριοθέτησης των υγροτόπων Αττικής και θέσπιση ζωνών προστασίας ώστε αυτοί να μπορούν να προστατευτούν από ανθρώπινες παρεμβάσεις και ένταξή τους στις προστατευόμενες περιοχές.
- Τα μεγάλα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας της Αττικής (Πικροδάφνη, Ποδονίφτης, Ερασίνοσ, Ρέμα Ραφήνας) και πως αυτά σχεδιάστηκαν χωρίς επαρκή περιβαλλοντική διάσταση και πως το ΣΔΛΑΠ θα μπορούσε να συνεισφέρει στην βελτίωση αυτών των έργων.
- Η ανάγκη χωροταξικού σχεδιασμού ώστε να προστατευτούν τα ρέματα και να δίνεται περισσότερος ζωτικός χώρος σε αυτά ώστε να επιτελούν τόσο την αντιπλημμυρική τους λειτουργία τους όσο και την περιβαλλοντική τους λειτουργία ως βιότοποι και πράσινοι διάδρομοι μέσα στον αστικό ιστό.
- Η κατάσταση του ρέματος Πικροδάφνης αντιμετωπίστηκε με σκεπτικισμό και τέθηκε το ζήτημα της αξιολόγησης των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη κατά την ποιοτική κατάσταση και πιέσεις που δέχεται το ρέμα.
- Το ζήτημα της ατυχηματικής ρύπανσης από υπερχειλίσσεις ακαθάρτων και η δυνατότητα παρακολούθησης και καταγραφής αυτής της ρύπανσης.
- Η γεωγραφική κάλυψη του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης και η δυνατότητα για την βελτίωση και τον επαναπροσδιορισμό του.
- Πότε και πως θα είναι διαθέσιμα τα δεδομένα του ΕΔΠ και του παραδοτέου ανάλυσης πιέσεων, και τα γεωχωρικά δεδομένα, στο ευρύ κοινό και στις υπηρεσίες του δημοσίου ώστε να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία για την λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με την προστασία των υδατικών πόρων.
- Πώς ενσωματώνεται το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής στο Σχέδιο Διαχείρισης και οι πιθανές συνέργειες με το ΠΕΣΚΑ .
- Η Τεχνική δυσκολία για σύγκρισης των αποτελεσμάτων από την ανάλυση και αξιολόγηση πιέσεων μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} Αναθεώρησης λόγω βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της σχετικής μεθοδολογίας.
- Προβληματισμός ως προς την ανάλυση των πιέσεων που δέχεται η τεχνητή λίμνη Μαραθώνα και η ανάγκη παρακολούθησης αυτών των δραστηριοτήτων.
- Η ανάγκη ιεράρχησης των προτεινόμενων μέτρων και συνεργασίας των φορέων υλοποίησης μετά την έγκριση του ΣΔΛΑΠ.
- Η περιβαλλοντική πιστοποίηση ως εργαλείο για την μείωση των διαρροών στην ύδρευση
- Η ανάγκη για πιο λεπτομερή οριοθέτηση ΥΥΣ και πως μπορεί το ΣΔΛΑΠ να προσφέρει περισσότερα επιχειρησιακά εργαλεία υποβοήθησης των ΔΥ κατά την διαδικασία έκδοσης αδειών νέων υδροληψιών ή και ανανέωσης υφιστάμενων με ενδεχόμενη αναβίωση και βελτίωση παλαιών κανονιστικών διατάξεων.
- Η υποστελέχωση της Δ.Υ Αττικής και το τεράστιο έργο της αδειοδότησης ανορύξεων.

- Μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τον καθορισμό των ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες (Μ10Β0305) και η ανάγκη για θέσπιση ορίων τα οποία θα καλύπτουν τις πραγματικές ανάγκες ειδικά για τα φυτώρια και τα ανθοκομικά είδη.

Τα σημαντικότερα ζητήματα, όπως αυτά προέκυψαν κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης επί της ΣΜΠΕ για το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής (ΕΛ06), παρουσιάζονται κάτωθι:

- Ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που σχετίζονται άμεσα με τις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα στις οικείες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και το Σχέδια Διαχείρισης (ΣΔ).
- Ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που σχετίζονται άμεσα με την διαχείριση των λυμάτων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για τα Αστικά Λύματα και το βασικό μέτρο Μ06Σ1001 για την επαναχρησιμοποίησης ανακτημένου νερού από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων θα πρέπει να μνημονεύει και τον σχετικό ευρωπαϊκό Κανονισμός 2020/741.
- Η επιχειρησιακή δυσκολία να εφαρμοστούν τα μέτρα που αφορούν την αδειοδότηση ρυπογόνων δραστηριοτήτων και τις άδειες χρήσης ύδατος
- Η οριοθέτηση των ΥΥΣ περιλαμβάνει πολύ μεγάλα σε μέγεθος ΥΥΣ και ο γενικός χαρακτηρισμός ολόκληρου του ΥΥΣ δεν αναδεικνύει επαρκώς τα τοπικά θέματα κάθε υδροφορέα. Αυτή η οριοθέτηση δεν εξυπηρετεί τον διαχωρισμό σε ποιοτική, ποσοτική και πόσιμου ύδατος περιοχές.
- Λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη ή ανεπάρκεια στοιχείων σε πολλές περιπτώσεις, και τις σημαντικές αλλαγές που επιφέρει η αλλαγή στην κατάσταση των ΥΥΣ (μέτρα προστασίας, άδειες χρήσης ύδατος κτλ), ορισμένα ΥΥΣ θα έπρεπε να χαρακτηριστούν σε άγνωστη κατάσταση στην 2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ
- Η υποστελέχωση της Διεύθυνσης Υδάτων και των Δήμων
- Στον προγραμματισμό έργων και δράσεων θα πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα στο Ν.4858/21 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» και τη λοιπή σχετική νομοθεσία
- Ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που σχετίζονται άμεσα με την διαχείριση των Αποβλήτων καθώς και τις πιέσεις που δημιουργούνται από τις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) της περιόδου 2020-2030 (π.υ.σ. 39/2020 –Α΄ 185) καθώς και το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Αττικής
- Η σημασία των αντιπλημμυρικών έργων για την προστασία της δημόσιας υγείας και της ποιότητας ζωής του πληθυσμού, καθώς και την προστασία των υποδομών και των υλικών περιουσιακών στοιχείων του πληθυσμού για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη
- Η σημασία του χωροταξικού σχεδιασμού και το ότι στον προγραμματισμό έργων και δράσεων θα πρέπει λαμβάνεται υπόψη Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας (ΡΣΑ, ν.4277/2014, Α΄156) στο σύνολο των στόχων του
- Ο προγραμματισμός έργων και δράσεων που αφορά επεμβάσεις σε εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την σχετική νομοθεσία προστασίας των δασών Ν.998/79 όπως ισχύει.
- Ο προγραμματισμός και σχεδιασμός έργων και δράσεων που αφορά σε επεμβάσεις εντός της Περιφέρειας Αττικής, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Αττικής (ΠΕΣΠΚΑ).
- Η ανάγκη να προστατευτούν τα ρέματα και οι υγρότοποι ώστε να δίνεται περισσότερος ζωτικός χώρος σε αυτά ώστε να επιτελούν τόσο την αντιπλημμυρική τους λειτουργία τους όσο και την περιβαλλοντική τους λειτουργία ως βιότοποι και πράσινοι διάδρομοι μέσα στον αστικό ιστό.

7.2 Αποτελέσματα διαβούλευσης και ενσωμάτωση

Η διαδικασία της διαβούλευσης σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας, που προβλέπουν μια σειρά δράσεων ώστε να εξασφαλισθεί η πρόσβαση των πολιτών και των εμπλεκόμενων φορέων στο σύνολο της διατιθέμενης πληροφορίας με στόχο την ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος. Τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν είναι τα εξής:

- Ικανοποιητική συμμετοχή των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης
- Μικρή συμμετοχή πολιτών και ΜΚΟ
- Η διαδικασία της διαβούλευσης κρίνεται επιτυχής αφού ανέδειξε όλα εκείνα τα σημεία / προβλήματα / ελλείψεις που προέκυψαν κατά την εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης της 2^{ης} Αναθεώρησης, κατέδειξε την ανάγκη αναθεώρησης και εν τέλει συνέβαλε στην οριστική διαμόρφωση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06).

Συνοπτικά οι αλλαγές / συμπληρώσεις / προσθήκες που περιλαμβάνονται στο Τελικό Σχέδιο ως αποτέλεσμα της διαβούλευσης αφορούν τα ακόλουθα:

- Επικαιροποίηση δεδομένων που παρουσιάζονται στο Τελικό Σχέδιο Διαχείρισης με βάση τα στοιχεία που διατέθηκαν ή/και επισημάνσεις που τέθηκαν υπόψη κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης.
- Αναμόρφωση του τελικού Προγράμματος Μέτρων που περιλαμβάνει:
 - ο την αναδιατύπωση συγκεκριμένων μέτρων σχετικά με τη συγκεκριμενοποίηση/ εξειδίκευση περιορισμών αλλά και δράσεων που ορίζονται σε αυτά.
 - ο τη διόρθωση των φορέων υλοποίησης των μέτρων
 - ο τη διαφοροποίηση στην περιγραφή ορισμένων μέτρων ώστε να συμπεριλάβουν δράσεις οι οποίες ήδη προγραμματίζονται από τους φορείς υλοποίησης ή/και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία
 - ο την εισαγωγή στοχευμένων συμπληρωματικών μέτρων για την επίτευξη συγκεκριμένων και τοπικά σημαντικών στόχων διαχείρισης, επαύξησης της υφιστάμενης γνώσης και βελτίωσης των περιβαλλοντικών και υδατικών συνθηκών και κυρίως του προγράμματος παρακολούθησης και της συγκέντρωσης των στοιχείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- **Πρόγραμμα Ημερίδας**

Πρόγραμμα Ημερίδας

«Διαβούλευση 2^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (EL06)»

Αθήνα, 24.10.2023

Αμφιθέατρο Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

09:30 Προσέλευση - Εγγραφές

10:00 Έναρξη Ημερίδας – Χαιρετισμοί

10:30 Εισηγήσεις

10:30	2 ^η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης <i>Γενική Διεύθυνση Υδάτων</i>
10:45	Σύνοψη 2 ^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής <i>Ιωάννης Βαζίμας</i>
11:00	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα – Υπόγεια Υδατικά Συστήματα – Προστατευόμενες Περιοχές <i>Παρασκευή Γιαννιού, Γεράσιμος Γιαννάτος, Λυδία Παπαντωνίου, Ξενοφών Κάζος</i>
11:30	Ανάλυση Ανθρωπογενών Πιέσεων και Επιπτώσεων τους στα Υδατικά Συστήματα – Ανάγκες ύδατος και υδατικοί πόροι <i>Σοφία Καμπυλαυκά, Μιράντα Παπαδημητρίου, Γεώργιος Παπανικολάου</i>
12:00	Κατάσταση Επιφανειακών και Υπογείων Υδατικών Συστημάτων <i>Παρασκευή Γιαννιού, Γεράσιμος Γιαννάτος, Λυδία Παπαντωνίου</i>
12:30	Διάλειμμα
13:00	Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος <i>Αλίκη Τσαρούχη</i>
13:20	Αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι, Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων <i>Παρασκευή Γιαννιού</i>
13:50	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης <i>Κωνσταντίνα Γεωργιάδου</i>

14:10 Ερωτήσεις επί των εισηγήσεων

14:30 Τοποθετήσεις

Τοποθετήσεις – Παρεμβάσεις, Διευκρινίσεις ομιλητών, Συμπεράσματα – Κλείσιμο Ημερίδας

- **Πρόσκληση Ημερίδας**

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Υδάτων Αττικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής σας προσκαλούν στην ημερίδα με θέμα:

2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛ06)

Τρίτη 24 Οκτωβρίου - Ώρα προσέλευσης: **09:30 π.μ.**

Αθήνα, Αμφιθέατρο ΥΠΕΝ & διαδικτυακά

ΚΕ 2ης Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής & Ανατολικής Στεριάς Ελλάδας

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΣΠΑ
2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης